اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۱۵ آبان ۱۴۰۲
• ۲۱ ربیع‌الثانی ۱۴۴۵
• ۶ نوامبر ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۷۵۹ • دوره جدید سال دهم شماره ۲۴۴۱ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

دیدار رئیس دفتر سیاسی حماس با رهبر معظم انقلاب

آقای اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس و هیات همراه با حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی دیدار کردند. رئیس دفتر سیاسی حماس در این دیدار گزارشی از آخرین تحولات غزه و جنایات رژیم صهیونیستی در غزه و همچنین تحولات کرانه باختری بیان کرد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای نیز با قدردانی مجدد از صبر و استقامت مردم استوار غزه و اظهار تاسف شدید از جنایات رژیم صهیونیستی که با حمایت مستقیم امریکا و برخی کشورهای غربی انجام می‌شود، بر سیاست همیشگی جمهوری اسلامی ایران در حمایت از نیروهای مقاومت فلسطین در مقابل اشغالگران صهیونیست تاکید کردند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همچنین لزوم تحرک جدی کشورهای اسلامی و مجامع بین‌المللی و حمایت همه‌جانبه و عملی دولت‌های اسلامی از مردم غزه را موردتاکید قرار دادند.

در بررسی صمت از تحولات بازار مسکن نمایان شد

زور آزمایی مسکن با متغیر های بازار

بازار مسکن در نیم‌سال اول عمدتا از ۳ ناحیه تورم ساخت، گشایش‌ها در مسیر توافق ایران و غرب و همچنین کاهش نرخ رشد نقدینگی تاثیر پذیرفت؛ به‌طوری که بعد از رشد نرخ مسکن در بهار، به‌دلیل کاهش انتظارات تورمی در تابستان، حجم معاملات خرید ملک افتی شدید پیدا کرد و به‌تبع آن، نرخ مسکن نیز در فصل دوم سال کاهشی شد. اکنون نیز فاکتورهای جاماندگی قدرت خرید تقاضای سرمایه‌ای از نرخ مسکن و وضعیت منطقه به عوامل سه‌گانه موثر بر رفتار بازیگران بازار ملک اضافه شده است. بر آیند این نیروها می تواند رابطه‌ای را که از سال ۹۷ تاکنون بین تغییرات مثبت نرخ دلار و روند نرخ مسکن وجود داشت، تغییر دهد و رفتار متغیرهای بازار ملک را در راستای مشابه تابستان قرار دهد. بازار مسکن در شرایط کنونی، صرف‌نظر از تحلیل بازیگران خارجی و پارامتر جدید داخلی، با نوعی زور آزمایی دو متغیر کلیدی «هزینه ساخت و نرخ تمام‌شده» و «قدرت خرید» روبه‌رو است. اینکه قدرت خرید مسکن برای هر دو دسته تقاضای مصرفی و سرمایه‌ای، از دست رفته، واقعیت کنونی و کلیدی این بازار است، اما از طرف دیگر، اینکه تب نرخ تمام‌شده مسکن همچنان بالاست، تحلیل درباره آینده بازار مسکن را با بن‌بست مواجه کرده است.

۱۰

صمت چالش‌های صادرات محصولات کشاورزی را بررسی کرد

از نبود سردخانه تا معطلی در گمرک

۸

سرمقاله

مدیریت منابع انرژی در ایران

۲

گفت‌وگوها

مسئولیت‌پذیری؛ از اقتصادی تا بشردوستانه

۳

ابزار پولی در کنترل تورم بی‌اثر می‌شود

۱۲

گزارش‌های روز

کان‌ماین هفده‌ساله شد

۵

بخش خصوصی در حاشیه سند توسعه گوهرسنگ

۶

کاهش ناترازی گاز با ابزار تعرفه

از یک سو کمبود و از سوی دیگر، مصرف بیش از حد گاز در بخش خانگی، چالش‌های مهمی را در کشور ایجاد کرده است. برای بهینه‌سازی مصرف گاز یک راهکار عملیاتی، تعرفه‌گذاری پلکانی است. این سیاست با الزام مشترکان پرمصرف به پرداخت نرخ واقعی گاز و تشویق کاهش مصرف از طریق تعرفه‌های بالاتر، رویکردی منصفانه خواهد بود که در بلندمدت بخشی از کمبود گاز در کشور را جبران خواهد کرد. با بهینه‌سازی مصرف، می‌توان ناترازی گاز را کاهش و تولید صنعتی را افزایش داد و به‌طور کلی حاکمیت انرژی را بهبود بخشید.

۴

جناب آقای دکتر فرشاد مقیمی

ریاست سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران

انتصاب جنابعالی به سمت ریاست صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران را تبریک عرض می‌نماییم. آرزومندیم نظر به تعهد، تخصص، شایستگی و سوابق جنابعالی با بهره گیری از توانمندی‌های بالقوه صنعت کشور در این سمت پیروز و موفق باشید.

از طرف:

ABHAR CABLE سیم و کابل ابهر

دمنده DAMANDEH®

شرکت فولاد فام FOULAD FAM CO. P.J.S

شرکت سرمایه گذاری گروه صنعتی رازی (سهامی عام) Razi Industrial Group Investment

سرمقاله

مدیریت منابع انرژی در ایران

(بخش نخست)

رضا پدیدار- رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی

مدیریت منابع یا بهتر بگوییم سبد انرژی در ایران یکی از راهبردهای اساسی و پایه‌ای کشور برای دستیابی به نظام اقتصادی پایدار و مستمر در تمام عرصه‌های اجتماعی و اقتصادی است. امروزه نفت و گاز به‌عنوان مهم‌ترین منابع تامین انرژی بشر تلقی می‌شوند. ایران نیز به‌عنوان یکی از کشورهای دارنده ذخایر غنی نفت و گاز شناخته شده و این انرژی‌ها در بخش‌های مختلفی نظیر خانگی، صنعتی، حمل‌ونقل و نظایر آن مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرند. عرضه پایدار انرژی در کشور ایران به‌دلیل گره خوردن مشکلات متعدد طی سال‌های متمادی به امری پیچیده تبدیل شده است؛ از این رو برای سنجش عمق مسائل و طراحی راهکارهای لازم مناسب، ضرورت دارد پیش‌بینی تولید، تبدیل و مصرف انرژی در قالب طرح جامع مدیریت منابع انرژی در ایران کاملا مشخص انجام شود و موردتوجه جدی قرار گیرد. در این راستا ضرورت دارد اهداف و رویکردهای این مهم در قالب فرآیندی استوار به‌عنوان یکی از ارکان توسعه و پیشرفت موردمطالعه قرار گیرد و در مقام یک عامل اثرگذار در بیشتر فعالیت‌های تولیدی و خدماتی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار شود. به‌طور معمول حامل‌های انرژی به‌عنوان سوخت یا ماده اولیه در بخش‌های مختلف از جمله صنعت، حمل‌ونقل، خانگی و نظایر آن بکار می‌روند و سهم قابل‌توجهی از مدیریت اقتصادی برنامه‌ها و طرح‌ها را به‌خود اختصاص می‌دهند؛ از همین رو تامین امنیت عرضه پایدار انرژی در کشور ایران به‌عنوان سومین کشور دارنده منابع و ذخایر نفت و گاز و به‌طور کلی انرژی، بسیار حائز اهمیت است. برای مدیریت تامین منابع و امنیت عرضه انرژی کشور، باید تقاضای هر یک از بخش‌های یادشده به‌صورت کامل و به‌ویژه در اوج بار بررسی و به‌نحوی شایسته تامین شود. بر این اساس لازم است به پیش‌بینی‌های تخصصی برای تقاضای بخش‌های مصرف‌کننده انرژی حداقل در ۵ سال آینده پرداخته شود که در ادامه این نوشتار به ۴ بخش اصلی تقاضای انرژی در کشور اشاره شده و آثار و تبعات آنها را در فرآیند تولید و مصرف انرژی موردتوجه قرار خواهیم داد.

۱- درباره بخش خانگی، به‌عنوان یکی از پرمصرف‌ترین بخش‌های تقاضای انرژی و تاثیرگذاری آن در مدیریت منابع انرژی در ایران باید گفت انرژی در بخش خانگی، عمدتا نقش تامین دمای آسایش و ایجاد رفاه برای خانوارها را برعهده دارد.

از عوامل تغییرات مصرف انرژی در این بخش می‌توان به رشد سالانه یک درصدی جمعیت و رشد سالانه ۳ درصدی تعداد خانوارهای مستقل و نیز ۲ برابر شدن میانگین وزنه آن اشاره کرد.

بنا بر عوامل ذکرشده می‌توان گفت بخش خانگی با رشد مصرف سالانه ۵ درصدی (حداقل) مواجه خواهد شد و این مهم یکی از تاثیرگذارترین عوامل تعیین‌کننده برای ساختار مدیریت تامین منابع انرژی در ایران است. بر این اساس یکی از عوامل اصلی مدیریت منابع انرژی در ایران تعیین‌تکلیف نهایی بخش خانگی است که برابر آخرین آمارها بیش از نیمی از تولید و عرضه منابع انرژی را در خود می‌بلعد.

۲- درباره بخش صنعت نیز به‌عنوان یکی از بخش‌های مهم مصرف‌کننده انرژی در کشور می‌توان گفت این بخش شامل صنایع سبک و سنگین، کشاورزی و خدمات و نیز صنایع نوین و الکترونیک و در نهایت خدمات صنعتی یکی از بخش‌های حائزاهمیت در روند توسعه و پیشرفت اقتصادی و اجتماعی در کشور است؛ به‌بیان دیگر یکی از عوامل اصلی تولید و رشد اقتصادی است. سهم این بخش در سبد مدیریت منابع انرژی در پاره‌ای از موارد بین ۳۰ تا ۳۵ درصد است و باید در قالب مدل‌های صنایع پیشرفته و نیز کاهش تولید و مصرف انرژی، موردتوجه بیشتری ازسوی مقامات و تصمیم‌گیرندگان کشور قرار گیرد.

۳- درباره بخش حمل‌ونقل که عمدتا از بنزین و گازوئیل به‌عنوان سوخت اصلی آن استفاده می‌شود باید گفت این بخش دارای دو وجه رفاهی و اقتصادی است.

حدود نیمی از مصرف بنزین برای مصارف رفاهی و نیمی دیگر برای مصارف خدمات بکار برده می‌شود. از طرفی تقریبا تمام مصرف گازوئیل کشور در بخش تولید و خدمات است. از تغییرات عوامل موثر اصلی در مصرف انرژی این بخش به رشد سالانه ۳ درصدی رشد اقتصادی، تولید خودروهای بدون افزایش راندمان، رشد سالانه حداقل یک درصدی جمعیت و نیز رشد سالانه ۳ درصدی تعداد خانوار مستقل می‌توان اشاره کرد. بنا به عوامل ذکرشده این بخش با رشد مصرف سالانه حداقل ۳ تا ۳.۵ درصدی مواجه خواهد شد.

در یک نگاه تطبیقی و برای حصول اطمینان از مدیریت غیرمتعارف منابع انرژی در ایران نیز می‌توان گفت میزان مصرف بنزین و گازوئیل خودروهای ایران که در محدوده ۲۰ تا ۲۲ میلیون دستگاه برآورد می‌شود با خودروهای کشورهای اروپایی نظیر آلمان که بیش از ۸۵ میلیون دستگاه است، برابری می‌کند. میزان مصرف بنزین خودروها در ایران برای هر یکصد کیلومتر مسافت معادل ۸.۵ تا ۹ لیتر گزارش شده، در حالی که این میزان در اروپا حدود ۴.۵ و در امریکا به‌عنوان کشور دارنده بیشترین تعداد خودرو در جهان نزدیک ۵.۵ لیتر در ۱۰۰ کیلومتر است. با این وضعیت تبیین سیاست‌های تولید و مصرف انرژی، یکی از راهبردی‌ترین سیاست‌های اجرایی و عملیاتی در فرآیند نظام اقتصادی مطلوب در کشور خواهد بود.

ادامه این یادداشت فردا در همین ستون منتشر خواهد شد.

برخی شرکت‌های دولتی تسهیلات بانکی را پرداخت نمی‌کنند

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: برخی از شرکت‌های دولتی باوجود داشتن پول در بانک‌ها، اقساط تسهیلات بانکی دریافتی را پرداخت نمی‌کنند که باید این وضعیت تعیین‌تکلیف شود.

به گزارش ایسنا، محمدباقر قالیباف در جلسه علنی نوبت عصر روز یکشنبه، در جریان بررسی‌بندی از لایحه برنامه هفتم توسعه درباره تعیین سازکار و بازپرداخت بدهی دولت و شرکت‌های دولتی به شبکه بانکی گفت: مواردی وجود دارد که شرکت‌های دولتی پول دارند، اما اقساط بانک‌ها را پرداخت نمی‌کنند.

وی ادامه داد: این شرکت‌های دولتی پول نزد بانک‌ها دارند، اما اقساط را پرداخت نمی‌کنند؛ ما در برنامه هفتم توسعه مصمم به رفع این بلاتکلیفی و چاره‌اندیشی برای این موضوع هستیم.

در جریان بررسی این بند، نیازی نماینده دولت نیز ضمن اعلام مخالفت با این بند گفت: بدهی دولت به بانک‌ها حدود ۱۴۰۰ همت برآورد می‌شود و تمام دولت‌ها در پرداخت بدهی به بانک‌ها کوتاهی کرده‌اند؛ پس اینکه توقع داشته باشید این دولت همه بدهی‌ها را پرداخت کند، شدنی نیست.

وی ادامه داد: پرداخت این میزان بدهی تمام بازارها و درآمدهای دولت را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد.

محمدحسین حسین‌زاده بحرینی، عضو کمیسیون تلفیق برنامه هفتم نیز توضیح داد: بدهی حسابرسی شده دولت به بانک‌ها ۱۳۴ همت است که کمتر از یک‌دهم رقم اعلامی نماینده دولت است.

حسین‌زاده بحرینی دلیل ناترازی بانک‌ها را پرداخت نشدن اقساط توسط دولت و شرکت‌های دولتی دانست و افزود: دولت باید سود تسهیلات را پرداخت کند؛ این بند بار مالی ندارد و تنها باید دولت سود و اقساط تسهیلات دریافتی خود را بپردازد.

وی درباره میزان بدهی شرکت‌های دولتی گفت در این باره گزارش رسمی ارائه نشده است.

رئیس‌جمهوری در جلسه شورای فرهنگ عمومی کشور تاکید کرد

تقسیم کار و مردمی‌سازی فرهنگ به‌جای تصدی‌گری

رئیس‌جمهوری استفاده از ظرفیت اتاق‌های فکر برای اصلاح ساختار فرهنگ و تدوین نظریه‌های فرهنگی را از ضرورت‌های امر فرهنگ در کشور دانست و با بیان اینکه الگوی کار قرارگاهی، برای شورای فرهنگ عمومی کشور الگوی مناسبی است، بر توجه به تقسیم کار و مردمی‌سازی فرهنگ به‌جای تصدی‌گری ازسوی این شورا تاکید کرد.

به گزارش ایسنا، سید ابراهیم رئیسی در جلسه شورای فرهنگ عمومی کشور که صبح روز گذشته، یکشنبه برگزار شد، با تاکید بر ضرورت تلاش برای تقویت و کارآمدی بیشتر این شورا و همچنین برگزاری منظم جلسات آن در سطح کشور، استان‌ها و شهرستان‌ها، نفس برگزاری جلسات شورای فرهنگ عمومی کشور را برای هم‌اندیشی و هم‌گرایی صاحب‌نظران و متولیان فرهنگ کشور مهم و اثرگذار دانست.

رئیس‌جمهوری در این جلسه که به‌صورت ویدئو کنفرانسی با حضور رؤسای شوراهای فرهنگ عمومی استان‌های سراسر کشور برگزار شد، ایجاد سازکارهای لازم در راستای ضمانت اجرایی مصوبات و همچنین پیگیری دلایل و چرایی اجرایی نشدن برخی مصوبات این شورا را از جمله راهکارهای تقویت و افزایش کارآمدی شورای فرهنگ عمومی کشور برشمرد.

رئیسی با بیان اینکه دولت ایجاد پشتوانه مالی برای شورای فرهنگ عمومی و تخصیص اعتبار برای تحقق اهداف شورا را موثر می‌داند، تاکید کرد: باید بررسی شود موفقیت نهادهایی که موضوع فرهنگ از جمله ماموریت‌های آنهاست و اعتبارات لازم را دریافت و هزینه کرده‌اند، به چه میزان بوده است. رئیس‌جمهوری در ادامه استفاده از ظرفیت اتاق‌های فکر و اندیشه‌ورز در جهت اصلاح ساختار فرهنگ و تدوین نظریه‌های فرهنگی را از ضرورت‌های امر فرهنگ در کشور دانست و با بیان اینکه الگوی کار قرارگاهی، برای شورای فرهنگ عمومی کشور الگوی مناسبی است، بر توجه به تقسیم کار و مردمی‌سازی فرهنگ به‌جای تصدی‌گری ازسوی این شورا تاکید کرد.

رئیسی در ادامه با تاکید بر اهمیت ضمیمه کردن فرهنگ دفاع مقدس به فرهنگ عمومی کشور و انتقال این فرهنگ به عصرها و نسل‌های پیش‌رو تصریح کرد: آنچه که امروز در وقایع غزه از ایستادگی، مقاومت، صبر و شکر از ملت فلسطین در برابر بی‌سابقه‌ترین جنایات علیه بشریت مشاهده می‌کنیم، نشأت‌گرفته از فرهنگ اصیل اسلامی ملت فلسطین است.

رئیس‌جمهوری همچنین با بیان اینکه آرایش فرهنگی نیروها و دستگاه‌های فرهنگی کشور با حجم و میزان تهاجم و شبیخون فرهنگی دشمن متناسب نیست، بر ضرورت توجه ویژه به مسئله تولید محتوا و تولید کالاها و محصولات فرهنگی تاکید و تصریح کرد: ضروری است آثار و محصولات فرهنگی تولید شده دربرگیرنده همه علایق و سلیقه‌های موجود در جامعه باشد.

«ضرورت برش استانی نقشه مهندسی فرهنگی کشور»، «توجه ویژه به پیوست‌های فرهنگی مصوبات و تصمیمات برای موفقیت در اجرای آنها»، «تاکید بر اهمیت نقش رسانه‌های مکتوب، دیجیتال و رسانه ملی در نهادینه کردن اصول فرهنگی در جامعه»، «ضرورت بسط و گسترش افق نگاه شورای فرهنگ عمومی از مسائل فرهنگی صرف به مسائل اقتصادی، اجتماعی و سیاسی و ارائه راهکار برای حل مسائل و مشکلات در این بخش‌ها» و «تلاش برای ارتقای سواد دیجیتال در دستگاه‌های فرهنگی و عموم جامعه» از دیگر محورهای مهم سخنان رئیسی در جلسه شورای فرهنگ عمومی کشور بود.

رئیس‌جمهور در پایان «مسئله‌شناسی»، «یافتن راهکار حل مسئله» و «حل مسائل» را سیاست محوری دولت عنوان کرد و با اشاره به تعبیر رهبری معظم انقلاب مبنی بر اینکه مسائل کشور نه به دست بیگانگان بلکه به‌دست مدیران کشور قابل‌حل است، گفت: بنای دولت مردمی یافتن راهکار برای معضلات و مشکلات کشور است و در این زمینه لازم است همه مدیران دولت در تمامی سطوح نگاه حل مسئله به موضوعات و چالش‌ها داشته باشند و روز به روز مردم را به کارآمدی نظام امیدوارتر کنند.

پیش از سخنان رئیس‌جمهوری، حجت‌الاسلام والمسلمین حاج علی‌اکبری، آیت‌الله صفائی بوشهری، آیت‌الله دژکام، انسیه خزعلی و چند تن دیگر از اعضای حقیقی و حقوقی شورای فرهنگ عمومی به بیان نقطه نظرات، دیدگاه‌ها و پیشنهادات خود از جمله در موضوعات «ضرورت مصون‌سازی فرهنگ عمومی کشور از تهاجم بیگانگان»، «ارائه الگوی خانواده‌تراز در سطح جهانی»، «نظام‌مندی کانونی شورای فرهنگ عمومی در هندسه حکمرانی فرهنگی کشور»، «ضمانت‌بخشی به مصوبات و تقویت نخبگانی دبیرخانه شورا»، «ایجاد سازکار مناسب برای اجرای سند نقشه مهندسی فرهنگی کشور در سطح ملی و استانی»، «ضرورت توجه به مصرف اعتبارات فرهنگی در راستای تحقق مصوبات و اهداف شورا»، «تلاش و برنامه‌ریزی برای مقابله جدی با پدیده چهره‌زدگی در جامعه»، «ضرورت توجه دولت به تقویت انسجام و تمرکز بر نقاط اشتراک جامعه»، «گنجاندن فرهنگ دفاع مقدس در بخش فرهنگ عمومی کشور در اسناد بالادستی از جمله سند هفتم توسعه»، و «توجه توأمان به عرف و شرع در تصمیم‌سازی‌ها در حوزه فرهنگ» پرداختند.

مخبر در مراسم آغاز به کار پاویون ایران در نمایشگاه واردات چین:

فضایی بی‌نظیر برای گسترش همکاری‌ها فراهم است

معاون اول رئیس‌جمهوری ایران با همراهی نخست‌وزیران چین، کوبا، استرالیا، صربستان و قزاقستان و جمعی از مدیران سازمان‌های بین‌المللی از پاویون ایران در ششمین اکسپو واردات چین بازدید کرد.

به گزارش ایسنا، محمد مخبر پس از این بازدید، در مراسم آغاز به کار پاویون ایران با بیان اینکه ایران و چین از دیرباز همسایگان تمدنی و شرکایی توانمند در عرصه تعاملات تجاری و اقتصادی بوده‌اند، گفت: ما درصدد احیای پیوندهای تاریخی، تجاری و اقتصادی ایران و چین هستیم و امروز «مشارکت جامع راهبردی» و اراده رهبران دو کشور، فضایی بی‌نظیر برای گسترش همکاری‌های همه‌جانبه ایجاد کرده است.

وی افزود: حضور فعال و پررنگ شرکت‌ها و نهادهای اقتصادی ایران در نمایشگاه واردات چین، بیانگر اراده متقابل و زمینه‌های مساعد برای ایجاد جهش‌های پرثمر در روابط دو کشور است.

معاون اول رئیس‌جمهوری اظهار کرد: جمهوری اسلامی ایران در سال‌های اخیر به پیشرفت‌های شگرفی در صنایع و فناوری‌های نو، از جمله فناوری نانو، بایو، سلول‌های بنیادی، هوافضا، طراحی و احداث انواع نیروگاه‌ها و مجتمع‌های نفت، گاز و پتروشیمی و پالایشگاهی، صنایع و مجتمع‌های معدنی، داروسازی و ساخت تجهیزات پزشکی پیشرفته دست یافته و برای همکاری، صادرات و سرمایه‌گذاری مشترک اعلام آمادگی می‌کند.

وی با یادآوری اینکه سند همکاری جامع ۲۵ساله ایران و چین، چارچوب و نقشه راه همکاری‌های دو کشور را ترسیم کرده، تاکید کرد: در جهت توسعه راهبردی تعاملات دوجانبه و چندجانبه، عزم جدی و تلاش بخش‌های دولتی و خصوصی طرفین برای عملیاتی شدن پروژه‌ها و همکاری‌های اقتصادی دو کشور امری ضروری است.

مخبر با ابراز خرسندی از حضور فعال شرکت‌های ایرانی در بخش‌های کشاورزی، صنعت، معدن، خدمات، فناوری‌های برتر نفت، گاز و پتروشیمی، داروسازی و تجهیزات پزشکی و سایر بخش‌های اقتصادی، در این دوره از نمایشگاه بین‌المللی واردات چین اظهار امیدواری کرد این تلاش‌ها منجر به عقد قراردادهای همکاری و توسعه تجارت بین طرفین شود.

وی تصریح کرد: من به‌عنوان معاون اول رئیس‌جمهوری اسلامی ایران، به شما اطمینان می‌دهم هرگونه عقد قرارداد تجاری و سرمایه‌گذاری بین طرفین موردپشتیبانی کامل دولت قرار می‌گیرد و من تمام تلاشم را برای اجرایی شدن آنها به کار خواهم گرفت.

معاون اول رئیس‌جمهوری در بخش پایانی سخنان خود از تلاش‌های سفارت جمهوری اسلامی ایران در پکن، سرکنسولگری ایران در شانگهای، سازمان توسعه تجارت و همه عزیزانی که در برگزاری این نمایشگاه تلاش و کوشش ارزشمندی نموده‌اند، قدردانی کرد و گفت: امیدوارم شرکت‌های مختلف چینی، فرصت شناخت بهتر و بیشتر از توانمندی و ظرفیت‌های ایران در زنجیره‌های تامین و تولید مشترک و افزایش واردات از ایران را به‌دست آورند.

پیش از سخنان معاون اول رئیس‌جمهوری کشورمان وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به توانمندی‌های کشورمان در احداث تجهیزات صنعت نفت و گاز، گفت: برای مقابله با تحریم‌های دشمنان تلاش ما این است که بر تامین نیازهای خود و دیگران تمرکز کنیم.

مدیر کل بازرگانی چین نیز در این مراسم مناسبات ایران و چین را تاریخی و دیرینه توصیف کرد و گفت: حجم مناسبات دو کشور در سال میلادی جاری از رشد قابل‌توجهی برخوردار بوده که نشان‌دهنده سرزندگی و پویایی روابط اقتصادی دو کشور است.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران و رئیس سازمان توسعه تجارت نیز هر کدام در سخنانی به ظرفیت‌های گسترده کشورمان در بخش‌های مختلف برای توسعه مناسبات با چین اشاره کردند و از آمادگی ایران برای ارتقای سطح مناسبات تهران و پکن خبر دادند.

گفتنی است امسال بیش از ۵۰ شرکت و ۲۵۰ تاجر ایرانی در ۲ هزار مترمربع فضای نمایشگاهی در اکسپو واردات چین حضور دارند.

دلیلی ندارد مبادله تجاری دو کشور همسو با ارز دشمن‌شان باشد

معاون اول رئیس‌جمهوری همچنین در دیدار با مانوئل ماررو، نخست‌وزیر کوبا در حاشیه ششمین اکسپو بین‌المللی واردات چین گفت: همکاری‌های پولی و بانکی و معامله از طریق ارز ملی ایران و کوبا برای توسعه همکاری‌های اقتصادی دو کشور لازم است و دلیلی ندارد دو کشور همسو مبادلات تجاری خود را با ارز کشور دشمن انجام دهند.

مخبر در این دیدار با اشاره جایگاه مثبت فیدل کاسترو، رهبر فقید کوبا در میان مردم ایران از زمان انقلاب اسلامی، گفت: از همان زمان روابط نزدیکی میان دو کشور شکل گرفت؛ ضمن آنکه هر دو کشور دشمن مشترکی داریم که اقدامات ناجوانمردانه‌ای علیه دو ملت انجام داده است.

وی گفت: جنایات و کشتار بی‌رحمانه رژیم صهیونیستی که امروز در غزه شاهد آن هستیم قطعا از مصادیق بارز جنایت جنگی و جنایت علیه بشریت است و اگر دادگاه‌های بین‌المللی حقانیت داشتند، تا الان باید به‌صورت جدی به اقدامات غیرانسانی رژیم صهیونیستی و امریکا ورود و آنها را محاکمه می‌کردند.

ویژه‌تر از خبر

بازدید وزیر صمت از کارخانه تولید باتری و شرکت‌های خودروسازی در چین

عکس: فارس

وزیر صمت از کارخانه تولید باطری و شرکت‌های خودروسازی در چین بازدید کرد.

عباس علی‌آبادی، وزیر صنعت، معدن و تجارت ایران در رأس یک هیأت صنعتی-تجاری از شرکت‌های خودروسازی چین و کارخانه تولید باتری گوشن در شهر خفی چین بازدید کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت صمت، وزیر صنعت، معدن و تجارت در جریان حضور در شرکت خودروسازی چری از خط تولید خودرو، بخش تحقیق و توسعه و آزمون رانندگی (تست درایو) آن بازدید کرد.

علی‌آبادی همچنین در ادامه برنامه‌های کاری خود در سفر به این کشور آسیای شرقی، در شرکت خودروسازی دانگ‌فنگ حضور یافت و ضمن بازدید از خط تولید خودرو، بخش تحقیق و توسعه و آزمون رانندگی (تست درایو)، نشستی را با مدیران ارشد این شرکت برگزار کرد.

وزیر صمت در ادامه سفر به چین، به همراه هیات همراه خود از کارخانه تولید باتری گوشن در شهر خفی چین بازدید کرد. گفتنی است وزیر صمت کشورمان در راستای توسعه همکاری‌های تجاری و صنعتی میان ایران و چین، برای مذاکره با مقامات عالی‌رتبه این کشور در حوزه صنعت و تجارت و همچنین بازدید از کارخانه‌ها و مجموعه‌های صنعتی به چین سفر کرده است.

علی‌آبادی را در این سفر «بابک احمدی» رئیس هیات عامل ایدرو، «منوچهر منطقی» معاون صنایع حمل‌ونقل وزارت صمت، «مهدی ضیغمی» رئیس سازمان توسعه تجارت، «سیداحمدرضا اعلایی» مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی و تنی چند از مقامات صنعتی و تجاری کشور و همچنین فعالان بخش خصوصی همراهی کردند.

رئیس هیات عامل ایدرو در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد

مسئولیت‌پذیری؛ از اقتصادی تا بشردوستانه

شهناز صفائی: مسئولیت اجتماعی چارچوبی است که سازمان‌ها، نهادها و افراد بر مبنای آنها در رابطه با مسائل اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، زیست‌محیطی و در کل تمامی جنبه‌های زیست انسانی، واکنش نشان می‌دهند و آغازگر فعالیت‌هایی است که درنهایت به سود جامعه خواهد بود. هسته اصلی مسئولیت اجتماعی ایجاد تعادل بین اقتصاد و اکوسیستم است. مسئولیت اجتماعی زمانی که وارد حیطه شرکت‌ها و سازمان‌ها می‌شود، ابعاد جدی‌تری به خود می‌گیرد؛ ازاین‌رو انتظارات برای مسئولیت‌پذیری اجتماعی از سوی شرکت‌ها بیشتر می‌شود، چراکه یک سازمان، نهاد یا شرکت، بیشتر در کانون توجهات قرار دارد، منابع و زیرساخت‌های بیشتری در اختیار آنهاست و درنهایت می‌توانند مشوق و زمینه‌ساز بسیاری از فعالیت‌ها در زمینه مسئولیت اجتماعی باشند. در کل مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها زیرمجموعه «اخلاق کسب‌وکار» قرار می‌گیرد و مجموعه‌ای از تعهدات و وظایفی است که شرکت در قبال جامعه‌ای که در آن فعال است، بر عهده دارد. این مسئولیت در تمام سطوح سازمان و شرکا و افرادی که از بیرون با سازمان همکاری می‌کنند، تعریف می‌شود. به‌عبارت‌دیگر، این موضوع تنها برای رفع مسئولیت و ارائه چهره‌ای خوب از شرکت نیست، بلکه در بطن خود باید ثمربخش باشد. در راستای اهمیتی که مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها برای جامعه پیرامونی آنها دارد، صمت با بابک احمدی، رئیس هیات عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) درباره فعالیت‌های این سازمان در حوزه مسئولیت اجتماعی و اهمیت این اقدامات به گفت‌وگو نشسته که در ادامه می‌خوانید.

◉ سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) براساس اهداف کلانی که دنبال می‌کند، در زمینه مسئولیت اجتماعی چه وظیفه و رسالتی بر عهده دارد؟

ایدرو در راستای ماموریت‌های خود با ایجاد و تکمیل واحدهای صنعتی (با اولویت مناطق کمتربرخوردار)، محرومیت‌زدایی و کمک به اشتغالزایی و ارتقای رفاه اجتماعی در مناطق گوناگون کشور و نیز توجه جدی به مسائل زیست‌محیطی، ایمنی، بهداشت و سلامت در شرکت‌ها و پروژه‌های تحت نظارت، در حوزه مسئولیت اجتماعی ایفای نقش می‌کند. علاوه بر این، براساس خط‌مشی کیفیت مصوب ایدرو، این سازمان متعهد و کوشا در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی و حفظ محیط‌زیست بر مبنای اخلاق حرفه‌ای است.

◉ ایدرو در دو سال اخیر (دولت سیزدهم) چه اقداماتی در راستای اجرای مسئولیت‌های اجتماعی خود انجام داده و در این مسیر با چه چالش‌هایی مواجه بوده است؟

ایدرو بر ایفای مسئولیت‌های اجتماعی شرکت‌های تحت پوشش خود در شهرها و روستاهای محل استقرار، راهبری و نظارت دارد. به‌عنوان نمونه در این راستا در ۳ شرکت زیرمجموعه این سازمان یعنی شرکت مجتمع صنعتی اسفراین، شرکت لوله‌گستر اسفراین و شرکت گسترش صنایع بلوچ اقداماتی را در این بخش انجام داده که قابل توجه است. از جمله اقدامات ایدرو در شرکت مجتمع صنعتی اسفراین در حوزه فرهنگی و ورزشی شامل حمایت مالی از زندانیان، دانش‌آموزان نخبه و رفع برخی از نیازهای آموزش‌وپرورش شهرستان اسفراین، حمایت از ورزش قهرمانی در سطح شهرستان اسفراین، تجلیل از خانواده معزز شهدا و ایثارگران، کمک به برگزاری مراسم مذهبی و ملی در سطح شهرستان اسفراین، تحت‌پوشش قراردادن کودکان بی‌سرپرست توسط همکاران شرکت، تامین لجستیک برای مناسبت‌ها و مراسم فرهنگی، ورزشی و مذهبی در سطح شهرستان اسفراین و در حوزه محیط‌زیست کمک به کاشت نهال در روز درختکاری، تصفیه فاضلاب و مدیریت پسماند، تامین بخشی از آب موردنیاز کشاورزان و همچنین حیات وحش شهرستان اسفراین بوده است. در حوزه اشتغال نیز حفظ سطح اشتغال و افزایش آن با راه‌اندازی خط ریخته‌گری پیوسته و استفاده بهینه از ظرفیت‌های تولیدی شرکت، اثرگذاری بر توسعه اشتغال غیرمستقیم در شهرستان اسفراین و آموزش تراشکاری و ماشین‌کاری با دستگاه CNC به افراد جویای کار با شهریه مناسب نیز در راستای مسئولیت اجتماعی ایدرو برای این مجموعه انجام شده است. علاوه بر این در حوزه فعالیت‌های عمرانی، اختصاص ماشین‌آلات و تجهیزات شرکت به‌طور موردی به طرح‌های عمرانی شهرستان اسفراین از دیگر مواردی بوده که در این راستا انجام شده است. در شرکت لوله‌گستر اسفراین نیز در حوزه فرهنگی و ورزشی فعالیت‌هایی مانند حمایت فنی و مالی از مسابقات ورزشی در سطح شهرستان اسفراین، حمایت مالی از زندانیان، تامین لجستیک برای مناسبت‌ها و مراسم فرهنگی، ورزشی و مذهبی در سطح شهرستان اسفراین، حمایت فنی و مالی برای بازسازی مسجد، حمایت غیرنقدی از همایش‌ها و برنامه‌های اجرایی در سطح شهرستان اسفراین در راستای انجام مسئولیت‌های اجتماعی انجام دادیم. در حوزه اشتغال در این مجموعه مواردی مانند حفظ سطح اشتغال و افزایش آن متناسب با اخذ قراردادهای جدید و افزایش تولید، اثرگذاری بر توسعه اشتغال غیرمستقیم در شهرستان اسفراین را اجرا کردیم. در حوزه فعالیت‌های عمرانی هم می‌توان به تامین لوله سنگین موردنیاز احداث پل جاده روستایی، رزوه‌زنی لوله‌های چاه آب شرب روستایی، ارائه خدمات فنی به مردم روستاهای کم‌برخوردار در قالب تیم‌های طرح بسیج جهادی (۵ روستا) و بازسازی و مناسب‌سازی محل سکونت معلولین تحت پوشش بهزیستی شهرستان اسفراین اشاره کرد. ایدرو همچنین در راستای انجام مسئولیت‌های اجتماعی شرکتی که برعهده دارد در شرکت گسترش صنایع بلوچ در حوزه فرهنگی و ورزشی اقدام به انجام فعالیت‌های از جمله در اختیار قراردادن محیط آموزشی واقع در شهرک فاز ۱ شرکت، به‌طور موقت، جهت تاسیس دبستان، با توجه به دوری محل تحصیل فرزندان کارکنان بازنشسته ساکن در شهرک مذکور و برپایی و مشارکت در مناسبت‌های ملی و مذهبی در سطح شهرستان ایرانشهر کرده و در حوزه اشتغال، حفظ سطح اشتغال و افزایش آن از طریق راه‌اندازی خط تولید نخ از ضایعات الیاف و اثرگذاری بر توسعه اشتغال غیرمستقیم در شهرستان ایرانشهر را مدنظر قرار داده است. حوزه فعالیت‌های عمرانی نیز ترمیم و نوسازی منازل سازمانی فرسوده در محدوده مهمانسرای شرکت و تحویل به کارکنان و کارگران مجموعه از اقداماتی بوده که ایدرو در این مجموعه و در راستای مسئولیت‌های اجتماعی خود انجام داده است. البته این موارد تنها نمونه‌ای از مناطق و فعالیت‌های ایدرو است و این سازمان به‌واسطه دامنه گسترده فعالیت‌هایی که دارد در بیشتر نقاط کشور، اقدامات قابل توجه و چشمگیری انجام داده تا بتواند نقش خود را به‌خوبی ایفا کند.

◉ این سازمان چه اقداماتی را در راستای این وظیفه در دست اقدام دارد و به‌عنوان برنامه‌های آتی تعریف کرده است؟

بهبود فعالیت شرکت‌ها در حوزه مسئولیت اجتماعی شامل مسئولیت‌پذیری در بخش‌های اقتصادی (توسعه پایدار اقتصادی و صنعتی)، قانونی (رعایت قوانین و مقررات)، - اخلاقی (رعایت اخلاق کسب‌وکار) و بشردوستانه است.

◉ در راستای استقرار و تثبیت مسئولیت اجتماعی چه پیشنهاداتی دارید؟

تجمیع قوانین مربوطه و تعیین متولی و مرجع نظارت به‌منظور رفع خلأهای قانونی (شفافیت مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها و الزام آنها به پاسخگویی)؛ تقویت ضمانت‌های اجرایی قوانین مرتبط و تشویق برای حرکت داوطلبانه در حوزه مسئولیت اجتماعی شرکتی (مشوق‌های مالیاتی و...) و تهیه آمایش سرزمین برای فعالیت‌های مجاز توسعه‌ای در حوزه مسئولیت اجتماعی از جمله پیشنهاداتی است که در این بخش می‌تواند کمک‌کننده باشد.

◉ ارزیابی شما از عملکرد سازمان‌های توسعه‌ای در اجرای مسئولیت اجتماعی چیست؟

طرح ادبیات مسئولیت اجتماعی در مفهوم توسعه پایدار و نیز پیاده‌سازی فرآیندهای مدیریتی (سیستم‌های مدیریت کیفیت، تعالی سازمانی، زیست‌محیطی) در راستای توجه به این مفهوم، باعث شده سرآمدی مسئولیت اجتماعی با شدت‌یافتن فضای رقابتی در صنعت، در دست شکل‌گیری باشد. بدیهی است این مهم، سازمان‌های توسعه‌ای را نیز به سمت بهره‌وری بیشتر سوق خواهد داد. تعامل یک سازمان توسعه‌ای صنعتی با شرکای خارجی و رقابت در فضای تجارت جهانی، یکی از دلایل عمده حرکت صنعت به سمت مفهوم امروزی و مدرن مسئولیت اجتماعی است. لازم است سازمان‌های توسعه‌ای اصول اخلاقی مشخص و مدون‌شده‌ای برای خود داشته باشند تا بتوانند در ایفای ماموریت‌های محوله به‌درستی فعالیت کنند. همچنین سازمانی مانند ایدرو می‌تواند از طریق آموزش و تربیت نیروی انسانی و مدیران کارآمد، به ترویج مسئولیت‌پذیری اجتماعی بپردازد. البته ایدرو در هدایت شرکت‌های تحت‌پوشش خود به سمت الگوهای نوین مدیریتی، این موضوع را همواره مدنظر داشته است.

شمارش معکوس برای آغاز بزرگ‌ترین رویداد خودرویی ایران

پنجمین نمایشگاه بین‌المللی خودرو تهران، بهمن امسال برگزار می‌شود. براساس اعلام رسمی مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی شهر آفتاب تهران، پنجمین دوره نمایشگاه بین‌المللی خودرو تهران با مجری جدید و عنوانی متفاوت، در نیمه نخست بهمن ۱۴۰۲ در مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی شهر آفتاب تهران برگزار خواهد شد.

نمایشگاه بین‌المللی خودرو، فناوری‌های نوین و صنایع وابسته تهران به‌عنوان مهم‌ترین رویداد سال در این حوزه، در نیمه نخست بهمن امسال و با عنوان تازه اتواکسپو تهران (Tehran Auto Expo) در مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی شهر آفتاب برگزار خواهد شد.

عباس تقدسی‌نژاد، مدیرعامل نمایشگاه بین‌المللی شهر آفتاب در این‌باره گفت: پنجمین دوره نمایشگاه بین‌المللی خودرو تهران در تقویم این نمایشگاه ثبت شده و قرار است از ۹ تا ۱۵ بهمن ۱۴۰۲ و در مساحت ۶۰ هزار متر مربعی مجموعه شهر آفتاب برگزار شود.

وی خاطرنشان کرد: روز اول نمایشگاه به‌عنوان روز خبرنگاران، صرفا با حضور اصحاب رسانه برگزار می‌شود.

مریم شفیعی، مدیرعامل کانون ایران نوین به‌عنوان مجری برگزاری جدید نمایشگاه خودرو تهران نیز در این‌باره گفت: پیش‌بینی ما این است که نمایشگاه امسال خودرو تهران، با توجه به تلاش‌های دولت در حوزه واردات خودرو، جذابیت دوچندان خواهد داشت و انتظار داریم با استقبال مضاعف فعالان این بخش مواجه شود. به‌عنوان برگزارکننده نمایشگاه تلاش می‌کنیم چه در بحث برگزاری و چه در بخش رسانه‌ای، بهترین امکانات را در اختیار شرکت‌کنندگان و مخاطبان قرار دهیم و در همین راستا به پشتوانه تخصص‌های مختلف موجود در کانون ایران نوین و تجربه برگزاری افزون بر ۲۰ عنوان نمایشگاهی در کنار بیش از ۳۳ سال فعالیت بازاریابی و تبلیغات، برنامه‌های متنوع و جذابی را با استفاده از تکنولوژی در ساختار برگزاری، الگوبرداری از نمایشگاه‌های مرتبط بین‌المللی و ایجاد تمایز در اجرای رویداد با استفاده از بازاریابی تجربه‌گرا، برای ارائه بهتر توانمندی‌های شرکت‌ها و محصولات آنها در نظر داشته و قصد داریم اوقات مفید و مفرحی را برای خانواده‌ها و علاقه‌مندان به خودرو فراهم کنیم که به‌زودی شرح این برنامه‌ها را در اطلاع‌رسانی‌های آتی به اطلاع عموم خواهیم رساند.

مناقصه عمومی خرید و اجرای جرثقیل سقفی

صبانور

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد "خرید و اجرای جرثقیل سقفی ۵ تنی جهت سوله‌های انبار و ماشین‌آلات برای کارخانه خود، واقع در استان همدان" را به شرکت واجد شرایط واگذار نماید. لذا شرکت‌های واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱-۲۷۶۴۵۳۰۸ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان- مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور به صورت در بسته مهروموم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۳۰ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ - طبقه سوم (دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

تجدید مزایده عمومی و اگذاری گواهی کشف

سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور

سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور در نظر دارد یکی از محدوده‌های دارای گواهی اکتشاف خود را از طریق مزایده عمومی، به شرح جدول ذیل از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به شماره سیستمی ۱۰۰۲۰۰۳۰۰۸۰۰۰۰۰۶ ، با شرایط مندرج در اسناد مزایده به اشخاص حقیقی و حقوقی واجد صلاحیت واگذار نماید:

شماره مزایده	استان	شهرستان	نام محدوده	شماره گواهی کشف	نوع ماده معدنی	مساحت محدوده (km)2	قیمت‌پایه (میلیون ریال)	حداقل امتیاز لازم برای تائید توان فنی و مالی مزایده‌گر	مبلغ تضمین شرکت در مزایده (میلیون ریال)
۱ـ گ	آذربایجان غربی	پیرانشهر	خراپه	۱۱۲/۷/۲۹۱۷۲۸	طلا	۳۶/۱۴	۶۱۰۳۰۰	۵۰	۳۰۵۱۵

ـ کلیه مراحل برگزاری مزایده از دریافت اسناد مزایده تا ارایه پیشنهادات مزایده گران و بازگشایی پاکت‌ها از درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

ـ مزایده‌گران می‌بایست در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مزایده محقق‌سازند.

ـ کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی واجد صلاحیت که دارای گواهی صلاحیت فنی و مالی صادره از سوی سازمان نظام مهندسی معدن استان‌ها می‌باشند دعوت می‌شود از تاریخ دوشنبه ۱۴۰۲/۰۸/۱۵ لغایت سه شنبه ۱۴۰۲/۰۸/۲۳ نسبت به دریافت، تکمیل اسناد و مدارک اقدام نمایند.

ـ سازمان در نظر دارد در مورخ چهارشنبه ۱۴۰۲/۰۸/۲۴ ساعت ۹ جلسه‌ای بمنظور ارایه مشخصات و توضیحات لازم نسبت به مورد مزایده گذاشته شده را جهت متقاضیان برگزار نماید. لذا حضور نمایندگان پیشنهاد دهندگان با ارایه معرفی‌نامه رسمی جهت (اشخاص حقوقی) و جهت اشخاص حقیقی نیز شخصاً بلامانع می‌باشد (شماره تماس ۰۲۱۶۴۵۹۲۳۷۶ و ۶۴۵۹۲۳۲۲). پایگاه اطلاع رسانی www.gsi.ir

ـ در ضمن مهلت بارگذاری پیشنهادات در سامانه ستاد و همچنین تحویل پاکت الف به دبیرخانه سازمان به نشانی میدان آزادی- بلوار معراج- سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور تا ساعت ۱۳ روز یک‌شنبه ۱۴۰۲/۰۹/۰۵ می‌باشد.

شناسه آگهی : ۱۵۹۸۳۸۶ — م الف / ۳۱۰۰

آگهی مزایده

توکا تدارک

شرکت توکا تدارک (سهامی خاص)

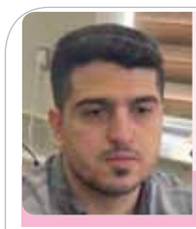
شرکت بازرگانی توکا تدارک (سهامی خاص) در نظر دارد اقلام حاصل از اسقاط خودرو را از طریق مزایده عمومی به فروش رساند. لذا از کلیه متقاضیان درخواست می‌شود از تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۵ لغایت ۱۴۰۲/۰۸/۲۷ جهت دریافت و تکمیل اسناد مزایده به آدرس اصفهان، بوستان سعدی، نبش کوچه خداوردی، ساختمان ۲۲ مراجعه نمایند.

جهت کسب اطلاعات بیشتر به وب‌سایت www.tuka-tadarok.ir مراجعه نمایید.

شرکت بازرگانی توکاتدارک سهامی خاص

یادداشت

ضرورت توزیع عادلانه و پایدار انرژی

فرشاد جامع‌اصل
کارشناس حوزه انرژی

مدل رفتاری و مصرفی مشترکان پرمصرف به‌گونه‌ای نیست که مصرف تنها با فرهنگ‌سازی حل شود و مشکل نیز سرانه بالای مصرف آنهاست که باید کاری کرد تا بتوانیم سطح مصرف این مشترکان پرمصرف را به سطح مصرف الگوی بهینه برسانیم، در غیر این صورت باید برای هر مترمکعب مصرف بالاتر از الگوی بهینه معادل قیمت واردات گاز از کشورهای همسایه را بپردازند و تنها در این صورت است که مصرف آنها اصلاح خواهد شد. دلیل و اهمیت اجرایی کردن این نظام تعرفه‌گذاری نیز به مسئله مربوط به طبقه مشترکان پرمصرف بازمی‌گردد؛ عمده مشترکان پرمصرف بخش خانگی جزو مشترکان مرفه هستند و تنها با سیگنال‌دهی قیمتی می‌توان مصرف آنها را اصلاح و بهینه کرد.

اجرای نظام تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها یا IBT برای رسیدگی به ناترازی در مصرف گاز مرتبط با بخش خانگی و تجاری بسیار مهم است. این مدل از قیمت‌گذاری با افزایش قیمت گاز مصرفی در هر پله و به‌ویژه برای مشترکان پرمصرف، بر مشتریان پرمصرف و میزان مصرف آنها تمرکز می‌کند. اهمیت اصلی اجرای نظام تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها، وجود درصد کمی از مشترکان پرمصرف است که نسبت به بقیه مشترکان نسبت قابل‌توجهی گاز مصرف می‌کنند. بیشتر این مشترکان پرمصرف، افراد ثروتمندی هستند که در مناطق مرفه زندگی می‌کنند.

مدل رفتاری و مصرفی مشترکان پرمصرف نیز به‌گونه‌ای نیست که مصرف تنها با فرهنگ‌سازی حل شود و مشکل نیز سرانه بالای مصرف آنهاست که باید کاری کرد تا بتوانیم سطح مصرف این مشترکان پرمصرف را به سطح مصرف الگوی بهینه برسانیم و در غیر این صورت باید برای هر مترمکعب مصرف بالاتر از الگوی بهینه معادل قیمت واردات گاز از کشورهای همسایه را بپردازند و تنها در این صورت است که مصرف آنها اصلاح خواهد شد.

در نظر گرفتن سطح رفاه مشترکان پرمصرف مهم است. دلیل و اهمیت اجرایی کردن این نظام تعرفه‌گذاری نیز به مسئله مربوط به طبقه مشترکان پرمصرف بازمی‌گردد؛ عمده مشترکان پرمصرف بخش خانگی جزو مشترکان مرفه هستند و تنها با سیگنال‌دهی قیمتی می‌توان مصرف آنها را اصلاح و بهینه کرد.

بررسی‌ها نشان داده بیش از ۹۰ درصد این مشترکان در مناطق مرفه‌نشین تهران ساکن هستند. عوامل مختلفی در مصرف زیاد آنها نقش دارند، از جمله اندازه و نوع مسکن، امکانات رفاهی مانند استخر و سونا، تعداد افراد در هر خانوار، سبک زندگی و رفاه اقتصادی.

خانه‌های بزرگ‌تر و مجلل‌تر در مناطق مرفه تمایل به مصرف گاز بیشتری دارند و وجود تجهیزات رفاهی اضافی نیاز به مصرف گاز را افزایش می‌دهد.

برای اصلاح قیمت گاز خانگی، ضروری است اطمینان حاصل شود کسانی که در الگوی مصرف بهینه هستند، با تغییرات قیمت قابل‌توجهی مواجه نشوند. در عوض، با اجرای فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها، تمرکز باید بر تحمیل قیمت‌های بالاتر برای مشترکان پرمصرف باشد. بالاترین سطح مصرف که پلکان یا سطح ۱۲ مصرف گاز در بخش خانگی است، باید با قیمت غیریارانه‌ای برابر باارزش تجاری محاسبه شود. این امر بر اقلیت ثروتمندی که مقادیر زیادی گاز مصرف می‌کنند، فشار مالی وارد و آنها را تشویق می‌کند تا الگوهای مصرف خود را اصلاح کنند.

کنترل و مدیریت مصرف مشترکان پرمصرف در درجه اول باید از طریق سیاست‌های قیمتی محقق شود. با توجه به اینکه این مشترکان عمدتا ثروتمند هستند، تغییرات قیمت و واقعی‌سازی می‌تواند به‌طور موثر آنها را تشویق کند مصرف گاز خود را بهینه کنند. مهم است که بدانیم عوامل فرهنگی به‌تنهایی منجر به کاهش مصرف در میان این پرمصرف‌ها نمی‌شود.

پیاده‌سازی و اجرای نظام تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها برای مصرف‌کنندگان خارج از الگوی بهینه، نه‌تنها برای دستیابی به الگوی مصرف گاز متعادل‌تر، بلکه برای پرداختن به موضوع عدالت در پرداخت یارانه انرژی نیز مهم است. با در نظر گرفتن قیمت‌های غیریارانه‌ای برای مصرف پرمصرف، بار یارانه مصرف گاز از روی عموم مردم به دوش افرادی که توانایی مالی دارند، منتقل می‌شود.

در نتیجه، اجرای نظام تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها برای بهینه‌سازی مصرف گاز و رسیدگی به عدم‌تعادل در بخش‌های خانگی و تجاری بسیار مهم است.

سیاست‌ها و اصلاحات قیمت باید برای تشویق مشترکان پرمصرف که عمدتا ثروتمند هستند برای اصلاح الگوی مصرف خود استفاده شود. هدف تضمین توزیع عادلانه و پایدار منابع گاز و کاهش بار مالی بر جمعیت عمومی است.

بهینه‌سازی مصرف در بخش خانگی ضروری است

کاهش ناترازی گاز با ابزار تعرفه

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

از یک سو کمبود و از سوی دیگر، مصرف بیش از حد گاز در بخش خانگی، چالش‌های زیادی را در کشور ایجاد کرده است. برای بهینه‌سازی مصرف گاز یک راهکار عملیاتی، تعرفه‌گذاری پلکانی است. این سیاست با الزام مشترکان پرمصرف به پرداخت نرخ واقعی گاز و تشویق کاهش مصرف از طریق تعرفه‌های بالاتر، رویکردی منصفانه خواهد بود که در بلندمدت بخشی از کمبود گاز در کشور را جبران خواهد کرد. با بهینه‌سازی مصرف، می‌توان ناترازی گاز را کاهش و تولید صنعتی را افزایش داد و به‌طور کلی حاکمیت انرژی را بهبود بخشد.

صمت در این گزارش درباره اهمیت اجرای تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها و اثرگذاری آن در بهینه‌سازی مصرف در بخش خانگی و کاهش حجم مصرف این بخش با کارشناسان این حوزه گفت‌وگویی داشته که در ادامه می‌آید.

عکس: صمت

اتلاف و هدررفت گاز در بخش خانگی

ایران در زمستان امسال هم با کمبود گاز مواجه می‌شود که بر مصرف گاز توسط نیروگاه‌ها و صنایع تاثیر خواهد گذاشت. در حالی که تولید گاز افزایش یافته، به‌دلیل مصرف زیاد همچنان عدم‌تعادل و ناترازی قابل‌توجهی در بخش گازی کشور وجود دارد. برای مقابله با این موضوع، تمرکز بر افزایش تولید و مدیریت مصرف، بسیار اثرگذار است تا این شکاف و ناترازی مصرف را به حداقل برسانیم؛ در همین رابطه اما بر مصرف در بخش خانگی به‌عنوان مهم‌ترین بخش مصرف‌کننده گاز در زمان اوج مصرف با اضافه شدن بخش گرمایش خانگی به مصارف بخش گاز که بیشترین بخش مصرفی کشور است باید تمرکز جدی شود تا بتوانیم از طریق بهینه‌سازی مصرف در این بخش و شناسایی بخش‌های با بیشترین اتلاف و هدررفت انرژی، به سمت کنترل و مدیریت مصرف گاز برویم.

بخش خانگی مصرف گاز در ایران به‌دلیل حجم بالای مصرف و اضافه شدن بخش گرمایشی در فصول سرد سال، با مصارف بسیار بالایی روبه‌رو است. این بخش عمدتا با دو چالش اصلی اتلاف انرژی بالا و در نتیجه مصرف گاز زیاد روبه‌رو است. نخستین مسئله مهم در این زمینه که موجب وقوع چنین وضعیتی از حجم بالای مصرف و همچنین اتلاف بالای گاز شده، به عدم‌سیگنال‌دهی مناسب نرخ گاز برمی‌گردد. این وضعیت حاصل اعطای یارانه‌های بالا به انرژی در بخش خانگی است که منجر به مصرف غیربهینه و خارج از استاندارد گاز برای اهداف گرمایشی می‌شود. علاوه بر این، نرخ پایین انرژی باعث شده خانوارهایی که از وسایل گرمایشی فرسوده می‌کنند به سمت نوسازی یا جایگزینی وسایل گرمایشی خود نروند که در نهایت هدررفت گاز را تشدید می‌کند. در حالی که بیشتر خانوارها به‌طور مسئولانه گاز را مصرف می‌کنند و درون الگوی بهینه مصرف قرار دارند، اما درصد کمی از مشترکان مصرف بیش از حد را نشان می‌دهند و به‌طور متوسط تا ۵ برابر بیشتر از مشترکان عادی، گاز مصرف می‌کنند. این دسته از مشترکان پرمصرف به میزان قابل‌توجهی موجب هدررفت انرژی در بخش خانگی می‌شوند و از همین‌رو بخش اول بر بهینه‌سازی مصرف در بخش خانگی روی اصلاح و کاهش شدت مصرف مشترکان پرمصرف متمرکز است که نتیجه و اثرگذاری بسیار موفقیت‌آمیزی نیز در فاز نخست اجرایی این مدل تعرفه‌گذاری از آن شاهد بودیم.

تعرفه‌گذاری پلکانی برای پرمصرف‌ها

نکته بسیار مهم در زمینه بهینه‌سازی مصرف از طریق اصلاحات قیمتی، پایین نگه‌داشتن مصرف گاز برای مشترکان درون الگوی بهینه مصرف است؛ این رویکرد موجب می‌شود اولا نرخ گاز برای مصارف عادی به همان شکل قدیم و یارانه‌ای باشد و فقط برای مصارف خارج از الگوی بهینه و غیراستاندارد، نرخ گاز افزایش می‌یابد.

از طرفی در فاز نخست اجرای نظام تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها، قیمت‌ها فقط به سقف ۲ هزار تومان رسید، این در حالی است که نرخ گاز برای بخش تجاری معادل ۷ هزار تومان و برای واردات حداقل معادل ۱۲ هزار تومان است؛ از همین‌رو باید در فازهای بعدی، نرخ گاز برای هر مترمکعب استفاده گاز خارج از الگوی بهینه مصرف برای مشترکان پرمصرف در بخش خانگی به نرخ گاز وارداتی نزدیک شود.

برای بهینه‌سازی مصرف و کاهش اتلاف گاز، تمرکز بر مشترکان پرمصرف ضروری است. راه‌حل پیشنهادی در این زمینه تداوم اجرای نظام تعرفه‌گذاری پلکانی موثر پرمصرف‌ها در قالب اجرای فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی است. این مدل شامل افزایش نمایی نرخ گاز برای هر ردیف مصرف بالاتر و فراتر از مدل استفاده بهینه است. مشترکان با رعایت الگوی بهینه با افزایش نرخ مواجه نخواهند شد، ضمن اینکه تعرفه برای مشترکان پرمصرف واقعی خواهد شد. این رویکرد به توجیه استفاده از یارانه‌ها و تشویق کاهش مصرف و بهینه‌سازی مصرف گاز کمک می‌کند.

اجرای سیاست تعرفه‌گذاری پلکانی موثر برای مشترکان پرمصرف چندین مزیت قابل‌توجه دارد که عبارتند از؛

۱- پرداخت بهای واقعی گاز: با اجرای فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها، مشترکان پرمصرف ملزم به پرداخت هزینه واقعی مصرف گاز خود خواهند بود و این امر در نهایت منجر به تضمین عدالت در پرداخت یارانه و همچنین کاهش بار مالی پرداخت یارانه‌ها خواهد شد.

۲- بهینه‌سازی مصرف: با تشویق مشترکان پرمصرف به کاهش مصرف، بخش قابل‌توجهی از عدم‌تعادل و ناترازی گاز جبران می‌شود. این بهینه‌سازی به کاهش کمبود کمک می‌کند و منجر به توزیع عادلانه‌تری از منابع گازی برای بخش‌های دیگر اقتصادی که اتفاقا مولد نیز هستند، می‌شود و افزایش عرضه گاز را تضمین می‌کند.

۳- تغییر تمرکز بر تولیدات صنعتی: فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها موجب کاهش مصرف گاز در بخش خانگی و همچنین کاهش سرانه مصرف مشترکان پرمصرف خواهد شد که این کاهش مصرف گاز موجب ایجاد و آزاد شدن ظرفیتی خواهد شد که می‌تواند به سمت بخش صنعتی هدایت شود. این افزایش ظرفیت عرضه گاز، قابلیت‌های تولید صنعتی را افزایش می‌دهد و باعث رشد و توسعه اقتصادی می‌شود.

۴- تقویت حاکمیت انرژی: بخش مشترکان پرمصرف، با وجود اینکه کمتر از ۱۵ درصد کل مشترکان را شامل می‌شود، به میزان قابل‌توجهی در مصرف گاز کمک می‌کند.

اجرای فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها با پرداختن به مصرف بیش از حد این بخش، حاکمیت بهتر انرژی و تخصیص منابع کارآمدتر را امکان‌پذیر می‌کند.

> تعرفه‌گذاری پلکانی باعث عادلانه‌شدن بهره‌مندی از یارانه انرژی می‌شود

لزوم مقابله با سرانه بالای مصرف انرژی

جعفر قادری، عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی درباره اهمیت مقابله با سرانه بالای مصرف انرژی مشترکان پرمصرف به صمت اظهار کرد: یکی از بخش‌هایی که مصرف بالایی انرژی را دارد، بخش گاز خانگی است. این بخش نسبت به سرانه مصارف مشترکان عادی، دارای مصرف بالاتری است و همین موضوع سبب شده با سرانه بالای مصرف، بخشی از مصرف غیربهینه در بخش مشترکان خانگی را داشته باشیم. الگوی نامناسب مصرف در این بخش با یارانه انرژی دریافتی بیشتری نیز همراه می‌شود که باید این مشکل را حل کرد.

این عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی درباره اهمیت نظام تعرفه‌گذاری پلکانی موثر مشترکان پرمصرف و عدم‌تاثیرگذاری آن بر مشترکان با مصارف عادی و بهینه و همچنین اثرگذاری بر مصرف مشترکان پرمصرف، ادامه داد: یکی از بهترین روش‌ها در کنترل و بهینه کردن مصرف مشترکان پرمصرف و عادلانه کردن یارانه انرژی در بخش خانگی، نظام تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌هاست؛ در این مدل تعرفه‌گذاری اولا افزایش نرخ شامل مشترکان با مصارف عادی و درون الگوی بهینه مصرف نمی‌شود و افزایش نرخ تنها برای مشترکان پرمصرف در بخش خانگی است.

در این مدل از تعرفه‌گذاری، با توجه به اینکه مصرف هر خانوار با میزان درآمد و مرفه بودن یک خانوار طبق گزارش وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی رابطه مستقیم دارد؛ بنابراین متناسب با مصرف، موجب خواهد شد پرمصرف‌ها نرخ بالایی برای قبوض خود بپردازند و در نتیجه به سمتی می‌روند که مصرف‌شان را کاهش دهند و از سوی دیگر، این مدل از تعرفه‌گذاری پلکانی برای پرمصرف‌ها باعث عادلانه شدن بهره‌مندی از یارانه انرژی نیز می‌شود.

تمرکز بر بهینه‌سازی مصرف

قادری در پایان با اشاره به رویکرد مهم دولت در زمینه اصلاح و پیاده‌سازی فاز دوم اجرای تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها گفت: مزیت بسیار مهم تعرفه‌گذاری پلکانی تمرکز بر بهینه‌سازی مصرف در بخش مشترکان با سرانه مصرف بسیار بالاست و از این نظر، یک رویکرد مهم در زمینه اصلاح شیوه مصرف خانوار پرمصرف و مشترکان با سرانه مصرف بالا به‌شمار می‌رود. همچنین با توجه به اینکه روی کاهش و صرفه‌جویی مشترکان با مصارف بالا و خارج از الگوی بهینه که عمدتا از ثروتمندان جامعه هستند، صرفا با اتکا به اصلاحات قیمتی و مبتنی بر سیگنال‌دهی قیمتی می‌توانیم اثرگذاری داشته باشیم؛ از همین‌رو رویکرد دولت در زمینه اصلاح و پیاده‌سازی فاز دوم اجرای تعرفه‌گذاری پلکانی پرمصرف‌ها رویکردی مهم و درست است.

تضمین توزیع عادلانه یارانه‌های انرژی

محمدرضا کارگذار، کارشناس ارشد انرژی درباره معضل مشترکان پرمصرف بخش خانگی و شدت و سرانه بالای مصرف این بخش از مشترکان بخش خانگی به صمت گفت: در بخش خانگی و تجاری یکی از چالش‌های اصلی وجود گروهی از مشترکان موسوم به مشترکان پرمصرف و بسیار پرمصرف گاز است. اگرچه این دسته کمتر از ۱۵ درصد از کل مشترکان را تشکیل می‌دهند، اما سطح مصرف آنها به‌طور قابل‌توجهی بالاتر از مصرف‌کنندگان عادی است. این مشترکان پرمصرف به‌طور متوسط ۴ تا ۵ برابر مشترکان با مصرف معمولی گاز مصرف می‌کنند. مقدار گازی که این بخش کوچک به تنهایی مصرف می‌کند در مجموع معادل بقیه مشترکان است؛ از این‌رو برای رفع این ناترازی و حرکت به سمت بهینه‌سازی مصرف، اجرای مدل تعرفه‌گذاری موثر پلکانی پرمصرف‌ها پیشنهاد شده است. این مدل بر مشترکان پرمصرف تمرکز دارد و هدف آن افزایش تصاعدی نرخ گاز مصرفی در هر ردیف است و در عین حال، اطمینان حاصل می‌کند مشترکان دارای الگوی مصرف بهینه با افزایش نرخ مواجه نخواهند شد.

وی در ادامه اظهار کرد: اجرای مدل تعرفه‌گذاری موثر پلکانی پرمصرف‌ها با هدف قرار دادن بخش پرمصرف، بهینه‌سازی مصرف گاز در مهم‌ترین بخش مصرف کشور بدون اعمال فشار بر اکثریت مردم که ۸۵ درصد از کل مشترکان را تشکیل می‌دهند، امکان‌پذیر می‌کند. این رویکرد تضمین می‌کند که اکثریت همچنان می‌توانند به گاز با نرخ‌های به صرفه دسترسی داشته باشند. اجرای مدل تعرفه‌گذاری موثر پلکانی پرمصرف‌ها توزیع عادلانه یارانه‌های انرژی را تضمین می‌کند. با پرداخت بهای واقعی گاز، مشترکان پرمصرفی که از الگوی مصرف بهینه خارج می‌شوند، دیگر از یارانه‌ای که برای حمایت از نیازمندان در نظر گرفته شده، بهره نخواهند برد. این امکان تخصیص عادلانه‌تر منابع را فراهم می‌کند و از سوءاستفاده از یارانه‌ها توسط کسانی که توانایی پرداخت هزینه واقعی را دارند، جلوگیری می‌کند.

کارگذار در ادامه با اشاره به اهمیت اجرای مدل تعرفه‌گذاری موثر پلکانی پرمصرف‌ها در عادلانه کردن پرداخت هدفمندسازی یارانه‌ها و ایجاد منابعی در جهت توسعه زیرساخت‌های گازی، اظهار کرد: با هدفمندسازی یارانه‌های انرژی و اجرای مدل تعرفه‌گذاری موثر پلکانی پرمصرف‌ها می‌توان منابع را به‌طور موثر در جهت بهینه‌سازی برداشت و استخراج گاز تخصیص داد. این روند نه‌تنها به کاهش مصرف توسط مشترکان پرمصرف منجر می‌شود، بلکه به رفع ناترازی در مصرف گاز نیز کمک می‌کند. با بهینه‌سازی فرآیندهای استخراج، بخش داخلی می‌تواند از افزایش ظرفیت عرضه گاز بهره‌مند شود تا در نهایت به سمت بخش صنعتی هدایت شود و ظرفیت تولید صنعتی کشور افزایش یابد. گفتنی است که اجرای مدل تعرفه‌گذاری موثر پلکانی پرمصرف‌ها با موفقیت در کشورهای مختلف توسعه‌یافته و در حال توسعه به کار گرفته شده است. این کشورها اهمیت پرداختن به موضوع مشترکان پرمصرف را درک کرده و سیستم‌های تعرفه‌بندی پلکانی را به‌عنوان یک راه‌حل آزمایش شده پیاده‌سازی کرده‌اند. با اقتباس از این تجربیات، مدل تعرفه‌گذاری پلکانی فرصتی برای یادگیری از بهترین شیوه‌ها و انطباق آنها با زمینه محلی ارائه می‌دهد.

وی در پایان گفت: اجرای مدل تعرفه‌گذاری موثر پلکانی پرمصرف‌ها، راه‌حلی برای چالش مشترکان گاز پرمصرف در بخش‌های خانگی و تجاری ارائه می‌دهد. مصرف و هدررفت بالای گاز در بخش خانگی ایران می‌تواند به‌طور موثر از طریق اجرای مدل تعرفه‌گذاری موثر پلکانی پرمصرف‌ها برطرف شود. کشور می‌تواند با تشویق شیوه‌های کارآمد انرژی، بهینه‌سازی الگوهای مصرف و ترویج استفاده از وسایل گرمایشی کارآمدتر، کمبود گاز را کاهش و خودکفایی انرژی را افزایش دهد و راه را برای رشد و توسعه اقتصادی پایدار هموار کند. برای دولت، توزیع‌کنندگان گاز و مصرف‌کنندگان بسیار مهم است که با هم همکاری کنند تا مدل تعرفه‌گذاری پلکانی گاز را با موفقیت اجرا و مدیریت کرده و آینده انرژی کارآمدتر و پایدار را برای ایران تضمین کنند.

> با هدفمندسازی یارانه‌های انرژی می‌توان منابع را به‌طور موثر در جهت بهینه‌سازی مصرف گاز تخصیص داد

سخن پایانی

بنابراین گزارش، راهکار اصلی عملیاتی برای بهینه‌سازی مصرف گاز، اجرای فاز دوم تعرفه‌گذاری پلکانی مشترکان پرمصرف است. این سیاست با الزام مشترکان پرمصرف به پرداخت نرخ واقعی گاز و تشویق کاهش مصرف از طریق تعرفه‌های بالاتر، رویکردی منصفانه ارائه می‌دهد. با بهینه‌سازی مصرف، ایران می‌تواند کمبودها را کاهش داده، تولید صنعتی را افزایش دهد و حاکمیت انرژی را بهبود بخشد.

«کان‌ماین» هفده‌ساله شد

سینا ستوده: هفدهمین نمایشگاه کان‌ماین با حضور محمدرضا بهرامن رئیس خانه معدن ایران، علیرضا شهیدی رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی، مهرداد اکبریان رئیس انجمن سنگ‌آهن ایران، عزت‌اله اکبری تالارپشتی رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی و جمعی از نمایندگان و مسئولان این حوزه افتتاح شد.

کان‌ماین رویداد سالانه‌ای است که با هدف عرضه و ارائه توانمندی‌های کشور و همچنین ایجاد فرصت برای جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی در بخش معدن و صنایع وابسته شکل گرفت و با مشارکت شرکت آلمانی IMAG راه‌اندازی شد و تداوم یافت، اما برگزاری آن پس از ۱۶دوره در سال ۹۹ متوقف شد، اما پس از بازنگری در اهداف و تغییر برگزارکنندگان، این نمایشگاه از امسال حیات مجدد یافت. در گزارش امروز صمت مروری داریم بر اخبار روز افتتاح نمایشگاه هفدهم.

عکس: آیدا فریدی

عیب‌یابی معدنی

در آیین افتتاح این رویداد محمدرضا بهرامن، در پاسخ به سوال خبرنگار گسترش‌نیوز، پایگاه خبری موسسه مطبوعاتی صمت مبنی بر اینکه چرا کشور ما باوجود دارا بودن ذخایر معدنی فراوان در تولید ضعیف عمل می‌کند، گفت: کشور ما به‌دلیل درآمدهایی که از نفت و گاز در ۷۰ سال گذشته داشته، متاسفانه در بخش‌های دیگر اقتصادی خوب عمل نکرده و برنامه‌های راهبردی برای این بخش‌ها تعریف نشده است.

وی افزود: ما برای فرآوری ذخایر معدنی موجود در کشور نیاز به انرژی داریم که خوشبختانه ذخایر نفت و گاز در کشور ما به اندازه نیاز وجود دارد؛ به همین دلیل کشور ما در منطقه مطرح است که برای کشورهای دیگر این ظرفیت فراهم نیست. به‌عنوان مثال عربستان ذخایر انرژی خوب، اما معادن کمی دارد. ما می‌توانیم ایران را با کشورهایی مثل روسیه و امریکا از نظر ذخایر معدنی و انرژی مقایسه کنیم؛ با این تفاوت که یک درصد جمعیت جهان و ۷ درصد ذخایر معدنی دنیا در کشور ما وجود دارد، در شرایطی که کشورهای روسیه و امریکا وسعت و جمعیت بیشتری نسبت به ما دارند.

تغییر رویکرد

بهرامن در ادامه گفت: علت اینکه ما نتوانستیم در حوزه معدن آن‌طور که باید پیشرفت کنیم و مطرح شویم، تحریم‌های سنگینی است که علیه کشور ما وجود دارد. همین موضوع باعث شد ذخایر معدنی برای ما ارزش بیشتری پیدا کند. در ۷۰ سال گذشته سرمایه‌گذاری در حوزه معدن حدود ۴۵ میلیارد دلار بوده که خروجی آن امسال صادرات حدود ۱۱ میلیارد دلاری است که ما می‌توانیم این میزان را به ۲۰ میلیارد دلار برسانیم؛ از همین رو در برنامه هفتم توسعه رشد ۱۳ درصدی برای بخش معدن هدف‌گذاری شده است.

رئیس خانه معدن ایران اظهار کرد: خوشبختانه نگاه حکمرانی به بخش معدن تغییر کرده و شورای راهبردی برای توسعه معادن تعریف شده است. طبق سندی که ازسوی رهبر معظم انقلاب ابلاغ شده ما باید بتوانیم خودمان را با شرایط موجود تطبیق دهیم و این موضوع را برای بخش معدن کشور تعریف کنیم. ذخایر معدنی ظرفیت ویژه در کشور است که ما باید برای استفاده از آن برنامه‌ریزی کنیم.

محمدرضا بهرامن درباره برگزاری نمایشگاه کان‌ماین و تاثیر آن در میزان سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در بخش معدن، توضیح داد: در این نمایشگاه ۱۶۰ شرکت ایرانی و ۶۰ شرکت خارجی حضور یافتند. اگر بخواهیم مقایسه‌ای با دوره گذشته برگزاری این رویداد داشته باشیم میزان مشارکت شرکت‌های خارجی ۲ برابر شده است. کشورهایی مانند آلمان، اتریش، چین، روسیه و... در این نمایشگاه حضور دارند که همین موضوع نویدبخش افزایش سرمایه‌گذاری خارجی در بخش معدن است.

وی در پایان گفت: این نمایشگاه در واقع زیرساختی برای تبادل اطلاعات میان فعالان حوزه معدن است. اگر به ۱۰ سال قبل بازگردیم درمی‌یابیم نمایشگاه معدن کاملا نمایشی بود، اما امروز فعالان این حوزه در همه بخش‌ها مانند ماشین‌آلات، خدمات و... در این نمایشگاه حضور دارند و صنعت و معدن در کنار هم رشد خود را به جامعه اطلاع‌رسانی می‌کنند. امیدواریم سیاست‌گذاران هم کمک‌حال این حوزه باشند تا ما روز به روز شاهد رشد بخش صنعت و معدن کشور باشیم.

اقدامات سازمان زمین‌شناسی در استان‌ها

علیرضا شهیدی، رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور در حاشیه برگزاری نمایشگاه کان‌ماین در گفت‌وگو با گسترش‌نیوز، پایگاه خبری موسسه مطبوعاتی صمت گفت: سازمان زمین‌شناسی از سال ۱۴۰۰ تفاهمنامه‌ای با معاونت معدنی وزارت صمت و ایمیدرو امضا کرد که به‌دنبال آن تقسیم کاری در وزارت صمت انجام شد؛ به این صورت که اکتشافات حاکمیتی را سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی انجام دهد و سازمان ایمیدرو تکمیل‌کننده این اکتشافات باشد.

وی افزود: در استان خراسان رضوی کارگروهی شکل گرفت و به‌صورت پایلوت ۲۰ سلول با مقیاس ۵۰ هزار انتخاب شد، زیرا در آن قسمت ذخایر معدنی زیادی وجود دارد و هدف ما هم افزایش سرعت اکتشاف است. این ۲۰ سلول در سه لایه زمین‌شناسی، ژئوشیمی و زمین‌شناسی اقتصادی تعریف و در مجموع ۶۰ پروژه توسط سازمان زمین‌شناسی در این منطقه اجرا شد. البته در سال ۱۳۹۴ در آن منطقه ژئوفیزیک هوابرد را انجام داده بودیم که به‌واسطه آن از ذخایری که در زیر زمین بود آگاهی لازم را داشتیم.

رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی در ادامه گفت: باتوجه به اینکه این کار برای نخستین بار به‌صورت سیستماتیک انجام می‌شد، بدون اینکه در کیفیت کار خللی ایجاد کنیم، سرعت کار را از بازه‌ای چندین ساله به یک سال کاهش دادیم؛ یعنی از زمانی که کار اکتشاف شروع می‌شود، یک سال بعد مراسم اختتامیه آن برگزار می‌شود که در خراسان جنوبی این اتفاق رخ داد.

شهیدی تاکید کرد: در خراسان جنوبی توانستیم ۱۱۷ محدوده معدنی را مشخص کنیم که مواد معدنی مختلفی مانند آهن، مس، طلا، کرومیت و... در آنجا کشف شد. مدارکی که در آنجا جمع کردیم را در اختیار معاونت معدنی قرار دادیم تا سازمان ایمیدرو وارد شود یا محدوده از طریق مزایده به بخش خصوصی واگذار و اکتشاف عمومی و تفصیلی توسط ایمیدرو یا بخش خصوصی انجام شود.

کردستان، عرصه جدید فعالیت

علیرضا شهیدی درباره برنامه‌های بعدی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی، گفت: بعد از خراسان جنوبی وارد کردستان شدیم و حدود ۵۳ درصد وسعت این استان را موردبررسی قرار دادیم که در آنجا ۲۵ سلول ۵۰ هزار در ۳ لایه مورد بررسی قرار گرفت. در استان آذربایجان غربی هم ۱۲ سلول و در استان‌های اراک، مرکزی، اصفهان و قم حدود ۲۸ سلول ۵۰ هزارتایی در حال بررسی است که تا پایان سال برای تمام این پروژه‌ها مراسم اختتامیه خواهیم داشت.

سخن پایانی

در هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی کان‌ماین، ۳۰۰ شرکت داخلی و خارجی حضور دارند که ۴۷ شرکت‌کننده خارجی از کشورهای روسیه، چین، ترکیه، هند، امارات، افغانستان، کانادا، بلاروس، اسپانیا و آلمان هستند. علاوه بر این چند هیات تجاری با هماهنگی مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست‌جمهوری به این رویداد دعوت شده‌اند. فضای سرپوشیده این نمایشگاه ۱۶هزار مترمربع است و برای شرکت‌های خارجی ۲هزار مترمربع فضا اختصاص یافته است. رسالت اصلی این نمایشگاه، بررسی مشکلات صنعت و صنف معدن تعریف شده و باتوجه به ۳ چالش اصلی پیش‌روی معدن، پنل‌هایی به شرح زیر برای آن طراحی شده‌اند: مسئولیت‌پذیری اجتماعی سازمانی در صنعت معدن به مدیریت طاهره خارستانی، مشاور و مدرس بین‌المللی مدیریت پایدار و مسئولانه؛ پنل راهکارهای تامین مالی در حوزه معدن با مدیریت دکتر پیمان مولوی، دبیر کل انجمن اقتصاددانان ایران؛ چالش‌های توسعه پایدار در حوزه معادن و صنایع‌معدنی با مدیریت محمدرضا بهرامن، رئیس خانه‌معدن ایران؛ هوشمندسازی، تحول دیجیتال و انقلاب صنعتی چهارم در صنایع‌معدنی به مدیریت مجید وفایی‌فرد، رئیس مرکز نوآوری و فناوری بخش معدن و صنایع‌معدنی (ایمینو) و پنل اهمیت و جایگاه حمل‌ونقل و ترانزیت در صنایع‌معدنی با مدیریت محمد عیقرلو، دبیرکل فدراسیون حمل‌ونقل و لجستیک ایران.

آغاز فروش ویژه محصول M1929C با اقساط طولانی‌مدت

جزئیات طرح فروش اقساطی کامیون M1929C به مدت محدود توسط ارس خودرو دیزل (آمیکو) منتشر شد. در طرح فروش ویژه ارس خودرو دیزل برای محصول M1929C تحویل فوری خودروها در نظر گرفته شده و مشتریان می‌توانند با پیش‌پرداخت نیمی از مبلغ این محصول الباقی مبلغ را در اقساط یک تا سه ساله باز پرداخت کنند.

گفتنی است، این طرح فروش به تعداد محدود و با شرایط آسان برای مشتریانی در نظر گرفته شده است.

جزئیات طرح فروش ویژه M1929C:

حداقل پیش پرداخت:	۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
تسهیلات با ۲ ضامن	۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
اقساط ۱۲ ماهه هر فقره چک به مبلغ	۱,۹۳۰,۱۱۹,۰۰۰
اقساط ۲۴ ماهه هر فقره چک به مبلغ	۱,۰۹۷,۷۶۹,۰۰۰
اقساط ۳۶ ماهه هر فقره چک به مبلغ	۸۲۷,۲۷۱,۰۰۰

«با توجه با افزایش مبلغ پیش‌پرداخت مبلغ اقساط به نسبت کاهش می‌یابد»

مشتریان گرامی می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۴۸۰۱۹ - ۰۲۱ (داخلی ۴۱۲۱ و ۴۱۲۲) تماس حاصل فرمایند.

تمدید گواهینامه‌های نظام مدیریت ایمنی و سلامت شغلی (ISO ۴۵۰۰۱:۲۰۱۸) و نظام مدیریت محیط زیست (ISO ۱۴۰۰۱:۲۰۱۵) شرکت فولاد خوزستان

ممیزی نظام‌های مدیریت از تاریخ ۸ لغایت ۱۰ آبان‌ماه ۱۴۰۲ توسط تیم ممیزی شرکت SGS ایران به سر ممیزی افشین جهان‌بین به مدت ۱۸ نفر روز انجام و گواهینامه‌های نظام مدیریت ایمنی و سلامت شغلی (ISO ۴۵۰۰۱:۲۰۱۸) و نظام مدیریت محیط زیست (ISO ۱۴۰۰۱:۲۰۱۵) شرکت فولاد خوزستان تمدید شد.

به گزارش خبرنگار روابط عمومی، بر پایه این گزارش، جلسه اختتامیه این ممیزی به ریاست محمد نیکوکار قائم‌مقام مدیرعامل در امور بهره‌برداری و توسعه و با حضور محمود لندی معاون بهره‌برداری، مهران خرم‌نیا معاون فناوری، میثم شهنیانی معاون طرح و توسعه و جمعی از مدیران و روسای شرکت، چهارشنبه ۱۰ آبان ۱۴۰۲ در سالن کنفرانس شهدای مدافع حرم خوزستان برگزار شد.

در این جلسه افشین جهان‌بین، سرممیز تیم ممیزی از پروژه زیست‌محیطی Wind Fancing به‌عنوان یک پروژه بی‌نظیر در کشور نام برد که علاوه بر جلوگیری از تاثیرات منفی بر روی محیط‌زیست می‌تواند به‌عنوان یک الگو در صنعت کشور مورد استفاده قرار گیرد.

وی همچنین اقدامات انجام شده در حوزه ایمنی را چشمگیر خواند و افزود: کاهش آمار حوادث کاملا گویای این موضوع می‌باشد. اقدامات انجام شده درخصوص پایش سلامت کارکنان فراتر از استاندارد است و این موضوع از نقاط قوت شرکت فولاد خوزستان به‌شمار می‌رود.

محسن شیری بابادی مدیر استراتژی و تضمین کیفیت ضمن تشکر از همکاران در برگزاری و پاسخگویی ممیزی، گفت: گزارشات ممیزی‌های شخص ثالث همواره یکی از مهم‌ترین ورودی‌ها در تعریف پروژه‌های بهبود در سازمان می‌باشد.

وی ضمن قدرشناسی از تیم ممیزی SGS ابراز امیدواری نمودند با استفاده از گزارشات این دوره از ممیزی، بهبودهای موثری در فرآیند مدیریت ریسک جامع سازمان را طراحی و پیاده سازی نمایند.

در پایان محمد نیکوکار، قائم‌مقام مدیرعامل فولاد خوزستان با تشکر از زحمات واحدهای پاسخگوی ممیزی، برگزارکنندگان و تیم ممیزی شرکت SGS، با بیان این موضوع که مدیریت ارشد فولاد خوزستان برای طراحی و اجرای پروژه‌های زیست‌محیطی هیچ‌گونه محدودیتی را قائل نیست، اهمیت مسائل و موضوعات زیست‌محیطی، ایمنی و سلامت شغلی در سازمان را برای تیم ممیزی تشریح کرد و اظهار داشت: این خط‌مشی با قدرت ادامه خواهد یافت.

گفتنی است، نتیجه این ممیزی صدور مجدد گواهینامه‌های نظام مدیریت ایمنی و سلامت شغلی و نظام مدیریت محیط زیست برای مدت ۳ سال می‌باشد، که طی ممیزی‌های مراقبتی سالیانه تحت پایش قرار خواهد گرفت.

آگهی ارزیابی کیفی شماره ۲۰۰۲۰۹۰۶۵۶۰۰۰۰۲۱

مناقصه تامین، تست، بارگیری، حمل و تحویل کابل‌های فاز اول دپوی خط ۲ قطار شهری اصفهان

سازمان قطار شهری اصفهان و حومه در نظر دارد در چارچوب قانون برگزاری مناقصات مصوب مجلس شورای اسلامی مورخ ۸۳/۱۱/۱۷ و مطابق آئین‌نامه اجرائی بند ج ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات، عملیات اجرایی مشروحه ذیل را از محل اعتبارات طرح های عمرانی و منابع شهرداری اصفهان و از طریق مناقصه به تولید کنندگان ذیصلاح واگذار نماید.

موضوع پروژه: تامین، تست، بارگیری، حمل و تحویل کابل‌های فاز اول دپوی خط ۲ قطار شهری اصفهان

کارفرما: سازمان قطار شهری اصفهان و حومه

مدیر طرح: مهندسین مشاور ژاینداب آب

مشاور: مهندسین مشاور ایتسن

محل تحویل کالا: انبار سازمان قطار شهری اصفهان

مدت اجرا: حدود ٤ ماه

برآورد پروژه: برآورد اولیه تقریبی ۵۰۰ میلیارد ریال می باشد.

مدارک لازم: تامین کننده شرکت در مناقصه باید دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت صنعت، معدن و تجارت در زمینه تولید انواع کابل های فشار ضعیف و سایر مدارک مورد نیاز را ارائه نماید.

بدین منظور از تمامی تولید کنندگان واجد شرایط که دارای سوابق مرتبط و ظرفیت کار آزاد می‌باشند، دعوت بعمل می‌آید نسبت به تهیه استعلام ارزیابی کیفی از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت(ستاد) به آدرس www.setadiran.ir اقدام نموده و سپس تا زمان تعیین شده در سامانه ستاد، فایل مدارک تکمیلی و مستندات مربوطه را در این سامانه بارگذاری نمایند.

برنامه زمانبندی فرآیند ارزیابی کیفی و مناقصه از طریق سامانه فوق اطلاع‌رسانی می‌شود.

تلفن تماس: ۳۶۲۶۲۱۰۱-۰۳۱ نمابر: ۳۶۲۴۶۷۶۰-۰۳۱

شناسه: ۱۰۱۵۷۸۳۸ — سازمان قطار شهری اصفهان و حومه

"آگهی دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده"

شرکت بین‌المللی مهندسی سیستم‌ها و اتوماسیون (سهامی خاص) شماره ثبت ۹۰۸۰ شناسه ملی ۱۰۲۶۰۳۰۱۷۰۱

بدینوسیله از سهامداران محترم شرکت بین‌المللی مهندسی سیستم‌ها و اتوماسیون (سهامی خاص) و یا نمایندگان قانونی آنان دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده مذکور که در ساعت ۹ صبح روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۷ در محل دفتر مرکزی شرکت واقع در اصفهان، میدان آزادی، ابتدای خیابان سعادت‌آباد، ساختمان ایریسا تشکیل می گردد حضور بهم رسانید.

دستور جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده:

- تصمیم‌گیری درخصوص افزایش سرمایه شرکت
- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع مذکور می‌باشد.

هیات‌مدیره شرکت بین‌المللی مهندسی سیستم‌ها و اتوماسیون (سهامی خاص)

یادداشت

دولت عقب‌تر از بخش‌خصوصی

تورج فتحی، معاون دفتر حفاظت آب‌وخاک سازمان محیط‌زیست

فعالیت معدنی دارای اثرات تخریبی بر محیط خاک است و تخریب لایه زنده خاک در مناطق بیابانی صدمات جدی‌تری به محیط‌زیست وارد می‌کند. از آنجایی که محیط خاک در مناطق بیابانی ایران شرایط شکننده‌تری نسبت به سایر مناطق دارد، در نتیجه وقتی خاک یک منطقه بیابانی تحت‌تاثیر فعالیت معدنی قرار می‌گیرد، باید زمان بسیار بیشتری برای جبران صدمات و آسیب‌ها صرف کرد.

به‌عنوان‌مثال، اگر معادن فلزی را در نظر بگیریم، فعالیت آنها به‌ویژه در مراحل کانه‌آرایی و دفع باطله‌های حاصل از این عملیات، به‌شدت روی محیط خاک اثر می‌گذارد. به فرض، سدهای باطله یا محل‌های انباشت باطله می‌توانند تحت‌تاثیر فعالیت‌های جوی و باد به‌علت ریزدانه بودن از محل سد باطله جابه‌جا شوند و محیط خاک اطراف معدن را تحت‌تاثیر قرار بدهند.

اگر قرار باشد معدنی موارد زیست‌محیطی را رعایت کند تا اثرات تخریبی و آلودگی به‌حداقل برسد، باید باتوجه به ویژگی‌های توپوگرافی و جغرافیایی برای همان بررسی‌های زیست‌محیطی دقیق و مستقل انجام شود، زیرا نمی‌توان حتی ۲ معدن فلزی مشابه هم در یک منطقه یافت که اثرات زیست‌محیطی یکسانی داشته باشند. بنابراین، باید با مطالعه دقیق و اتخاذ راهکارهای مناسب اثرات آلودگی ناشی از فعالیت معدنی را تا جای ممکن به‌حداقل رساند. علاوه بر این، با اجرای برنامه‌های بازسازی و احیا و مدیریت محل انباشت باطله، چه باطله سنگی باشد یا باطله‌های ناشی از کانه‌آرایی و فرآوری، می‌توان نشت آلودگی‌ها را به محیط‌های پذیرنده تا جای ممکن کاهش داد و از آسیب‌های جدی‌تر کاست.

برای جلوگیری از آلودگی آب‌های زیرزمینی یا آب‌های سطحی معمولا باید در نقشه سایت معدنی محل کارخانه فرآوری، کانه‌آرایی و محل انباشت باطله‌ها یا دامپ باطله با رعایت ملاحظات محیط‌زیستی به‌درستی جانمایی شود. اگر این مرحله به‌درستی انجام شود، می‌توان امیدوار بود که هم فرسایش و تخریب خاک به‌حداقل برسد و هم زهاب‌ها و رواناب‌ها از آلودگی مصون بمانند. به‌ویژه درباره سدهای باطله می‌توان با حفر گمانه‌های پایش و انجام مراقب‌های لازم اطمینان یافت که به سفره آب‌های زیرزمینی محدوده معدن، نشت نداشته باشد و از طریق این مراقبت‌ها تا جای ممکن از آلودگی و تخریب محیط‌زیست جلوگیری کرد.

اگر بخواهیم روشن و شفاف درباره کوتاهی دولت‌ها در این زمینه صحبت کنیم، باید به این نکته اشاره کرد که اغلب معادن بزرگ دولتی ما، به‌عنوان‌مثال، معادن مس که زیرمجموعه شرکت ملی مس قرار دارد یا معادن بزرگ آهن و...متاسفانه تمهیدات و برنامه‌های مناسب برای جلوگیری و کنترل آلودگی و تخریب محیط‌زیستی ندارند و در مقایسه با معادنی که به‌صورت مستقل و غیردولتی و در بخش خصوصی مدیریت می‌شوند، به‌شکل چشمگیری عقب‌تر هستند. پس نخستین و مهم‌ترین مشکل زیست‌محیطی همین بی‌توجهی دولت به ضوابط زیست‌محیطی است.

به‌نظر من، معدنکاران در مناطق بیابانی، ۲ مسئولیت اصلی دارند که باید آن را مدنظر قرار دهند. اول، رعایت ملاحظات محیط‌زیستی در طول زمان بهره‌برداری از معدن است که شامل معدنکاری، کانه‌آرایی است و ایجاد دامپ‌های باطله است و در نهایت هم، وقتی معدن در حال تعطیلی است، باید دامپ‌های باطله به‌درستی و با رعایت استانداردهای فنی امحا شود، چون بعد از متروکه شدن معدن، وقتی دامپ باطله و محل انباشت باطله‌ها باز می‌ماند، به کانون آلودگی برای محیط‌های پذیرنده اطراف خود می‌شود. بنابراین، مهم‌ترین مسئولیت بهره‌برداران از معادن فلزی، به‌ویژه در مناطق خشک کشور، این است که موضوع تعطیلی معادن را جدی بگیرند و بازسازی و احیای قسمت‌های تخریب‌شده را همزمان با فعالیت معدن پیگیری کنند تا در زمان تعطیلی معدن با کمترین هزینه بتوانند نسبت به حفظ محیط‌زیست، وظیفه اجتماعی و قانونی خود را انجام دهند.

معدنکاری هوشمند در کشور ما با مشکلات و مسائل فنی دست‌به‌گریبان و نیازمند آن است که زیرساخت‌ها در کشور توسعه بیشتری پیدا کنند، زیرا معادن معمولا در مجاورت شهرها و مناطق نزدیک به زیرساخت‌های اصلی قرار ندارند تا بتوانند از امکانات لازم برای استفاده از تجهیزات هوشمند بهره ببرند. به‌فرض، در مناطق دوردست و متروکه که حتی دسترسی به آنتن موبایل هم امکان‌پذیر نیست، نمی‌توان معادن را از طریق سیستم‌های هوشمند مدیریت کرد، اما معادن به‌ویژه آنهایی که بیش از ۵۰ نفر پرسنل دارند، باید با نصب سنسورهای هوشمند آلودگی هوا، آب‌های سطحی و زیرزمینی را مرتب رصد کنند و اگر زیرساخت‌های لازم در محدوده معدن برقرار نباشند، باید اطلاعات را به‌صورت فصلی یا ماهانه به مراکز نزدیک خود ارسال کنند که تا جای ممکن فعالیت‌های آنها تحت مراقبت‌های محیط‌زیستی قرار گیرد.

پیشنهادی که می‌توان برای مدیریت معادن در مناطق خشک و بیابانی کشور ارائه داد، این است که پیش از هر اقدامی، حاکمیت معدن باید قوانین و مقررات را موردبازنگری قرار دهد. متاسفانه حفاظت از محیط‌زیست در خود قانون معادن یا در اصلاحیه آن نقشی نداشته و ندارد و تنها ماده ۱۱۶ در آیین‌نامه اجرایی آورده شده که در آن گفته‌شده رعایت مسائل محیط‌زیستی مستلزم وضع آیین‌نامه‌ای است که باید با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط مثل وزارت صمت و سازمان محیط‌زیست باید تدوین شود، اما متاسفانه یکی از مشکلات عمده اغلب معادن کشور،تعارضات اجتماعی است که همه معدنکاران کشور آن را به‌نحوی از انحا تجربه می‌کنند. این در حالی است که در بقیه نقاط دنیا تعارضات اجتماعی در خود قانون از ابتدا پیش‌بینی شده است و معدنکاران کمترین مشکل را از این نظر با اهالی ساکن در منطقه و جوامع بومی تجربه می‌کنند.

در گزارش صمت درباره گوهرسنگ و چالش‌های آن مطرح شد

بخش خصوصی در حاشیه سند

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

کمابیش ۲ سال از ابلاغ سند ملی توسعه صنعت گوهرسنگ کشور می‌گذرد. مسئولان امر در وزارت صنعت، معدن و تجارت باور دارند که از آن زمان تا امروز، طرح توسعه صنعت گوهرسنگ کشور، ایجاد بسترهای توسعه و اشتغال پایدار صنعت گوهرسنگ کشور در حوزه‌های اکتشافی، آموزش و توسعه مراکز آموزشی، احداث و توسعه مراکز اعتبارسنجی آزمایشگاهی و مطالعات پژوهشی طبق برنامه زمان‌بندی و به‌طورمنسجم در کارگروه‌های تخصصی پیگیری می‌شود. هدف این است که با رفع مشکلات این صنعت، سهم ایران از بازار تجارت جهانی گوهرسنگ‌ها در سال‌های آتی افزایش پیدا کند.

گفته می‌شود ماموریت اصلی طرح توسعه صنعت گوهرسنگ کشور، گسترش همه‌جانبه صنایع و خدمات وابسته، از طریق تولید رقابتی انواع محصولات نهایی گوهرسنگ موردنیاز بازار داخلی و خارجی با استفاده حداکثری از مزیت‌های نسبی کشور، از جمله ذخایر غنی و متنوع گوهرسنگ‌های موجود، نیروی‌انسانی دارای تحصیلات دانشگاهی و آماده‌کار و همچنین، واردات گوهرسنگ‌های خام به‌ویژه از کشورهای منطقه، فرآوری، صادرات و ارزش‌آفرینی آنها با نام‌های تجاری معتبر ایرانی است. اما این دیدگاه همه فعالان و دست‌اندرکاران این حوزه نیست و انتقاداتی به‌دلیل حرکت در مسیر تحقق اهداف وارد شده است. در گزارش امروز صمت، مسعود کیانی، رئیس انجمن صنفی گوهرسنگ ایران و عبدالنبی مکابر، عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان طلا، جواهر، نقره و سنگ‌های قیمتی استان تهران در این زمینه نظرات خود را در این‌باره با ما در میان گذاشتند.

عکس: آیدا فریدی

سند توسعه و حواشی آن

مسعود کیانی، رئیس انجمن صنفی گوهرسنگ ایران: سند توسعه ملی گوهرسنگ در دوره مدیریت پیشین سازمان ایمیدرو تدوین شد. البته برای تدوین این سند کمک چندانی از بخش‌های خصوصی گرفته نشد و افراد معدودی هم که طرف مشورت قرار گرفتند، بیشتر در زمینه طلاسازی و زرگری فعال بودند و متخصصان بخش گوهرشناسی و گوهرتراشی و تجارت گوهرسنگ‌ها در این زمینه دیده نشدند و هیچ نقشی در تدوین این سند نداشتند و تنها زمانی که کار تدوین و ابلاغ آنها به پایان رسید، جلساتی با آنها برگزار شد. این سند کل زنجیره ارزش‌افزوده بخش گوهرسنگ را پیگیری و روی آن تمرکز کرده و برای آن اهدافی در نظر گرفته و استراتژی‌هایی چیده، اما بیشتر از منظر حاکمیتی تدوین شده است. البته ذکر این نکته ضروری است نکاتی که جمع‌آوری شده، چون در قالب «سند» است برای کسی الزام قانونی ندارد. ذکر این نکته از آنجا اهمیت دارد که گاهی گفته می‌شود همه اقدامات و اهداف باید در چارچوب سند باشد که این موضوع درست نیست، زیرا سندها، هرچند می‌توانند چشم‌اندازها را روشن کنند، اما نمی‌توانند در جایگاه قانون قرار گیرند و اگر کسی از آن تخطی کرد، توبیخ شود. از جمله موضوعاتی که در سند پررنگ شده است، حوزه اکتشاف گوهرسنگ‌ها، از جمله یاقوت، الماس، زمرد و سنگ‌های قیمتی دیگر است. واقعیت این است که کشور ما از نظر لیتولوژیکی ذخایر قابل توجهی از گوهرسنگ ندارد. در ایران چیزی حدود ۴۰ نوع گوهرسنگ وجود دارد، اما بیشتر ذخایر سنگ‌های قیمتی مربوط به گارنت، عقیق یا فیروزه‌هایی است که در این سند توجه چندانی به آنها نشده است. در زمینه استخراج هیچ بحث و هدفی در ذیل سند هنوز تدوین نشده است و هیچ صحبتی در این زمینه مطرح نیست که بخواهیم آن را مورد بررسی قرار دهیم و متاسفانه همین موضوع باعث شده است که حاشیه‌هایی هم ایجاد شود.

نقش پررنگ دولت

یکی از مشکلاتی که این سند دارد، پررنگ‌تر شدن نقش سازمان‌های دولتی در این زمینه است. طبق قانون و براساس چارت سازمانی، ایمیدرو بازوی اجرایی وزارت صمت است و معاونت معدنی وزارت صمت باید به‌عنوان راهبر، چشم‌انداز را مشخص کند و ایمیدور بخش اجرایی آن را برعهده داشته باشد. اما براساس سند، این سازمان در جایگاه تصمیم‌گیرنده قرار گرفته و به این ترتیب، هم راهبر و هم مجری جایگزین بخش خصوصی شده است. در بخش اکتشاف هم به‌گونه‌ای رفتار شده است که طرح‌های موجود در زمینه اکتشاف گوهرسنگ‌ها به شرکت‌های فعال در زمینه اکتشاف عناصر فلزی واگذار شود که هیچ‌گونه تخصصی در این زمینه ندارند. در نتیجه چنین تصمیمی، چندی پیش، چند شرکت با شخص من تماس گرفتند که اطلاعات خاصی که از گوهرسنگ‌های کشور دارم، در اختیار آنها قرار بدهم که من اعلام کردم اگر در واقع قرار است برای کشور کاری انجام دهند و اطلاعاتی کسب کنند، باید خودشان به‌صورت میدانی و چکشی اکتشاف کنند تا در مرحله بعد بتوانند ذخیره‌ها را مشخص کنند. اگر فقط اطلاعات کتابخانه و مباحث همایشی و پژوهشی باشد که واقعا به جایی نخواهد رسید و این یکی از موضوعاتی است که در این سند با آن روبه‌رو شده‌ایم و طرح‌های اکتشافی به شرکت‌هایی واگذار شده که هرچند در زمینه زمین‌شناسی و معدن فعال هستند، اما فعالیت تخصصی آنها در حوزه‌های دیگری است و از موسسات و شرکت‌های گوهرشناسی هم در این زمینه کمک یا مشاوره‌ای نگرفته‌اند. بخش دیگر که ایراداتی به آن وارد است، این است که سازمان ایمیدور در مقام متولی این سند و مجری آن، هم آزمایشگاه برای زیرمجموعه خود تعریف می‌کند و هم آموزشگاه. علاوه بر این، به‌دنبال راه‌اندازی آموزشگاه مرجع برای گوهرشناسی هم هست و تصمیم بر این است که در گمرکات و مبادی ورودی کشور افراد خود را مستقر و اتاق‌های خود را راه‌اندازی کند و بخش خصوصی باز در این زمینه هم هیچ‌گونه نقشی نخواهد داشت. بخش خصوصی تنها در این حد به‌رسمیت شناخته شده است که جایی کاری کوچک برعهده آن گذاشته شود و ما به این قضیه اعتراض داریم. از سوی دیگر، آموزش‌ها قرار است در سطح کشور گسترش پیدا کنند، اما متاسفانه با افرادی که صلاحیت چندانی در این زمینه ندارند.

بازاریابی هدف‌دار

بزرگ‌ترین معضل سند این است که برای ایجاد بازار هیچ‌گونه برنامه مدون و استراتژی خاصی مشخص نشده است. در بخش دیگری از این سند درباره تشکل صحبت شده که قرار است تشکلی شبیه خانه‌معدن باشد. خانه‌معدن طبق اساسنامه می‌تواند بین اعضای معدنی و صنفی در جایگاه حل اختلاف قرار بگیرد یا در بخش‌هایی تسهیلگری کند، اما خانه گوهر هنوز هیچ‌گونه تعریف مشخصی ندارد و معلوم نیست که چه کاری می‌خواهد انجام دهد و از کجا باید مجوز بگیرد؟ تشکل‌های خصوصی حوزه گوهرسنگ قبلا این پیشنهاد را مطرح کرده بودند که مرکز ملی یا شرکت ملی گوهرسنگ داشته باشیم که مثل شرکت ملی مس یا سرب و روی فعالیت کند اما باز نه به این صورت که انحصاری در اختیار سازمان خاصی قرار گیرد.

متولیان متعدد

یکی از مشکلاتی که در زمینه گوهرسنگ وجود دارد، این است که متولی‌های این صنعت در دولت زیاد است که چندین وزارتخانه، سازمان و نهاد را شامل می‌شود. برای مثال، در وزارت صمت در ۲ قسمت معاونت معدنی و سازمان ایمیدرو موجود بوده است. بخش تجاری آن زیرمجموعه اتاق اصناف است. علاوه بر این، در اتاق بازرگانی و سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی متولی دارد و همان‌طور که دیده می‌شود، این همه پراکندگی تنها در زیرمجموعه یکی از مجموعه‌های متولی دیده می‌شود و پای سازمان‌ها و نهادهای دیگری هم معمولا به این میان کشیده می‌شود. برای مثال، بخش آموزش علاوه بر اینکه مربوط به سازمان فنی و حرفه‌ای است، به بخش مسکوکات و طلا و جواهر به بانک مرکزی هم مرتبط است. یا اگر قرار باشد گوهرسنگی به‌تنهایی به خارج از کشور صادر شود، بانک مرکزی در قبال آن مسئولیتی ندارد، چون به وزارت صمت تفویض اختیار شده است، اما اگر گوهرسنگی روی طلا، نقره، پلاتین یا فلز گرانبهای دیگری سوار شده باشد، بانک مرکزی باید به این موضوع ورود کند. بخشی از این فعالیت به گمرک و بخش دیگر به سازمان توسعه تجارت و فصل ۷۱ قانون توسعه تجارت مرتبط است.

در وزارت کار، علاوه بر تشکل‌های صنفی به بخش مشاغل خانگی هم ارتباط دارد. به‌عبارت‌دیگر، در دولت متولی خاصی در این زمینه به‌چشم نمی‌خورد و هر کسی برای خود سنگ این حوزه را به سینه می‌زند و این باعث شده است که ما از گردش مالی جهانی ۱.۲ تریلیون دلاری این صنعت هیچ نصیبی نبریم.

ابهام در سند

در سند توسعه هیچ تشکل خاصی پیش‌بینی نشده است. فقط تشکلی به نام شورای ملی گوهرسنگ مطرح شده که آن هم قرار بوده است، تصویب شود و از تشکل‌ها و سازمان‌های دولتی و نهادهای مرتبط با این موضوع بتوانند پشت یک میز جمع شوند و شورای ملی گوهرسنگ را تشکیل بدهند، اما هنوز هیچ اراده‌ای برای تشکیل این سازمان نیست و به این ترتیب بسیاری از کسانی که دارند در ابعاد کوچک فعالیت می‌کنند، در خطر حذف و نابودی قرار گرفته‌اند. با اینکه در این حوزه از نظر علمی، تکنیکی و فنی پیشرفت خوبی داشته‌ایم، اما به‌علت نبود بازار و متولی مشخص در کسب‌وکار و صادرات و تولید و تجارت به‌طوررسمی چیزی حدود ۵۰ تا ۶۰ درصد این صنعت متاسفانه از بین رفته است. به‌گمان من، گوهرسنگ موضوعی فراسازمانی است. به‌عبارت‌دیگر، اگر رئیس‌جمهوری یا معاونت اقتصادی ایشان بتواند وزارتخانه‌ها یا سازمان‌های متولی این حوزه را دور یک میز جمع کند و شرح وظیفه هریک مشخص شود و اگر قرار است سازمان مستقلی تشکیل نشود، حداقل شورایی باشد. این شورا یا این میز که هم باید بخش خصوصی در آن حضور داشته باشد و هم بخش دولتی و نهادهای نظارتی تا بتوانیم برای مشکلات این حوزه چاره‌ای بیندیشیم و با بحث و چالش نظری ورای سازمان کوچک یا وزارتخانه‌ای ارائه دهد.

گلایه بخش خصوصی

در سند ملی گوهرسنگ برای بعضی سازمان‌ها، وزارتخانه‌ها و ارگان‌ها وظایفی پیش‌بینی شده که خیلی مختصر و کوتاه است. گفته می‌شود بنا به ذات سند که تعیین استراتژی است، وظایف تفسیر نشده، اما بزرگ‌ترین آسیب آن این است که بخش خصوصی را تضعیف کرده است.

گلایه‌ای که ما داریم، این است که این سند به‌جای تسهیل فعالیت بخش خصوصی، عرصه را به‌قدری بر آنها تنگ کرده که جایی برای رشد آنها باقی نمانده است و متاسفانه چون این حوزه فرصت‌های شغلی زیادی در خارج از کشور دارد، بسیاری از فعالان این حوزه اقدام به مهاجرت کرده یا درصدد آن هستند، زیرا فضای کسب‌وکار داخلی ما در حیطه گوهرسنگ کم‌کم به صورت مافیایی و انحصاری درآمده است که جلوی فعالیت بسیاری را می‌گیرند، زیرا بازاری کوچک، اما پرسود و پررونق است و به‌طبع می‌خواهند آن را برای خود نگه دارند.

استقلال گوهرسنگ

پیشنهاد ما این است که موضوع گوهرسنگ در سازمانی مستقل، نه برای دست‌اندازی به بخش خصوصی، که برای تسهیلگری و برون‌رفت از این چالش تشکیل شود. سازمان یا شرکت ملی گوهرسنگ می‌تواند کل زنجیره ارزش‌افزوده گوهرسنگ را مدیریت کند، یعنی چیزی شبیه تجربه‌ای که پیش از این در صنعت فرش رقم خورده بود؛ مرکز ملی فرش ایران که برای توسعه صنعت فرش برنامه‌ریزی می‌کرد. اگر چنین نهادی در زمینه گوهرسنگ هم به‌وجود بیاید، ظرف مدت کوتاهی بین ۵ تا ۱۰ سال می‌تواند این حوزه را سر و سامان دهد و استارت‌آپ‌ها، کارگاه‌ها را ایجاد کند، موضوعات مربوط به کسب‌وکار و اتحادیه را به سرانجامی برساند که موضوعی بسیار مهم است و اقدامات ضروری دیگر را به‌سرانجام برساند. پیشنهاد مشخص ما این است که در خود وزارت صمت سازمان یا شرکتی تشکیل داده شود که اراده و توانایی‌هایی فراتر از تشکل‌های صنفی داشته باشد و همه فعالیت‌های گوهرسنگ در این بخش متمرکز شود.

> بخش خصوصی تنها در این حد به‌رسمیت شناخته شده که جایی کاری کوچک برعهده آن گذاشته شود و ما به این قضیه اعتراض داریم

> ضروری است که هنرمندان و فعالان حوزه گوهرسنگ هرچه سریع‌تر نسبت به ایجاد تشکل‌های مربوطه به خود برای دفاع از منافع صنفی‌شان اقدام کنند

گوهرسنگ زیر چکش بلاتکلیفی

عبدالنبی مکابر، عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان طلا، جواهر، نقره و سنگ‌های قیمتی استان تهران: از چالش‌های مهم حوزه گوهرسنگ تعدد ادارات ذی‌ربط و تغییرات مکرر ساختاری و پست‌های مدیریتی در ادوار مختلف است. مسئله «تولی‌گری»، ساماندهی حوزه گوهرسنگ‌ها را مدت‌های مدیدی بلاتکلیف گذاشته است، هرچند برای برون‌رفت از این معضل در سند ملی چاره‌اندیشی شده است، لیکن تا زمانی که تشکیل نهادهای رسمی مانند شورای گوهر، خانه گوهر ایران، سازمان تخصصی گوهرسنگ و زرینه ایران (طلا و جواهر) تاسیس و راه‌اندازی نشود، امکان هماهنگ‌سازی اهداف و برنامه‌های عملیاتی مندرج در سند ملی مصوب ۱۴۰۰، توسط وزارت صمت و وزارت صنایع‌دستی و گردشگری و بخش خصوصی در مرکزی واحد و مستقل، میسر نیست. تشکل‌های صنفی و تولیدی موجود زیرمجموعه اتاق اصناف ایران به سطح تشکل‌های حرفه‌ای مانند اتحادیه‌های صادراتی و اتحادیه‌های تخصصی ارتقا نیافته‌اند، از جانب اتاق اصناف ایران نیز برای ایجاد تغییرات در تشکل‌های سنتی صنفی متناسب با نیاز امروز جامعه و عینیت بخشیدن به اهداف سند ملی گوهرسنگ اقدامی موثر مشاهده نمی‌شود. سکوت و انفعال اتاق‌های تهران و ایران در تخصصی شدن تشکل‌ها آن‌هم به بهانه جلوگیری از تشکل موازی ضربات جبران‌ناپذیری به صنعت گوهرسنگ کشور وارد ساخته است، زیرا عمده تشکل‌های سنتی صنفی ـ تولیدی موجود جز یدک کشیدن عنوان سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی به‌دنبال نام خود، تجربه و عملکرد و کارنامه قابل‌دفاعی در توسعه و ساماندهی امور این حوزه نداشته و ندارند. بنابراین ضروری است که هنرمندان و فعالان حوزه گوهرسنگ هرچه سریع‌تر اقدام به ایجاد تشکل‌های مربوطه به خود برای دفاع از منافع صنفی و گشودن مسیرهای قانونی برای رشد تولید و صادرات کنند.

ساماندهی بنگاه‌های خرد

نکته دیگر ضرورت هویت‌بخشی و ساماندهی بنگاه‌های خرد و کوچک (اس ام ای)ها در حوزه گوهرسنگ است، وزارت میراث فرهنگی در بخش هویت‌بخشی به فعالیت هنرمندان اقداماتی موثر انجام داده، اما وزارت صمت اقدام قابل‌توجهی در این‌باره انجام نداده است و بدون هویت‌بخشی به بنگاه‌های خرد و کوچک و تسهیل روند صدور مجوز فعالیت قانونی در حوزه گوهرسنگ‌ها و حوزه تولید مصنوعات طلا و جواهر با رشد اقتصاد پنهان و زیرزمینی مواجه خواهیم بود، حتی امکان درج اطلاعات فعالان این حوزه در سامانه‌های دولتی اعم از سامانه تجارت، شناسه کالا، جامع انبارها و... در عمل ممکن نیست.

طراحان این سامانه‌ها بدون توجه به اولویت انجام پیش‌نیازها (هویت‌بخشی به بنگاه‌ها) امکان کنترل و نظارت بر میزان واردات و صادرات و رهگیری کالا را از مبدأ تا مقصد از خود سلب کرده‌اند.

تنها سند مدون گوهرسنگ

سند ملی گوهرسنگ، هرچند نیاز به بازنگری مجدد دارد، اما در حال حاضر مدون‌ترین سند استراتژیک و عملیات اجرایی لازم برای ایجاد تغییرات اساسی است. در بخش مربوط به موانع پیش‌روی صنعت گوهرسنگ به اهمیت خروج این صنعت از گروه ۴ کالایی، تعمیم معافیت مالیات بر ارزش‌افزوده به گوهرسنگ‌ها، تعدیل و تصحیح حق ورودی گوهرسنگ‌ها، تکمیل اکتشافات و مطالعات به‌منظور تعیین واقعی ذخایر گوهرسنگ‌ها و امکان بهره‌برداری و اتکا به ذخایر داخلی، تخصصی شدن اتحادیه‌های صنفی و تشکیل اتحادیه‌های صادراتی و هویت‌بخشی به بنگاه‌های تولیدی و تسهیل صدور مجوز فعالیت قانونی به‌عنوان راهکارهای اصلی و بسیار بااهمیت در رشد و توسعه گوهرسنگ‌ها اشاره مبسوط شده است، بی‌شک تشکیل خانه گوهر و شورای‌عالی گوهرسنگ باید در رأس همه کارها قرار داده شود.

بدون ایجاد سازمان متولی مستقیم دارای اختیارات قانونی و وظایف مشخص و برنامه‌های مدون موفقیت غیرقابل‌تضمین است و اتکای صرف به اقدامات نوسان‌دار و جزیره‌ای در یک اداره کل یا سلیقه شخصی مدیری در یک وزارتخانه، بی‌توجهی به تجربه موجود کشورهای پیشرو است.

سخن پایانی

به‌گفته فعالان حوزه گوهرسنگ ایران، باوجود برخورداری از تمام زنجیره ارزش‌افزوده صنعت گوهرسنگ، از پی‌جویی و اکتشاف گرفته تا بازار فروش و تاریخچه چند هزارساله گوهرتراشی، امروز قوت و قدرت چندانی در این بازار ندارد. دلایل ضعف زنجیره ارزش گوهرسنگ متعدد و متنوع است. ضعف در بخش اکتشاف، به‌روز نبودن تجهیزات و ماشین‌آلات، نقص قوانین تولیدی و تجارتی، بی‌توجهی به ظرفیت‌ها و قابلیت‌های این صنعت، سختی صدور مجوز کسب‌وکار برای این حوزه، تعدد ارگان‌ها و مراجع ذی‌نفوذ در این بخش و... از جمله موانعی است که بلای جان توسعه این صنعت شده و به گواهی فعالان، هر روز تعدادی از کارگاه‌های گوهرتراشی را به کام ورشکستگی می‌کشاند.

ریزش قیمت خودروهای وارداتی در ۸ ماه

اینفوگرافی: سامان شرف‌الدین

با حضور رئیس سازمان سینمایی کشور پردیس سینمایی «رکان» در زرقان افتتاح شد

شهردار زرقان مطرح کرد:
پردیس سینمایی «رکان» یکی از بهترین پروژه‌های عمرانی شهرداری زرقان

وزارت ارشاد برای تجهیز سالن سوم مساعدت کند

پرچم هنر هفتم با افتتاح پردیس سینمایی «رکان» در شهرستان زرقان بالا رفت. با حضور رئیس سازمان سینمایی کشور، مدیرکل اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی فارس، شهردار زرقان و رئیس شورای اسلامی این شهرستان و همچنین برخی هنرمندان پیشکسوت فارس، پردیس سینمایی «رکان» با اعتبار ۵۰۰ میلیارد ریال افتتاح و بهره‌برداری شد.

این پردیس مجهز به سالن‌های سینمایی ۱۵۲ نفره و ۵۲ نفره است و در مجموع پذیرای ۲۰۴ نفر از علاقه‌مندان به سینما خواهد بود و سالن سوم نیز تا سقف ۲۰ نفر ظرفیت به زودی تکمیل و به بهره‌برداری می‌رسد. رئیس سازمان سینمایی کشور در آیین افتتاحیه پردیس سینمایی «رکان» در شهرستان زرقان، تاکید کرد که رویکرد سازمان سینمایی کشور، عدالت‌محوری است و بر همین اساس، برنامه‌های خود را در بخش‌های مختلف طراحی کرده است.

محمد خزاعی با اشاره به اینکه این پردیس به عنوان دویست و سی و سومین سالن سینما در کشور در طول مدت ۲ سال گذشته به بهره‌برداری رسیده است، اذعان داشت که قبلا ۵۷۰ سالن به بهره‌برداری رسیده و در حال حاضر ۸۰۳ سالن افتتاح شده است.

او به افزایش سالن‌های سینمایی کشور به هزار سالن تا پایان دولت سیزدهم اشاره کرد و گفت: در سفرهای استانی رئیس‌جمهور برای شهرهای بالای ۱۰۰ هزار نفر بودجه‌ای از سوی دولت در جهت راه‌اندازی سینما در نظر گرفته می‌شود تا با این روند در دولت بعد، تعداد سالن‌های سینما به ۲ هزار سالن برسد.

این مسئول سینمایی کشور با بیان اینکه از سوی سازمان سینمایی شهرهای فاقد سینما به دولت ارائه شده است، اظهار کرد: توزیع عادلانه امکانات در شهرستان‌ها در دستور کار قرار دارد و در سفر آیتا... رئیسی به استان فارس، ۴ شهر مشمول این مصوبات شده و ۲۰۰ میلیارد تومان بودجه به آن تخصیص یافته است.

رئیس سازمان سینمایی کشور با اشاره به ظرفیت‌های سینمایی فارس و نیروی انسانی قابل توجه این استان، توضیح داد که جشنواره ملی فیلم شیراز با موضوع خانواده می‌تواند میزبان اهالی سینما و هنر باشد. او با بیان اینکه از ظرفیت تعزیه و نقالی در زرقان نیز می‌توان برای انتقال فرهنگی استفاده کرد به این نکته اشاره نمود که توسعه سینما، توسعه فرهنگ در کشور است چنانچه اگر مشکلات فرهنگی کاهش یابد از آسیب‌های اجتماعی هم پیشگیری می‌شود.

■ دست یاری به سوی وزارت فرهنگ و ارشاد برای تجهیز سالن سوم پردیس «رکان»

شهردار زرقان نیز در آیین افتتاحیه این پردیس سینمایی با اشاره به روند عمرانی پردیس سینمایی «رکان»، تاکید کرد که آغاز این پروژه، اواخر سال ۹۹ کلید خورد و در فاصله زمانی دو سال و نیم به بهره‌برداری رسید.

محمود صانعی اذعان داشت که پردیس سینمایی «رکان» یکی از بهترین پروژه‌های عمرانی شهرداری زرقان بوده که در کوتاه‌ترین زمان ممکن و با صرف اعتباری بالغ بر ۵۰ میلیارد تومان به انجام رسیده است.

شهردار زرقان به این نکته نیز اشاره کرد که هنگام آغاز عملیات عمرانی این پروژه، وزارت ارشاد وعده تقبل بخشی از هزینه‌ها را داد که در عین حال تاکنون مساعدتی از سوی دولت صورت نگرفته است. صانعی یادآور شد که اگرچه افتتاح پردیس سینمایی برای مردم فرهنگ دوست شهرستان زرقان را وظیفه خود می‌دانیم اما برای تجهیز سالن سوم این مجموعه، دست یاری به سمت مجموعه پرتلاش وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دراز می‌کنیم.

■ پردیس سینمایی زرقان، مرکز ثقل فرهنگی استان است

رئیس شورای اسلامی شهرستان زرقان هم با بیان اینکه پردیس سینمایی «رکان» مرکز ثقل فرهنگی برای برخی شهرستان‌های شمالی فارس خواهد بود، افزود: کلنگ‌زنی و آغاز این پروژه در زمان شورای پنجم بوده اما عمده فعالیت مربوط به تکمیل آن، در زمان شورای ششم عملیاتی شده و در اصل این پروژه، ماحصل تلاش شوراهای پنجم و ششم بوده است.

قاسم جمالی با اشاره به تاریخچه و پیشینه تاریخی و فرهنگی زرقان، به اهتمام شورای شهر این شهرستان نسبت به برگزاری جشنواره‌های مختلف اشاره کرد و اذعان داشت که در شورای ششم، برنامه جشنواره‌های معنادار، منظم و ضابطه‌مند تحت عنوان جشنواره حلوا ارده سنتی زرقان برای نشان دادن این فرصت‌ها و توانمندی‌ها اجرا شده و سعی کرده‌ایم شروع جشنواره‌ها به‌عنوان یک رویداد فرهنگی، کم‌فروغ نشود و مصمم هستیم هر سال نسبت به سال گذشته، طراوت و شادابی بیشتری در شورا شاهد باشیم.

■ زرقان به مرکزی برای ارائه آثار هنری تبدیل شود

زهرا سعیدی، هنرمند پیشکسوت کشور نیز در این آیین با اشاره به پیشینه خوب زرقان در زمینه کارهای فرهنگی و هنری، توضیح داد که باید تکیه‌های خوب و مدرنی تهیه شود تا زرقان به مرکزی برای ارائه آثار هنری تبدیل شود.

این بازیگر شیرازی، توجه ویژه به امور فرهنگی همچون سینما، تئاتر و موسیقی را نجات‌دهنده مردم و پیش برنده آنها به سوی راه درست دانست و تاکید کرد که هنر موجب می‌شود عشق و امید جوانان به زندگی بیشتر شود و در آینده، ملت شادتر و خوشبخت‌تری داشته باشیم. مهدی فقیه، زهرا سعیدی و عباس افشاریان، چند تن از هنرمندان پیشکسوتی بودند که در آیین افتتاحیه پردیس سینمایی زرقان حضور داشتند.

گپ‌وگفت

قوانین دست‌وپاگیر صادرات

کیمیا ملکی: براساس جدیدترین آمار منتشرشده از سوی گمرک، در ۵ ماه نخست سال ۱۴۰۲، در مجموع ۲ میلیون و ۱۶۹ هزار تن محصولات کشاورزی به ارزش یک میلیارد و ۶۲ میلیون دلار ذیل کد تعرفه‌های فصول ۶ تا ۱۴ به خارج از کشور صادر شده است. صادرات محصولات کشاورزی در این مدت به‌لحاظ وزنی ۷.۷ درصد کاهش و به لحاظ ارزشی ۱۰.۱۴ درصد افزایش داشته است. براساس این گزارش، در این مدت ۷ میلیون و ۷۴۹ هزار تن محصول کشاورزی به ارزش ۴ میلیارد و ۳۴۶ میلیون دلار وارد شده که به‌لحاظ وزنی ۶.۱۷ درصد و به‌لحاظ ارزشی ۱۹.۳۴ درصد کاهش نشان می‌دهد. همچنین، طبق این گزارش عراق، امارات‌متحده‌عربی و فدراسیون روسیه عمده‌ترین خریداران محصولات کشاورزی صادراتی ایران هستند. البته همین بخش عمده صادرات که تنها به ۳ کشور خاص انجام می‌شود نیز اماواگرهایی دارد. در هر حال از دیدگاه فعالان این حوزه و کارشناسان محصولات کشاورزی می‌توانند برای کشور بسیار ارزآور باشند، اما نبود تسهیلات و حمایت‌های دولتی در بخش کشاورزی منجر شده صادرکنندگان این حوزه با مشکلات فراوانی مواجه شوند و از امنیت سرمایه‌گذاری برخوردار نباشند.

صمت به‌منظور بررسی بیشتر ظرفیت‌های حوزه کشاورزی به گپ‌وگفت با عنایت‌الله بیابانی، قائم‌مقام خانه کشاورز پرداخت.

◉ آن‌طور که به‌نظر می‌رسد نتوانسته‌ایم در صادرات محصولات کشاورزی موفق عمل کنیم. چالش‌های اساسی ما در این زمینه چیست؟

ما کشوری هستیم که به‌دلیل امکانات خوب طبیعی و دریای شمال و جنوب می‌توانیم صادرات قابل‌توجهی در حوزه کشاورزی داشته باشیم، اما متاسفانه به‌دلیل عدم‌سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی نتوانستیم از ظرفیت‌های بخش تولید استفاده کنیم. در واقع، هنوز ظرفیت لازم برای صادرات مستقیم به کشورهای دیگر را نداریم. در نتیجه، از کشورهای واسط چون امارات، عراق و روسیه برای صادرات استفاده می‌کنیم. همچنین، اگر تجار از سود مناسب برخوردار نشوند و شرایط مناسب برای صادرات نداشته باشند، محصول را از باغداران خریداری نخواهند کرد و از طرف دیگر، در مباحث بازارهای فروش، شرایط باید به‌گونه‌ای باشد که سود محصول به‌صورت مناسب بین تمام زنجیره تولید و فروش تقسیم شود؛ یعنی همان اندازه که واسطه‌ها از این میان سود می‌برند، باغدار هم منتفع شود. نبود امکانات و بسیاری از چالش‌های موجود، نمی‌گذارد بهره‌وری مناسبی از توانایی خود داشته باشیم. در حالی که اگر سرمایه‌گذاری مناسبی در بخش کشاورزی داشته باشیم، می‌توانیم صادرکننده بسیار خوبی در دنیا باشیم.

◉ گاهی شاهد برگشت محصولات کشاورزی هستیم. چه راهکارهایی تاکنون در این زمینه اندیشیده شده است؟

باید زیرساخت‌هایی مانند کامیون و کانتینر حمل‌ونقل فراهم باشد و همچنین در مبادی گمرکی تسهیلاتی ایجاد شود که محصول در آنجا معطل نشود و با کیفیت مناسب به بازار هدف برسد. در حالی که سال‌ها است درگیر مشکل کانتینرها هستیم و نمی‌دانیم چرا سرمایه‌گذاری در بخش‌های کشاورزی با بی‌میلی انجام می‌شود. البته نباید این را فراموش کرد که برگشت برخی محصولات کشاورزی اغلب به دلایل سیاسی است؛ با این وجود، واقعیت این است که با امکانات ضعیف نمی‌توان بازارهای خوب را حفظ کرد و بازارهای دوردست جای ما را گرفته‌اند. این در حالی است که حتی کشورهایی مانند چین و هند به‌عنوان تولیدکنندگان بزرگ کیوی جزو مشتریان کیوی ایران هستند.

◉ یکی از محصولات پرطرفدار کشاورزی برای صادرات مرکبات است. آیا در زمینه صادرات مرکبات تاکنون موفق عمل کرده‌ایم؟

لازمه صادرات، برنامه‌ریزی برای میزان تولید، تامین نیاز داخل و میزان صادرات است. همچنین باید تمامی زیرساخت‌های صادراتی برای ورود مرکبات به بازارهای هدف، با همراهی اتاق بازرگانی، وزارت جهاد کشاورزی و تولیدکنندگان فراهم شود. در بحث صادرات مرکبات نیز باید استانداردهایی را در نظر بگیریم و براساس آن، کشاورزان و تولیدکنندگان را به‌سمت ایده‌آل‌های صادراتی موردنظر هدایت کنیم. بر این اساس، باید مدیریت تولید و توزیع میوه و مرکبات شکل گیرد تا نهاده‌ها با نرخ مناسب به‌دست کشاورزان برسد و از تولید محصولات بی‌کیفیت و برگشت خوردن آن از بازارهای صادراتی جلوگیری شود.

◉ چه کارهایی می‌توان انجام داد تا وضعیت صادرات محصولات کشاورزی بهبود پیدا کند؟

باید قوانین دست‌وپاگیر در حوزه صادرات را از میان برداریم و تمرکز کافی بر نظارت کیفی و کمی داشته باشیم. همچنین لازم است دست‌اندرکاران بخش اقتصادی توجه بیشتری به حوزه کشاورزی داشته باشند تا به این واسطه، جایگاه بسیار ارزشمندی در بازارهای جهانی کسب کنیم، همان‌طور که در گذشته رتبه خوبی در زمینه صادرات مرغ و تخم‌مرغ در بازارهای جهانی داشتیم.

صمت چالش‌های صادرات محصولات کشاورزی را بررسی کرد

از نبود سردخانه تا معطلی در گمرک

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

صادرات محصولات کشاورزی از ارکان مهم تجارت بین‌الملل و اهرمی کارساز در ارتباطات سیاسی به‌شمار می‌رود. تقویت صادرات به‌ویژه در بخش کشاورزی که با شناسایی و معرفی بازارهای هدف جدید صادراتی و گسترش آنها امکان‌پذیر خواهد بود، توسعه اقتصادی کشور را تسهیل خواهد کرد. میزان صادرات محصولات کشاورزی در ۶ ماه نخست امسال براساس گزارش سازمان توسعه تجارت ۲۶۱۸ هزار تن به ارزش ۱۵۶۷ میلیون دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته از نظر وزنی ۴ هزار تن کاهش داشته، اما از نظر ارزشی ۲۲ میلیون دلار رشد داشته است.

این در حالی است که به‌عقیده فعالان این حوزه ظرفیت بخش کشاورزی بیش از ارقام یادشده است و می‌توان این رقم را به ۲ برابر رساند، اما مشکلات موجود در این بخش مانع از رسیدن به نتیجه مطلوب می‌شود.

از مشکلات موجود در صادرات محصولات کشاورزی می‌توان به نبود کانتینرهای یخچال‌دار، نبود سردخانه‌های مناسب، بالا بودن هزینه حمل‌ونقل، نابسامانی‌های نرخ ارز و عدم انطباق استاندارد محصولات تولیدی کشور با استانداردهای کشورهای پذیرنده محصول اشاره کرد.

آماری از صادرات محصولات کشاورزی

براساس آخرین آمار اعلامی گمرک، در ۵ ماه ۱۴۰۲، در مجموع ۲ میلیون و ۱۶۹ هزار تن محصول کشاورزی به ارزش یک میلیارد و ۶۲ میلیون دلار به خارج از کشور صادر شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۰.۱۴ درصد از لحاظ ارزشی و ۷.۷ درصد از لحاظ وزنی افزایش داشته است. محصولات کشاورزی تنها سهم ۵.۵ درصدی از صادرات کشور دارد، این در حالی است که براساس آخرین گزارش بانک مرکزی، کشاورزی در ایران بزرگ‌ترین بخش اقتصادی پس از بخش خدمات است که حدود ۲۶ درصد تولید ناخالص داخلی و ۲۶ درصد صادرات غیرنفتی را به خود اختصاص می‌دهد، همچنین محل اشتغال ۲۳ درصد شاغلان کل کشور است و بیش از ۸۰ درصد غذای کشور در این بخش تامین می‌شود.

با این حال به‌دلیل بی‌توجهی به این بخش ارزآور از ظرفیت واقعی آن استفاده نشده و به‌گفته عبدالله موموندی، مدیرکل ترویج، دانش و فناوری وزارت جهاد کشاورزی از ۱۲۷ میلیون تن تولید محصولات متنوع کشاورزی بیش از ۵۲ میلیون تن به‌عنوان ضایعات هدر می‌رود.

به‌عقیده کارشناسان افزایش ضایعات و هدررفت به‌دلیل ضعف زیرساخت‌های صادراتی محصولات کشاورزی است؛ در صورتی که باید سیاست‌های صادراتی در کشور به‌نحوی باشد که تولیدکنندگان محصولات خود را صادر کنند تا از این طریق هم ارزآوری برای کشور داشته باشد و هم از تولیدکنندگان حمایت شود تا آنها بتوانند سال‌های متمادی تولید داشته باشند.

نبود سردخانه‌های کافی برای نگهداری محصولات کشاورزی نیز یکی دیگر از عوامل هدررفت و کاهش صادرات محصولات کشاورزی است. سردخانه محصولات کشاورزی، یکی از مهم‌ترین زیرساخت‌های این بخش است و به‌دلیل نبود صنایع تبدیلی به تعداد کافی در برخی نقاط کشور، وجود سردخانه‌های مجهز برای جلوگیری از هدررفت محصولات کشاورزی ضروری است.

ساخت و توسعه سردخانه‌های کشاورزی از عواملی است که می‌تواند از هدررفت محصولات کشاورزی جلوگیری کند و زمینه‌ساز رونق اقتصادی باشد. براساس آمارهای موجود، تعداد سالن‌های سرد کشور از ۲۶۱۰ واحد در سال ۱۳۷۷ به ۴۵۱۶ واحد در سال ۱۳۹۱ رسیده، اما متاسفانه آماری از تعداد سردخانه‌های فعال در کشور در دست نیست. در مجموع به‌دلیل نبود سردخانه و صنایع تبدیلی در ایران، سالانه بیش از ۲۹ میلیون تن محصولات باغی و زراعی از بین می‌رود.

سردخانه داریم، اما قابل استفاده نیست!

ارسلان قاسمی، رئیس پیشین کمیسیون کشاورزی اتاق تعاون و معاون حقوقی و امور مجلس اتاق تعاون ایران درباره وضعیت سردخانه‌های کشور به صمت گفت: سردخانه به تعداد کافی و حتی بیش از ظرفیت موردنیاز در کشور وجود دارد، اما چالش اصلی مربوط به محل قرارگیری و ظرفیت سردخانه‌ها است. در همه استان‌ها سردخانه وجود دارد، اما به‌دلیل مسافت طولانی با مراکز برداشت و عرضه و به‌تبع آن افزایش هزینه پاسخگوی نیاز کشاورزان نیست.

وی با تاکید بر اینکه تعداد سردخانه‌ها بیش از نیاز کشور است، اما از نظر آمایشی دچار مشکل هستیم، در بیان مثالی اظهار کرد: در فصل برداشت خرما به سردخانه با ظرفیت ۲ هزار تن در گناوه نیاز داریم، اما در مقابل سردخانه ۱۰۰ هزار تنی در بوشهر قرار دارد.

قاسمی با اشاره به آثار معضل کمبود سردخانه محصولات کشاورزی افزود: کمبود سردخانه نگهداری میوه، موجب می‌شود محصول برداشت‌شده یکباره وارد بازار شود که به‌دلیل اشباع ناگهانی بازار نرخ محصولات کشاورزی کاهش قابل‌ملاحظه‌ای می‌یابد و این موضوع موجب زیان کشاورزان و باغداران خواهد شد.

راهکار چیست؟

رئیس پیشین کمیسیون کشاورزی اتاق تعاون در بیان راهکاری برای برون‌رفت از چالش کمبود سردخانه محصولات کشاورزی گفت: وزارت صنعت، معدن و تجارت باید به موضوع عدم کارآیی سردخانه‌ها ورود و صدور مجوز برای احداث سردخانه را از سیستم دولتی حذف کند. در واقع مجوزهای احداث سردخانه باید ثبت‌محور باشد تا سرمایه‌گذار، باغدار یا کشاورز حسب نیاز خود سردخانه احداث کند.

سیاست غلط بانک مرکزی

قاسمی در تشریح موانع موجود در مسیر صادرات محصولات کشاورزی گفت: موانع صادراتی به دو دسته کلی شامل موانع مربوط به تولید و صادرات تقسیم می‌شوند، چراکه اگر تولید نباشد، صادرات معنا ندارد. رفع تعهدات ارزی، بخشنامه‌های خلق‌الساعه و تحریم‌های بین‌المللی از دیگر چالش‌های مهم صادرات محصولات کشاورزی به‌شمار می‌روند، اما مهم‌ترین مانع سیاست غلط بانک مرکزی در بخش تعهد ارزی است. صادرکننده باید ارز موردنیاز خود را از بازار آزاد تهیه کند، اما ارز حاصل از صادرات خود را با نرخ پایین‌تر به بانک مرکزی بفروشد که این روند یکی از مهم‌ترین موانع صادرات است. نکته دوم دیپلماسی ضعیف اقتصادی است. در اصل در بازارهای مختلف نیاز به یک دیپلماسی داریم که در حال حاضر شاهد آن نیستیم.

وی با ابراز تاسف از افزایش هدررفت محصولات کشاورزی گفت: . یکی از راه‌های کاهش هدررفت محصولات کشاورزی تاسیس سردخانه‌هایی با ابعاد موردنیاز در مناطق مختلف است. متاسفانه کشور ما در هدررفت محصولات کشاورزی رتبه اول دنیا را دارد و براساس آمار فائو ۳۵ تا ۴۰ درصد تولیدات بخش کشاورزی ما تبدیل به ضایعات می‌شود و هدر می‌رود؛ یعنی به‌جای رسیدن سر سفره مردم، در فرآیند دلال‌بازی از بین می‌رود و هیچ ثمره و سودی خلق نمی‌کند.

برنامه نداریم

رئیس پیشین کمیسیون کشاورزی اتاق تعاون با اشاره به تاثیر بی‌برنامگی‌ها در هدررفت محصولات کشاورزی اظهار کرد: متاسفانه بسیاری از سرمایه‌های کشور را به‌دلیل بی‌برنامگی از دست داده‌ایم. برای نمونه در حال حاضر ظرفیت نصب‌شده مرغداری کشور ۳.۲ میلیون تن در سال است، در حالی که نیاز کشور ۱.۸ تا ۲ میلیون تن است؛ یعنی ۱.۲ میلیون تن ظرفیت نصب‌شده مرغداری کشور خالی است. اگر شرایطی فراهم شود که صادرات پایدار مرغ صورت گیرد، مرغدار ترغیب به تولید می‌شود و نرخ هم در بازار به تعادل می‌رسد و حتی مرغدار می‌تواند خودش اقدام به واردات نهاده‌های تولید مرغ کند.

چالش اصلی مربوط به محل قرارگیری و ظرفیت سردخانه‌ها است

معطلی در گمرک چالشی جدی است

مجتبی شادلو، رئیس اتحادیه باغداران تهران درباره وضعیت سردخانه‌های محصولات کشاورزی به صمت گفت: بیش از چند دهه است که شاهد رشد قابل‌توجهی احداث سردخانه محصولات کشاورزی هستیم که تا حدی پاسخگوی تولیدات است، اما اصلی‌ترین چالش مربوط به پراکندگی و ظرفیت سردخانه‌ها است.

وی با اشاره به تاثیر سردخانه‌ها بر صادرات محصولات کشاورزی بیان کرد: احداث سردخانه برای محصولات باغی، راهکاری در جهت رونق صادرات و کوتاه شدن دست واسطه‌هاست. در واقع بدون توسعه سردخانه امکان تولید پایدار وجود نخواهد داشت و در هر فصل تولید، بخشی از محصول به ضایعات تبدیل خواهد شد، چراکه سردخانه‌ها به‌عنوان مراکز ذخیره‌سازی، نقش مهمی در کاهش ضایعات محصولات کشاورزی و تنظیم بازار داخل و رونق صادرات دارند.

رئیس اتحادیه باغداران تهران با اشاره به تاثیر موقعیت مکانی سردخانه‌ها بر هزینه محصول افزود: در شهرستان‌های تک‌محصولی سردخانه‌ها فصلی و تنها در بازه‌ای خاص از سال فعال هستند که همین موضوع هزینه سنگینی را بر دوش تولیدکننده می‌گذارد.

رشد تولید محصولات کشاورزی

شادلو با اشاره به افزایش تولید محصولات کشاورزی در سال جاری بیان کرد: امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل ۴۵ درصد افزایش تولید داشتیم.

باتوجه به این افزایش تولید، نیاز به زیرساخت‌هایی برای افزایش صادرات داریم که یکی از این موارد احداث سردخانه‌هایی در موقعیت‌های مناسب است.

رئیس اتحادیه باغداران تهران با بیان چالش‌های اصلی در مسیر صادرات محصولات کشاورزی اظهار کرد: کمبود سردخانه چالش جدی در حوزه صادرات محصولات کشاورزی نیست. مهم‌ترین مشکلات در مسیر صادرات محصولات کشاورزی حمل‌ونقل و معطلی در گمرکات است.

برخی از اوقات شاهد معطلی چندروزه محموله صادراتی در مرز هستیم و اگر کانتینر یخچال‌دار در این مدت یخچال را خاموش کند، محصول از بین می‌رود و اگر روشن بگذارد هزینه حمل‌ونقل افزایش می‌یابد که همه این عوامل در نرخ محصول موثر خواهد بود. نبود تاسیسات سردخانه‌ای، نبود پایانه خاص محصولات کشاورزی در گمرکات، مشکلات مرتبط با ترانزیت و حمل‌ونقل محصولات صادراتی اعم از کمبود کامیون‌های یخچال‌دار سبب برگشت برخی از محصولات از کشورهای هدف صادراتی می‌شود. در مجموع می‌توان گفت بلاتکلیفی کامیون‌های حمل بار در گمرک و رفع تعهدات ارزی حاصل از صادرات از مهم‌ترین مشکلات پیش روی صادرکنندگان است.

مهم‌ترین مشکل در مسیر صادرات محصولات کشاورزی حمل‌ونقل و معطلی در گمرکات است

سخن پایانی

چالش‌های بسیاری در مسیر صادرات محصولات کشاورزی وجود دارد که هرازگاهی خسارت سنگینی را بر دوش تولیدکننده و صادرکننده می‌گذارد. این در حالی است که به‌عقیده کارشناسان، دولت نه‌تنها برای توسعه صادرات محصولات کشاورزی از صادرکنندگان حمایتی نمی‌کند، بلکه با اتخاذ تصمیمات یک‌شبه و عدم اعطای تسهیلات مناسب در مسیر تولیدکنندگان سنگ‌اندازی می‌کند. باتوجه به موارد یادشده برای تحقق رشد و رفع موانع صادرات محصولات کشاورزی نیاز به برنامه‌ریزی بلندمدت است.

چهره شهر با ساختمان‌های نیمه کاره زیبا نیست

اختلال بصری در دل شهر

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

ساختمان‌های نیمه‌کاره و رهاشده در مناطق مختلف کشور از جمله استان تهران به‌عنوان یکی از ناهنجاری‌های حوزه ساخت‌وساز شهری، خطرات زیست‌محیطی و آسیب‌های اجتماعی مختلفی را در پی دارد.
ناهنجاری به‌دلیل ایجاد اختلال بصری در کنار تنش و هیاهوی حاکم در شهرداری امروزی، می‌تواند موجی از ناآرامی و ناامنی را در میان شهروندان ایجاد کند، زیرا نخستین چشم‌انداز در محیط‌های شهری، انضباط و نمای ساختمان‌ها و حس و حالی است که از این مسئله به بیننده منتقل می‌شود.
وجود برخی ساختمان‌های نیمه‌کاره بخش خصوصی و دولتی، موجب شلختگی و نابسامانی نمای شهری شده است. وجود این سازه‌های نیمه‌کاره و رهاشده در نقاط مختلف شهر تهران، افزون بر نازیبایی شهری، دغدغه‌ای بزرگ برای خانواده‌های همجوار آنها است.

ساختمان‌های نیمه کاره، بلای جان شهروندان

زمانی که در محیط شهری، ساخت‌وسازها براساس اصول و مطالعه همه‌جانبه چه از حیث زیبایی‌شناسی و چه از حیث ایمنی انجام می‌شود، انضباط و آرامش شهری در آن محیط جاری می‌شود و مردم نیز احساس رضایت و نشاط می‌کنند؛ اما زمانی که شهر و مردم آن با معضل ساخت‌وسازهای غیراصولی و ساختمان‌هایی که در میانه راه به حال خود رها شده‌اند، مواجه می‌شوند، موجی از آلودگی دیداری در آن محیط جاری می‌شود که این آلودگی دیداری و اختلال بصری در طول زمان منجر به آشفتگی ذهنی مردم شهر می‌شود.

یکی از معضل‌های جدی در حوزه شهری به‌ویژه در کلانشهرها، وجود ساختمان‌های نیمه‌کاره و سازه‌های غیرمجاز و بلاتکلیف است که موجب به‌هم‌ریختگی نما و منظر شهری شده است.

سازه‌ها و ساختمان‌های رهاشده و نیمه‌کاره علاوه بر به‌هم‌ریختگی نمای شهری، انضباط شهر و احداث اصولی سازه‌ها را نیز زیر سوال می‌برند و از سوی دیگر، ایمنی شهروندان و عابران را به‌خطر می‌اندازند و زمینه‌ساز آسیب‌های اجتماعی بسیاری برای ساکنان همجوار خود هستند.

در ۲ دهه اخیر، تب ساختمان‌سازی و سود سرشار آن در کشور چنان بالا گرفت که هر فردی با اندک سرمایه‌ای به امید کسب سودی چشمگیر گام در آن گذاشت و متاسفانه به‌دلیل نبود حرکت آگاهانه و نظارت کافی از سوی دستگاه‌های ذی‌ربط، این تب، خسارت‌های بسیاری روی دست مردم و دامن شهرها گذاشت که از مهم‌ترین آنها، وجود همین ساختمان‌های نیمه‌کاره، نامشخص و رهاشده است. صمت در این گزارش تاثیر رهاشدن ساختمان‌های نیمه‌کاره بر آلودگی دیداری و اختلال بصری را مورد نقد و بررسی قرار داده است.

آلودگی بصری، معضل جدید کلانشهرها

ایمان رضوانی، کارشناس معماری و شهرسازی در رابطه با علت افزایش ساختمان‌های نیمه‌کاره و آسیبی که این موضوع به زیباسازی شهرها می‌رساند به صمت گفت: خلاف‌های ساختمانی به‌معنای نقص قوانین شهرسازی، بی‌توجهی به مقررات الزامی ساخت‌وساز و رعایت نکردن نکات ایمنی، بهداشتی و فنی مربوط به ساخت ساختمان است؛ اگر سازندگان ساختمان به قوانین توجه نداشته باشند، مرتکب تخلف ساختمانی شده‌اند و تخلف آنان قابل‌پیگیری است.

با اوج گرفتن نرخ ملک در کشور، پیش‌فروش خانه به موضوع بااهمیتی تبدیل شد. از این رو با افزایش تعداد املاک پیش‌فروش در سطح شهر و نابسامانی در شرایط اقتصادی، نرخ تمام‌شده برای ساخت بالا رفت و برخی ساختمان‌ها نیمه‌کاره رها شدند. از طرفی، عده‌ای به‌خاطر پولشویی اقدام به خرید ساختمان‌های نیمه‌کاره کرده و به‌واسطه ارزش‌افزوده‌ای که این سازه‌ها دارند، پول‌های آلوده را به چرخه مالی کشور وارد کردند. وی افزود: همچنین در برخی موارد، رانت‌خواران و متخلفان با دادن رشوه و عقد قراردادهای خارج سازمانی، برای کسب سود بیشتر اقدام به ساخت‌وسازهای غیرمجاز می‌کنند که گاهی برای اخذ مجوزهای نهایی برای تکمیل پروژه‌های خود با مشکلات قانونی مواجه می‌شوند و دیگر نمی‌توانند این ساختمان‌ها را به مرحله پایانی برسانند. این موضوعات از دلایلی بوده که تعداد ساختمان‌های نیمه‌کاره را روزبه‌روز افزایش داده و چهره شهرها را پریشان کرده است.

■ جای خالی مدیریت در زیباسازی شهری

رضوانی با تاکید بر اهمیت شایسته‌سالاری در مدیریت شهری به صمت گفت: افراد خبره در معماری و شهرسازی وارد فعالیت‌های دولتی نمی‌شوند؛ چراکه ترجیح می‌دهند به فعالیت‌های خصوصی بپردازند. از طرفی، واقعیت این است افرادی که در حوزه معماری و شهرسازی فعالیت می‌کنند و جذب سازمان‌های دولتی می‌شوند، از توانمندی بالایی برخوردار نیستند، بنابراین از این افراد نمی‌شود انتظار داشت که در حوزه‌های مرتبط به خود، بهترین اقدامات را انجام دهند و چهره بصری شهرها را از لحاظ معماری و شهرسازی دگرگون کنند. این کارشناس خاطرنشان کرد: در سال‌های اخیر، کارفرمایان دولتی براساس سلیقه شخصی خود، برخی سبک‌های معماری را در پروژه‌ها اجرایی می‌کردند که متاسفانه هیچ ریشه و پایه‌ای نداشت و برگرفته از سبک خاصی از معماری نبود، در نتیجه نتوانست به زیباسازی شهرها کمک چندانی کند. این موضوع از سو مدیریت برخی مدیران نشات می‌گیرد که نتوانسته‌اند آن‌طور که باید و شاید، کارها را پیش ببرند.

■ نظارت شهرداری‌ها افزایش یابد

شهرداری‌ها باید با استفاده کامل از اختیارات خود یا تصویب قوانین لازم در این باره از طریق ارائه طرح‌ها و پیشنهاداتی به نهادهای ذی‌ربط، از بروز و ایجاد مزاحمت برای شهروندان توسط ساخت‌وسازهای غیراستاندارد جلوگیری کنند.

وی در پایان گفت: حتی اگر شهروندان این امکان را داشته باشند که از مزاحمت‌های ساخت‌وساز که توسط افراد حقیقی انجام می‌گیرد، شکایت کنند، قطعا دست آنها برای شکایت از آن دسته از نهادها و سازمان‌های شهری که آسفالت و پیاده‌رو را تخریب می‌کنند، به جایی نخواهد رسید. این‌گونه ناهماهنگی‌ها و تخریب‌ها نیز موجب بروز مشکلاتی مشابه، همچون ایجاد گردوخاک هنگام عبور خودروها، مسدود شدن جوی‌ها، گل‌آلود شدن محدوده کوچه و خیابان‌ها و خطرات جدی برای عابران پیاده می‌شود.

ساختمان‌های نیمه‌کاره از نظر ایمنی با چالش‌های مختلفی روبه‌رو هستند، اما متاسفانه ضعف جدی در قوانین و مقررات وضع‌شده، اجازه نظارت و مداخله مناسب را به شهرداری‌ها نمی‌دهد

چالشی بزرگ بر سر راه زیباسازی شهری

عبدالرضا گلپایگانی، معاون سابق شهرداری تهران درباره وضعیت ساختمان‌های نیمه‌کاره و رهاشده در شهر با بیان اینکه این مسئله به یک چالش در تهران تبدیل شده است، به صمت گفت: ساختمان‌های نیمه‌کاره از نظر ایمنی با چالش‌های مختلفی روبه‌رو هستند، اما متاسفانه ضعف جدی در قوانین و مقررات وضع‌شده، اجازه نظارت و مداخله مناسب را به شهرداری‌ها نمی‌دهد.

وی با تاکید بر اینکه شرایط مالی سال‌های گذشته سبب شده است تا سازندگان علاقه‌ای به اتمام برخی ساختمان‌های خود نداشته باشند، افزود: در ابتدای دهه ۹۰ صدور پروانه‌های ساخت در تهران به‌شدت اوج گرفت، به‌گونه‌ای که چیزی در حدود ۳ برابر سال‌های قبل پروانه صادر شد؛ اتفاقی که بسیار بیشتر از نیاز شهر تهران در آن زمان بود. در نتیجه، عملیات ساختمانی به‌شدت افزایش پیدا کرد و توازن در ساخت‌وساز بر هم خورد.

گلپایگانی ادامه داد: بعد از مدتی، سرمایه‌گذاران متوجه شدند که تداوم ساختمان‌سازی و سرمایه‌گذاری در برخی املاک و کاربری‌ها، در مقایسه با دیگر بازارها سودآور نیست و از ادامه و تکمیل ساخت به‌ویژه املاک بزرگ‌مقیاس، منصرف شدند یا به‌دلیل چالش‌های حقوقی بین مالکان و سازندگان و طرح دعوی حقوقی، فرآیند ساخت متوقف شده است. در این شرایط نه‌تنها این سازه‌های نیمه‌کاره، رها شده‌اند، بلکه گودهای‌شان نیز به مرحله خطرناکی رسیده است.

■ سایه اقتصاد بر ساختمان‌های نیمه‌کاره

گلپایگانی بیان کرد: برخی سرمایه‌گذاران برای کسب سود حداکثری وارد بازار ساخت‌وساز می‌شوند، اما به‌دلیل شرایط اقتصادی، بعد از مدتی که گردش مالی و تقاضای بازار با پیش‌بینی آنها تطابق ندارد، امکان فروش موردانتظار برآورده نمی‌شود و تامین سرمایه با خدشه مواجه می‌شود و کار را با سرعت پیش نمی‌برند. وضعیت موجود نشان می‌دهد باید ضوابط و مقررات بازدارنده یا تشویق‌کننده برای مالکان در نظر گرفت تا آنها نسبت به تکمیل ساختمان‌شان براساس یک برنامه زمان‌بندی‌شده اقدام کنند.

■ ضرورت بازنگری در قوانین ساخت‌وساز

گلپایگانی اظهار کرد: ماده قانونی برای کاهش عوارض طولانی شدن ساخت وجود دارد که به‌اندازه کافی بازدارنده نیست و نیاز به بازنگری دارد و سال گذشته پیش‌نویس ماده واحده‌ای در این باره به شورای‌عالی استان‌ها ارائه شد تا از طریق مجلس این گره گشوده شود که هنوز به نتیجه نرسیده است.

وی در پایان گفت: معتقدیم باتوجه به خطرات و عوارضی که ساختمان‌های نیمه‌کاره و رهاشده برای شهر دارند، لازم است تمهیداتی اندیشیده شود تا مدت زمان مشخصی برای پروانه و ساخت ساختمان در نظر گرفته شود و امکان برخورد قانونی با مالکانی که اقدام به رها کردن پروژه‌های ساختمانی‌شان می‌کنند، فراهم شود.

باتوجه به خطرات و عوارضی که ساختمان‌های نیمه‌کاره و رهاشده برای شهر دارند لازم است تمهیداتی اندیشیده شود تا مدت زمان مشخصی برای پروانه و ساخت ساختمان در نظر گرفته شود

سخن پایانی

موضوع بلاتکلیفی ساختمان‌های نیمه‌کاره و تبعات سوء ناشی از وجود آنها در فضای شهری، باید از سوی مسئولان موردتوجه ویژه قرار گیرد؛ زیرا وجود این ساختمان‌ها، باتوجه به مشکلاتی که برای شهروندان و ظاهر شهری ایجاد می‌کنند، در حقیقت تضییع کننده حقوق شهروندی است و نهادهای ذی‌ربط باید از چنین اقداماتی جلوگیری کنند.

برخی کارشناسان حوزه مسکن و شهرسازی، معتقدند که خلأ قانونی و نبود قوانین روشن برای تعیین تکلیف ساختمان‌های نیمه‌کاره و رهاشده، موجب بی‌توجهی به این موضوع شده است و تا زمانی که بسیاری از افراد از قوانین سرپیچی یا به‌نفع خود به‌شکل دیگری استفاده می‌کنند، این مشکل به قوت خود باقی خواهد ماند.

باتوجه به دغدغه مردم نسبت به وجود ساختمان‌های نیمه‌کاره و آسیب‌های اجتماعی ناشی از وجود آنها و ایجاد اختلال در جنبه بصری شهرها، باید به مالکان و سازندگان این ساختمان‌ها هشدار داده شود که در صورت وقوع هر تخلفی در این سازه‌ها، آنها نیز دخیل هستند و باید پاسخگو باشند.

از سوی دیگر، در صورت تمکین نکردن مالکان و سازندگان نسبت به اتمام پروژه، باوجود حمایت دستگاه‌های مسئول، می‌توان پروژه‌های نیمه‌تمام را برای تکمیل به مدیریت شهری واگذار کرد تا سرانجامی برای این پروژه‌ها متصور شود و مردم نیز از این معضل اجتماعی رهایی یابند.

دریچه

جایگاه‌های سوخت باید متراکم باشند

حسن مرادی
کارشناس انرژی

بنزین مسئله پرمناقشه‌ای است که روی تمامی بازارها تاثیر دارد و افزایش نرخ آن، گریبان‌گیر معیشت مردم می‌شود. اما اکنون مسئله، افزایش نرخ بنزین نیست؛ بلکه نحوه توزیع آن است. به‌عقیده بنده و به‌عنوان کسی که سال‌های زیادی در کمیسیون انرژی فعالیت داشته‌ام، توزیع انرژی در کشور ما نابرابر است و این موضوع باید بیشتر از گذشته موردتوجه قرار بگیرد.

خلاف کشورهای غربی که توزیع بنزین در آنها به‌صورت گسترده و متراکم است، در کشور ما جایگاه‌های بنزین به‌صورت متمرکز جای‌گذاری شده است. به‌عنوان‌مثال، در شمال شهر تهران زمین احداث پمپ بنزین گران است، به همین دلیل ما به‌شدت با کمبود پمپ بنزین در این مناطق مواجهیم.

کسی که در منطقه ملاصدرا زندگی می‌کند، برای دریافت سوخت باید مسیر طولانی را طی کند، زیرا یک پمپ بنزین اواسط خیابان یوسف‌آباد و سیدجمال‌الدین اسدآبادی است و یک پمپ بنزین، در میرداماد! در چنین شرایطی مردم چه کنند؟ مسئله، عدم توزیع مناسب بنزین است.

در کشور ما، کمبود بنزین وجود ندارد و در صورت کمبود، نمی‌توان آن را به‌عنوان مشکل قلمداد کرد، به نظر نمی‌رسد که ما کمبود بنزین داشته باشیم، در صورتی که این کمبود به وجود بیاید، به‌راحتی می‌توانیم واردات داشته باشیم و مسئله مهمی به نظر نمی‌رسد. البته ما به‌صورت هم‌زمان می‌توانیم واردات بنزین داشته باشیم و مازاد بنزین در کشور را یا به‌صورت آزاد بفروشیم یا به کشورهای دیگر صادر کنیم. به عبارتی، هم وارد و هم صادر می‌کنیم که این دو مسئله هیچ منافاتی با یکدیگر ندارند. بنابراین باید توجه داشت که صرف صادرات بخشی از بنزین، یک ضعف برای کشور و شرکت‌های مربوطه به شمار نمی‌آید.

قاچاق سوخت ناشی از اختلاف نرخ درون و برون‌مرزی است. به‌طوری‌که در هر نقطه‌ای از مرزهای ما شلنگی باشد، بنزین به آن سوی مرز جاری می‌شود، زیرا آن‌طرف مرز، بنزین نرخ چند برابری دارد. تفاوت قیمت‌ها منجر به قاچاق سوخت شده و به همین دلیل، طبیعی است که بنزین به‌صورت سازمان‌یافته قاچاق شود.

بنا به اطلاع ما، حداقل بیش از ۸۰۰ تقاضا برای مجوز ثبت شده است، در بین تقاضاهای ثبت‌شده مشاهده می‌شود که درخواست مجوز و احداث جایگاه در کلان‌شهرها برای سرمایه‌گذاران جذاب نیست و تقریبا هیچ درخواستی در این نقاط ثبت نشده است و اکثریت تقاضاها مربوط به نقاطی است که جایگاه‌های فعال آنها زیان‌ده هستند.

این تعداد درخواست، برای احداث پمپ بنزین منطقی است، زیرا افزایش تعداد جایگاه‌های بنزین، توزیع آن را ساماندهی می‌کنند و باتوجه به اینکه ما توزیع مناسبی را در کشور شاهد نیستیم، ممکن است در نقاط پرجمعیت تهران، دیگر با کمبود سوخت مواجه نباشیم. به همین دلیل دولت باید با سخاوت به متقاضیان جایگاه مجوز دهد تا دیگر شاهد متمرکز بودن جایگاه‌های سوخت نباشیم و برای دریافت سوخت مسیر طولانی طی نشود.

با توجه به ناترازی که در زمینه بنزین به وجود آمده است، چاره اندیشی برای حل این مشکل، ضرورت دارد. خودروهای فرسوده که حجم زیادی از خودروهای کشور را تشکیل می‌دهند و مصرف بالایی دارند، در ایجاد این وضعیت تاثیرگذار بوده‌اند.

توسعه ظرفیت CNG کشور که قرار است مصرف روزانه ۲۳ میلیون متر مکعب را به ۳۶ تا ۴۰ میلیون متر مکعب برساند، اقدام مناسبی است، شبکه CNG که الان در کشورمان گسترش یافته است، یکی از بهترین شبکه‌های منطقه غرب آسیا محسوب می‌شود و بستر مناسبی برای استفاده از این سوخت در کشورمان مهیاست.

هر چقدر استفاده از CNG در کشورمان افزایش پیدا کند، به نفع کشور است. انتخاب بعدی استفاده از گاز ال پی جی است که سوخت بسیار مناسبی به شمار می‌آید.

ما از بهره‌برداری از فاز ۴ ستاره خلیج‌فارس استقبال می‌کنیم. امیدواریم دولت تمام توان خود را برای بهره‌برداری از این فاز به کار بگیرد تا گام مهمی در راستای حل مشکل ناترازی بنزین برداریم.

با توجه به ناترازی که در زمینه بنزین به وجود آمده است، چاره اندیشی برای حل این مشکل ضرورت دارد. خودروهای فرسوده که حجم زیادی از خودروهای کشور را تشکیل می‌دهند و مصرف بالایی دارند، در ایجاد این وضعیت تأثیرگذار بوده‌اند. همچنین در زمینه صنعت حمل و نقل نیز باید استفاده از خودروهای پایه CNG را در دستور کار قرار دهیم. به این ترتیب، تقاضای بیشتری برای CNG در کشور به وجود می‌آید.

یادداشت

تکرار سناریوی بدمسکنی در ایران

حسین ایمانی جاجرمی
جامعه‌شناس شهری

کاهش قدرت خرید مردم برای خرید ملک، موضوع دیروز و امروز نیست که به‌تازگی مطرح شده باشد.

بنابراین، در دهه‌های اخیر شاهد بودیم که موضوع بدمسکنی و چالش‌های خرید مسکن، بارها توسط رسانه‌های مختلف مطرح شده است و سبقه طولانی‌مدتی دارد.

متاسفانه کمبود مسکن و ضعف در برنامه‌های دولت برای ساماندهی بازار ملک سال‌هاست که در حال تکرار است. این موضوع نشان می‌دهد که این چالش بیش از نیم‌قرن وجود دارد و هنوز برای آن چاره‌جویی نشده است.

البته همین موضوع نیز جای سوال دارد که چرا مشکل مسکن در کشور ما هنوز حل نشده و روز به روز در حال وخیم‌تر شدن است.

باید توجه شود که بیشتر از آنکه مشکل ما کمبود مسکن باشد، دسترسی به مسکن مناسب است.

دهک‌های درآمدی پایین نمی‌توانند از بازار مسکن استفاده و برای خود خانه‌ای خریداری کنند.

هر فرد با مراجعه به هر بنگاه در سطح شهر می‌تواند تعداد زیادی فایل فروش و اجاره مشاهده کند، حتی در شهرهای جدید نیز تعداد زیادی واحد خالی وجود دارد، در نتیجه درمی‌یابیم که متاسفانه در کشور ما برای مسکن افراد کم‌درآمد فکری نشده است.

اکنون که وضع اقتصادی چنگی به دل نمی‌زند، بسیاری از افرادی که در سال‌های اخیر جزو طبقه متوسط جامعه قرار می‌گرفتند، به طبقه فقیر سقوط کردند و قدرت خرید مسکن این افراد به‌شدت کاهشی یا کلا نابود شد، از طرفی با افزایش تعداد متقاضیان مسکن ارزان‌نرخ تعادل در عرضه و تقاضای بازار ملک از بین رفت،بنابراین دولت باید برای چنین موضوعاتی فکری کند والا مانور بر موضوعات حاشیه‌ای دردی را از مردم دوا نمی‌کند.

متاسفانه در بازار مسکن هدف‌گذاری مشخصی انجام نگرفته و ملاحظات محلی در این بازار مهم و حیاتی لحاظ نشده است. بدین‌صورت که قضیه مسکن در کلانشهری مثل تهران با یک روستای کوچک فرق بسیاری دارد.

افراد در تهران اکثرا مسکن انفرادی می‌خواهند، اما در شهر و روستاهای دیگر، بیشتر مسکن خانوادگی نیاز است.

آن چیزی که دولت سیاست‌گذاری می‌کند، پروژه‌های مسکن‌سازی انبوه است و متقاضیان و بهره‌برداران این پروژه‌ها، باز هم طبقه متوسط هستند و سود این اقدامات هم نصیب سازندگان و دولت می‌شود و افرادی که متقاضی واقعی این واحدها هستند، خانه‌ای به‌دست نمی‌آورند و از نمد مسکن دولتی، کلاهی نصیب کم‌درآمدها نمی‌شود!

مشکل مسکن را در یک دوره کوتاه‌مدت نمی‌توان برطرف کرد و به مدت‌زمان بیشتری نیاز دارد. بخش مسکن در سایه سیاست‌های ضدتولید و همچنین افزایش نرخ تورم، یکی از گزینه‌های جذاب برای سرمایه‌گذاری به‌ویژه در سال‌های اخیر بوده و این مسئله، مسکن را از کالای مصرفی به‌شدت به کالای سرمایه‌ای تبدیل کرده است.

رونق دلالی در این بازار کار را به‌جایی رساند که متوسط نرخ مسکن روزبه‌روز در حال افزایش است. نابسامانی، انتقادات زیادی را در پی دارد و به‌تعادل‌رسیدن عرضه و تقاضا در یک بازه زمانی مشخص، موجب خواهد شد تا دیگر شاهد افزایش نرخ در این بازار نباشیم.

برخی معتقدند که حل مشکلات مسکن به برطرف کردن مسائل درونی آن بازمی‌گردد، اما سر و سامان دادن به این بخش کلیدی و مولد اقتصاد وابسته به شرایط کلی اقتصاد است و باید موانع بیرونی آن نیز حل شود.

تا زمانی که تورم، انتظارات تورمی در جامعه و افزایش نرخ دلار ادامه داشته باشد، بازار مسکن همچنان در حالت رکودی به‌سر می‌برد و روزبه‌روز بر نرخ آن افزوده می‌شود و قدرت خرید مردم کاهش می‌یابد.

در ماه‌های اخیر، تورم بخش مسکن از تمامی تورم‌های دیگر در بازارهای مختلف پیشی گرفته است.

در حالی که کارشناسان حوزه مسکن پیش‌تر در خصوص عواقب برهم‌خوردن تعادل و تناسب در این بازار هشدار داده بودند.

کارشناسان معتقدند تا زمانی که عرضه و تقاضا در بازار مسکن متعادل نباشد، نمی‌توان انتظار داشت که با سیاست‌گذاری‌های پی‌درپی وضعیت بازار به‌سوی تعادل حرکت کند.

در بررسی صمت از تحولات بازار مسکن نمایان شد

زورآزمایی مسکن با متغیرهای بازار

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

بازار مسکن در نیم‌سال اول عمدتا از ۳ ناحیه تورم ساخت، گشایش‌ها در مسیر توافق ایران و غرب و همچنین کاهش نرخ رشد نقدینگی تاثیر پذیرفت؛ به‌طوری‌که بعد از رشد نرخ مسکن در بهار، به‌دلیل کاهش انتظارات تورمی در تابستان، حجم معاملات خرید ملک افت شدید پیدا کرد و به‌تبع آن، نرخ مسکن نیز در فصل دوم سال کاهشی شد. در حال حاضر، فاکتورهای جاماندگی قدرت خرید تقاضای سرمایه‌ای از نرخ مسکن و وضعیت نظامی منطقه به آن عوامل سه‌گانه موثر بر رفتار بازیگران بازار ملک اضافه شده است. برآیند این نیروها می‌تواند رابطه‌ای را که از سال ۹۷ تاکنون بین تغییرات مثبت نرخ دلار و روند نرخ مسکن وجود داشت، تغییر دهد و رفتار متغیرهای بازار ملک را در راستای مشابه تابستان قرار دهد. حضور ۲ کارگردان جدید، عامل عقب‌نشینی خریداران سرمایه‌ای از صحنه معاملات مسکن است. بازار مسکن در شرایط کنونی، صرف‌نظر از تحلیل بازیگران خارجی و پارامتر جدید داخلی، با نوعی زورآزمایی ۲ متغیر کلیدی «هزینه ساخت و نرخ تمام‌شده» و «قدرت خرید» روبه‌رو است. اینکه قدرت خرید مسکن برای هر ۲ دسته تقاضای مصرفی و سرمایه‌ای، از دست رفته، واقعیت کنونی و کلیدی این بازار است، اما از طرف دیگر، اینکه تب نرخ تمام‌شده ساخت مسکن همچنان بالاست، در نتیجه تحلیل درباره آینده بازار مسکن را با بن‌بست مواجه کرده و صمت در این گزارش به بررسی تحولات بازار مسکن پرداخته است.

تحولات بازار مسکن شهر تهران در یک نگاه

گزارش تحولات بازار معاملات مسکن شهر تهران در مهر سال ۱۴۰۲ که برگرفته از آمارهای خام سامانه ثبت معاملات املاک و مستغلات کشور است، توسط اداره بررسی‌ها و سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی تهیه و منتشر شده است. براساس این گزارش، در مهر سال ۱۴۰۲ تعداد آپارتمان‌های مسکونی معامله‌شده در شهر تهران به ۳هزار و۱۳۳ واحد مسکونی رسید که نسبت به شهریور ۲۰ درصد افزایش و نسبت به مهر سال ۱۴۰۱ ، حدود ۴۲.۲ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

در ماه موردگزارش، متوسط نرخ خرید و فروش یک مترمربع زیربنای واحد مسکونی معامله‌شده از طریق بنگاه‌های معاملات ملکی شهر تهران ۶.۷۶۰ میلیون ریال بود که حاکی از افزایش ۰.۱ درصدی نسبت به ماه قبل از آن است. حجم معاملات مسکن بررسی توزیع تعداد واحدهای مسکونی معامله‌شده در شهر تهران به تفکیک عمر بنا در مهر سال ۱۴۰۲ حاکی از آن است که از مجموع ۳هزار و۱۳۳ واحد مسکونی معامله‌شده، واحدهای تا ۵ سال ساخت با سالی ۴.۲۷ درصد، بیشترین سهم را به خود اختصاص داده‌اند. سهم مذکور در مقایسه با مهر سال قبل حدود ۲.۱ واحد درصد کاهش یافته است.

توزیع تعداد معاملات انجام‌شده برحسب مناطق مختلف شهر تهران در مهر سال ۱۴۰۲ حاکی از آن است که از میان مناطق ۲۲ گانه شهر تهران، منطقه ۵ با سهم ۱۲.۹ درصدی از کل معاملات، بیشترین تعداد قراردادهای مبایعه‌نامه را به خود اختصاص داده است. همچنین، مناطق، ۱۰، ۴ و ۲ به‌ترتیب با سهم‌های ۹.۴ ۸.۶ و ۸.۱ درصدی در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند. تحولات اجاره‌بهای مسکن، بررسی شاخص کرایه مسکن اجاری در شهر تهران و کل مناطق شهری در مهر سال ۱۴۰۲ نشان‌دهنده رشد یکسان و معادل ۴.۲ درصدی شاخص مزبور نسبت به ماه قبل است. رشد نقطه به نقطه شاخص مزبور در مهر سال ۱۴۰۲ در شهر تهران و کل مناطق شهری نسبت به ماه مشابه سال قبل به‌ترتیب معادل ۵۴.۷ و ۶۰.۸ درصد است.

خرید خانه، دست‌نیافتنی‌تر از همیشه

کیاکسار محمدی، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: در سال‌های اخیر، با افزایش نرخ مسکن در ایران، قدرت مالی مردم برای خرید خانه به‌شدت کاهش یافته است. این مسئله، باعث شده تا بسیاری از افراد نتوانند موفق به خرید یا اجاره مسکن مناسب شوند و به‌دنبال آن، به‌اجبار در محل‌هایی با شرایط نامساعد زندگی کنند.

در چند دهه اخیر، یکی از عوامل مهم در کاهش قدرت خرید مردم برای تهیه مسکن، افزایش نرخ ملک بود و این افزایش قیمت، به‌دلیل عواملی مانند رشد شهری، کاهش نرخ بهره‌وری در ساخت‌وساز، افزایش تقاضا و محدودیت عرضه به‌وجود آمد.

وی در ادامه توضیح داد: عامل دیگری که در کاهش قدرت خرید مردم برای خرید مسکن تاثیرگذار بوده، کاهش درآمد خانوارها است. باتوجه به افزایش هزینه‌های مختلف، به‌ویژه هزینه‌های مسکن، درآمد خانوارها در سال‌های اخیر کاهش یافته، همچنین باتوجه به افزایش تورم در ایران، ارزش پول ملی نیز کاهشی بوده است. این موضوع نیز به ارزش خرید مردم شیب نزولی داده و قدرت خرید مردم را برای خریداری مسکن به سرازیری سوق داده است.

در این شرایط، دولت می‌تواند با اجرای سیاست‌های مناسب، قدرت خرید مردم را بهبود بخشد و برای مردم، امکان خرید یا اجاره مسکن را فراهم کنند. این سیاست‌ها شامل ارائه تسهیلات مالی و تسهیلات مالیاتی، تنظیم نرخ مسکن، توجه و برنامه‌ریزی برای شهرسازی و همچنین ایجاد ارزش‌افزوده در بخش مسکن است.

محمدی توضیح داد: البته در کنار موضوعات یادشده، نباید از توسعه بازار اجاره نیز غافل شد. با ایجاد بازار اجاره مسکن قوی، افرادی که نمی‌توانند خانه بخرند، می‌توانند با اجاره مسکن به شرایط مناسب‌تری دست یابند. همچنین، توسعه اجاره‌داری حرفه‌ای نیز یکی از راه‌هایی است که برای بهبود قدرت خرید مردم برای خرید مسکن می‌توان انجام داد. با توسعه زیرساخت‌ها برای رشد تولید مسکن، نرخ ملک برای خریداران به‌صورت مناسب‌تری قابل‌دسترسی است و این امر می‌تواند بهبود قدرت خرید را به‌دنبال داشته باشد.

تلاش‌های بیهوده برای نجات بازار ملک

این کارشناس گفت: دولت‌ها تلاش‌های به‌نسبت متعددی برای ساماندهی بازار مسکن انجام داده‌اند که اگر برنامه‌ریزی درستی انجام می‌گرفت، این اقدامات می‌توانست باعث نتایج مثبتی شود،بنابراین اکنون که شرایط از هر زمان دیگری بحرانی‌تر شده، باید دولت برای انجام اقدامات بیشتری در راستای بهبود قدرت خرید مردم برای خریداری مسکن تلاش و برای آن برنامه‌ریزی کند. از آن و که بازار مسکن در ایران به‌شدت به بازار سیاسی و اقتصادی وابسته است، بهبود وضعیت اقتصادی و سیاسی کشور نیز می‌تواند تاثیر مستقیمی در بهبود بازار مسکن داشته باشد.

وی در پایان اذعان کرد: برای بهبود قدرت خرید مردم برای خریداری مسکن، باید به رشد اقتصادی کشور توجه شود. با رشد اقتصادی، درآمد خانوارها نیز افزایش می‌یابد. باتوجه به عوامل مختلفی که در کاهش قدرت خرید مردم برای خریداری مسکن در ایران تاثیرگذار بوده‌اند، دولت‌ها باید با اجرای سیاست‌های مناسب، برای بهبود قدرت خرید مردم برای خریداری یا اجاره مسکن، تدابیر متفاوت‌تری را بیندیشند.

در سال‌های اخیر، با افزایش نرخ مسکن در ایران، قدرت مردم برای خرید خانه به‌شدت کاهش یافته است

تاثیر تورم بر نرخ مسکن

منصور غیبی، پژوهشگر حوزه مسکن به صمت گفت: براساس گزارش مرکز آمار ایران، وضعیت نرخ مسکن در بازه زمانی از آذر ۱۴۰۱ تا شهریور ۱۴۰۲ موردبررسی قرار گرفته و این گزارش نشان می‌دهد که نرخ مسکن در طول این دوره به‌طورمتوسط و نزدیک به ۱۰۰ درصد افزایش یافته است.

وی در ادامه بیان کرد: به‌طور مفصل‌تر، برخی مناطق افزایش قیمتی بیشتر از ۱۰۰ درصد را تجربه کرده‌اند، در حالی که برخی دیگر افزایش نرخ کمتری (کمتر از ۶۰ درصد) را شاهد بوده‌اند. این وضعیت نشان می‌دهد که تورم هنوز تاثیر قابل‌توجهی در افزایش نرخ خدمات و کالاها، از جمله آپارتمان‌ها، در جامعه اقتصادی دارد.

تاثیر سیاست‌های دولت بر بازار مسکن

غیبی همچنین درباره تاثیر برخی سیاست‌های دولت توضیح داد: مواردی که اشاره شد، نشان‌دهنده عدم‌پاسخگویی مسئولان در ارائه قیمت‌های کاهشی در حوزه مسکن به رفتارهایی مانند حرف‌درمانی و ارائه گزارش‌های بدون مطالعه است. برخی وزیران اعتراف به کاهش نرخ تا ۳۰ درصد داشته‌اند، اما داده‌های مرکز آمار ایران نشان می‌دهد که این کاهش کمتر از ۱۰ درصد بوده است.

کسانی که خود را آماده می‌کردند با نرخ متعادل‌شده روانی در جامعه وارد بازار شوند و خریدوفروش انجام دهند، ممکن است با دست برداشتن از گزارش‌های جدید، مکانیزم بازار را متوقف کنند و باعث گیجی کلی در بازار شوند. این موضوع می‌تواند منجر به عدم‌اعتماد خریداران و فروشندگان شود و باز هم عملکرد بازار را تحت‌تاثیر قرار دهد.

غیبی همچنین توضیح داد: این وضعیت نشانگر وجود یک نوع بیماری در حوزه مسکن است که عمدتا التهابات را به‌صورت آگاهانه وارد بازار می‌کند و در نتیجه، فرآیند و معاملات عادی را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. شاخص‌ها و متغیرهایی که تاثیر نرخ را افزایش یا کاهش می‌دهند، همراه با بازی‌های روانی و سیاسی و آمارهای نامعتبر به یکدیگر متصل شده‌اند تا این رکود بازار برقرار باشد و احتمالا در آینده هم، شاهد رکود تورمی در اقتصاد مسکن خواهیم بود. در حال حاضر، فصل مناسب خرید برای متقاضیان واقعی و مصرفی وجود دارد و آنها باید قبل از اینکه التهابات دیگری تاثیر خود را در بازار بگذارند، اقدامات خود را آغاز کنند. بنابراین، می‌توان گفت که رکود، باوجود تصور دولت، چاره‌ای مناسب برای حل مشکلات بازار مسکن نیست و ضربه‌ای که این وضعیت بر اقتصاد مسکن وارد می‌کند، بسیار بیشتر از افزایش قیمت‌ها است. دولت باید به‌دنبال راهکاری باشد که با مطالعه و برنامه‌ریزی تخصصی، بتواند زیرساخت‌های مربوط به این بخش را بهبود بخشد.

در حال حاضر، فصل مناسبی برای خرید مسکن برای متقاضیان واقعی و مصرفی است

سخن پایانی

به‌گزارش بانک مرکزی، تحولات نرخ در بازار معاملات مسکن شهر تهران حاکی از روند حرکتی متفاوت در فصل‌های اول و دوم ۱۴۰۲ بوده است.

در همین زمینه، در سه‌ماهه نخست امسال، متاثر از تحولات قیمتی بازار سایر دارایی‌ها به‌ویژه نرخ ارز در بازار غیررسمی، سکه طلای طرح جدید و خودرو، متوسط نرخ یک مترمربع واحد مسکونی معامله‌شده شهر تهران با رشد مثبت ماهانه مواجه شد. در مجموع، درباره تحولات بازار معاملات مسکن شهر تهران در بهار سال ۱۴۰۲ می‌توان عنوان کرد که تداوم رشد متوسط نرخ یک مترمربع بنای واحد مسکونی معامله‌شده و در عین حال، کاهش قابل‌توجه حجم معاملات از ویژگی‌های بازار معاملات مسکن شهر تهران در این فصل بوده است. مسیر پیش‌روی بازار مسکن به‌ویژه در کوتاه‌مدت تا پایان امسال عمدتا متاثر از نبود قدرت خرید و بالا بودن نرخ تمام‌شده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد، از سال ۹۷ تاکنون، نرخ زمین در شهر تهران ۲۶برابر شده، در حالی که نرخ مسکن ۱۸ برابر افزایش یافته است. نرخ تمام‌شده تولید مسکن از مجموع هزینه ساخت و نرخ زمین البته با وزن‌های مختلف، تشکیل می‌شود. در حال حاضر طبق حساب و کتاب سازنده‌ها در مناطقی از پایتخت، سهم هزینه ساخت از کل نرخ تمام‌شده، ۲۹ درصد است و بقیه، سهم زمین است. سازنده‌ها در منگنه تورم زمین و نبود قدرت خرید گیر کرده‌اند. هم باید رشد شدید نرخ زمین را تحمل کنند و هم اینکه، قادر به انعکاس کامل تورم تولید بر تورم فروش نیستند. این پارادوکس، هم به تشدید رکود ساخت دامن زده و هم مسیر کاهش اساسی نرخ مسکن را پردست‌انداز کرده است. از نگاه سازنده‌های حاضر در بازار مسکن، هر نوع کاهش نرخ از یک سطحی بیشتر، عایدی سرمایه‌گذاری ساختمانی آنها را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد و سبب می‌شود، حاشیه سود سازنده کاهش پیدا کند. در این چارچوب فکری، کاهش نرخ مسکن باید از مسیر کاهش نرخ تمام‌شده (افت نرخ زمین) اتفاق بیفتد.

تحلیل صمت از یک گزارش اتاق بازرگانی ایران

تورم چگونه انگیزه تولید را کاهش می‌دهد؟

امیرعباس آذرموند: **شکاف میان میزان واقعی استهلاک و ذخیره‌گیری استهلاک برحسب ارز دفتری بسیار زیاد است و این امر موجب می‌شود تا نیاز مالی شرکت‌ها برای جایگزینی ماشین‌آلات و تعمیر و تجهیز آنها بسیار بیشتر از ذخایر محاسبه‌شده باشد. از طرف دیگر، این موضوع باعث توزیع سود موهومی درباره شرکت می‌شود. به‌منظور رفع این چالش، بروزرسانی ارزش دارایی‌های شرکت از طریق افزایش سرمایه شرکت از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها یکی از روش‌ها است. در این روش، هزینه استهلاک افزایش، مالیات پرداختی و سود خالص شرکت کاهش می‌یابد. با خروج کمتر نقدینگی از شرکت، ظرفیت برای جانشینی دارایی‌های ثابت و دارایی سرمایه شرکت افزایش می‌یابد. این امر موجب کاهش کمتر استهلاک دارایی‌های شرکت می‌شود و بستر تولید و سودسازی شرکت برای سال‌های آینده را فراهم می‌کند. این پیامدها سبب می‌شود تا انگیزه صندوق‌های بازنشستگی برای انجام این نوع از افزایش سرمایه افزونی یابد.**

عکس: آیدا فریدی

صورت‌های مالی خلاصه‌ای از فعالیت‌های عملیاتی، تامین مالی و سرمایه‌گذاری یک کسب‌وکار است. سهامداران و وام‌دهندگان می‌توانند از این صورت‌ها برای پیش‌بینی، مقایسه و ارزیابی میزان، زمان‌بندی و عدم‌قطعیت جریانات نقدی آینده استفاده کنند. به‌گزارش صمت و بنا بر گزارش اتاق بازرگانی، استانداردهای بین‌المللی حسابداری در عمده صنایع، ارزش دفتری اقلام مربوطه را به بهای تمام‌شده تاریخی آنها ثبت می‌کنند. بهای تمام‌شده تاریخی همان مبلغی است که واحد تجاری در زمان خرید یا فروش، پرداخت یا دریافت می‌کند.

در شرایط تورم بالا، نرخ دارایی‌ها با سرعت بالایی افزایش یافته است و تفاوت زیادی میان اقلام ثبت‌شده در دفاتر حسابداری با ارزش آنها به‌وجود می‌آید. به‌تبع ثبت دفتری دارایی‌ها، هزینه‌های استهلاک شناسایی‌شده شرکت‌ها نیز، به نرخ دفتری و با مقداری بسیار پایین محاسبه می‌شود که این مهم می‌تواند منجر به شناسایی سود بالا در شرکت شود که سیاست‌گذاری مالی در سطح خرد و کلان را با چالش مواجه می‌کند. در واقع باتوجه به هزینه استهلاک از ارزش دارایی‌ها، فاصله زیاد ارزش دفتری از ارزش منصفانه منجر به کژتابی‌های جدی در سودآوری بنگاه می‌شود. به این صورت که با بیش‌برآوردی سودآوری بنگاه، در عمل، هزینه فرصت استفاده از دارایی‌ها و استهلاک آنها را نادیده گرفته و منابع نقد شرکت را که باید در سرمایه‌گذاری دوباره و جایگزینی دارایی‌های مستهلک مصرف شود، از شرکت خارج می‌کند. به‌طورمشخص، تهیه صورت‌های مالی براساس قیمت‌های دفتری در شرایطی که اقتصاد با تورم‌های زیاد مواجه است، استهلاک‌گیری در صورت‌های مالی و سود حاصله را غیرواقعی خواهد کرد و سود حاصل از عملیات شرکت در دوره‌های مشخص را دچار تورش می‌کند. به‌بیان دیگر، به‌دلیل آنکه استهلاک‌گیری در صورت‌های مالی به‌درستی محاسبه نشده است، سود نهایی و تقسیمی به سهامداران در مجامع نیز صحیح نیست. این موضوع در ایران نه‌تنها منجر به کاهش منابع نقد شرکت‌ها شده، بلکه بهره‌وری صنعت به‌دلیل استفاده از دارایی‌های مستهلک در سایه ناتوانی، جایگزینی آنها را کاهش داده و مصرف انرژی و آلایندگی آنها را افزایش داده است. در واقع، به‌دلیل عدم‌سرمایه‌گذاری دوباره در دارایی‌های ثابت شرکت، در میان‌مدت، ظرفیت تولید شرکت از میان رفته است و رساندن سطح تولید شرکت به سطح تولید قبلی و ابتدایی تاسیس شرکت با هزینه‌های بسیار زیادی انجام خواهد پذیرفت.

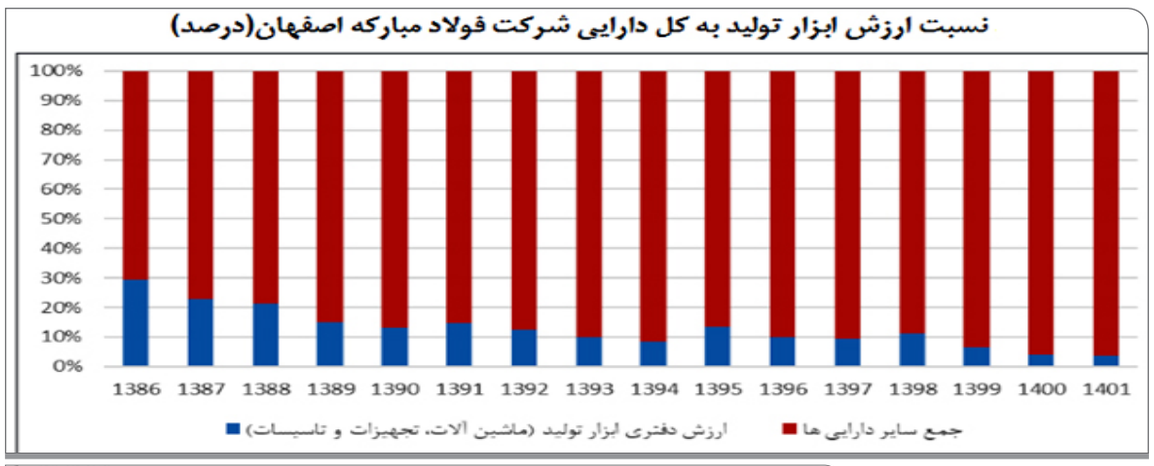
اهمیت استهلاک

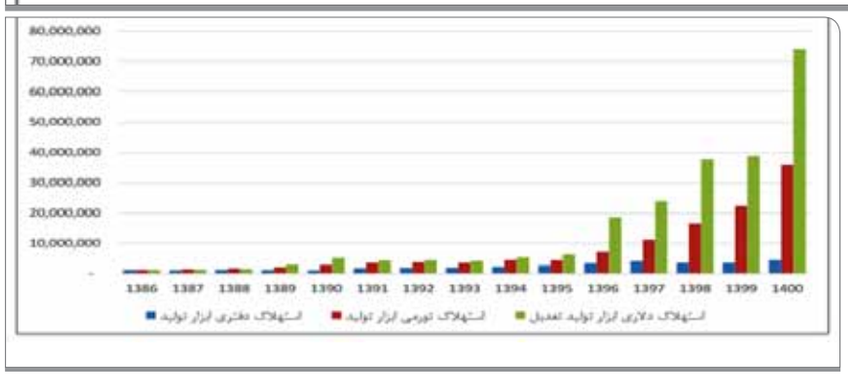
صورت گردش وجوه، به‌شکل خلاصه جابه‌جایی‌های وجوه نقد و دارایی‌هایی که شبیه به وجوه نقد است، همچنین ورود و خروج این منابع مالی به شرکت را نشان می‌دهد. در حالت کلی، این صورت مالی نحوه مدیریت شرکت درباره وجوه نقد را مشخص می‌کند و به ذی‌نفعان از جمله سهامداران گزارش می‌دهد. استهلاک‌گیری از دارایی‌های شرکت یک کارکرد مهم دارد که کاهش مالیات شرکت است. از سوی دیگر، همان‌طور که در صورت سود و زیان نیز تبیین می‌شود، هزینه استهلاک شرکت پیش از پرداخت مالیات محاسبه می‌شود. این هزینه سبب می‌شود تا سود پیش از پرداخت مالیات کاهش یابد و به‌تبع آن، مالیات پرداختی شرکت نیز کاهش یابد و مالیات پرداختی شرکت‌ها نیز کاهش یابد. از این کارکرد استهلاک در کاهش پرداخت مالیات، به‌عنوان «سپر مالیاتی» نیز یاد می‌کنند.

به‌منظور ارزیابی وضعیت سودآوری شرکت‌ها و محاسبه هزینه واقعی استهلاک برای نمونه به ۳ شرکت فولاد مبارکه، شرکت پالایش نفت آبادان و شرکت تولید نیروی برق دماوند موردارزیابی قرار گرفتند.

■ سود خالص ۹۰ هزار میلیاردی در یک سال

شرکت فولاد مبارکه یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های بورسی و صنعتی کشور است که در انتهای ۶۹ به‌شکل سهامی خاص تاسیس و سپس در سال ۸۳ به سهامی عام تبدیل و در سال ۸۵ در بازار سهام پذیرفته شد. سود خالص شرکت در انتهای سال گذشته ۶۸ هزار میلیارد تومان بوده است. در حالی که سود خالص گروه در سال گذشته، حدود ۹۰ هزار میلیارد تومان بوده است.

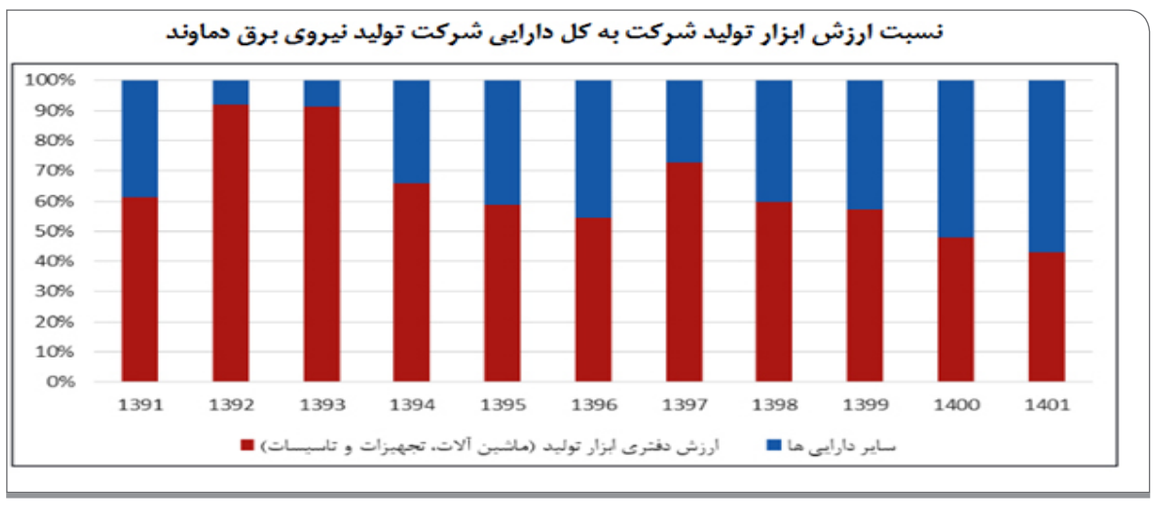
نکته قابل‌توجه این است که در ۱۵سال گذشته با کاهش ارزش دفتری ابزار تولید، این دارایی‌ها سهم خود از ترازنامه را در مقابل سایر حساب‌هایی چون دریافتی‌های تجاری، موجودی کالا و پیش‌پرداخت‌ها که سرعت گردش بالایی داشته و ارزش دفتری آنها به‌سرعت با تورم بروزرسانی می‌شود، از دست داده است. در این شرکت، این نسبت از ۳۰ درصد در سال ۸۶ به کمتر از ۵ درصد رسیده است.

با گذشت ۱۵سال از سال ۱۳۸۶، فاصله زیادی میان ارقام گزارش شده در صورت‌های مالی و استفاده‌شده در محاسبه نرخ سود شرکت‌ها با ارزش واقعی استهلاک تجهیزات تولید شرکت فولادمبارکه ایجاد شده است. میزان فاصله با نرخ استهلاک محاسبه‌شده در دفاتر شرکت در سال ۱۴۰۱، به‌ترتیب برابر ۳.۶ و ۷.۴ هزار میلیارد تومان برای استهلاک تعدیل‌شده براساس تورم مصرف‌کننده و استهلاک تعدیل‌شده با نرخ ارز آزاد بوده است.

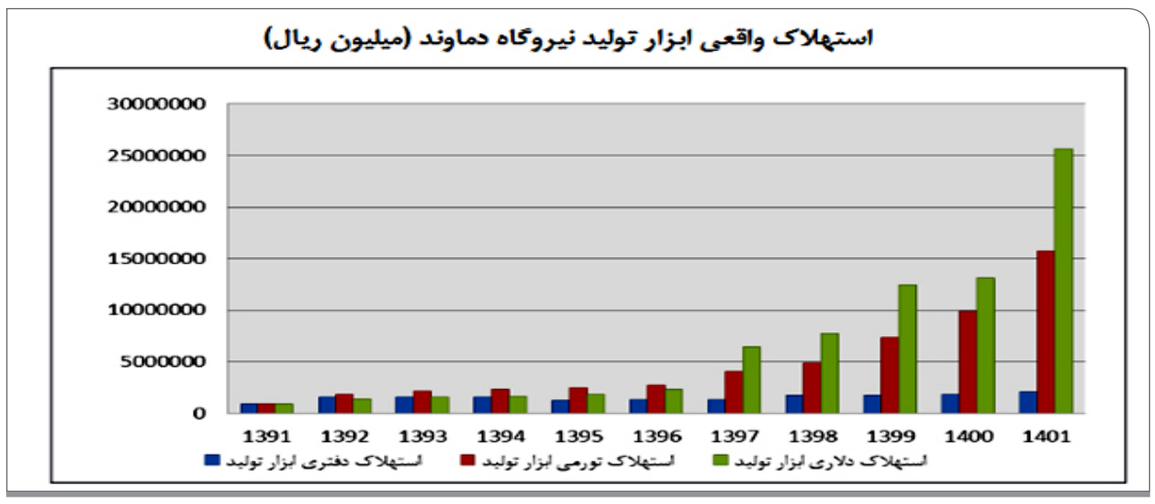
پس از جهش‌های ارزی در سال‌های گوناگون، نسبت هزینه استهلاک شرکت به کل بهای تمام‌شده شرکت افزایش یافته و سپس با افزایش سایر هزینه‌های تولید در سال‌های آینده، این نسبت کاهش یافته، با این حال، میانگین این نسبت برای شرکت در این دوره حدود ۹ درصد بوده است. استهلاک تعدیل‌شده به تورم از ۷ درصد تا حدود ۳ درصد کاهش یافته و استهلاک دفتری نیز از ۷ درصد به ۰٫۵ درصد در سال‌های گذشته رسیده است. بررسی ارقام مختلف نشان می‌دهد که از سال ۸۶ تا ۱۴۰۱ میزان استهلاک اسمی به‌شدت افت کرده است. در حالی که استهلاک‌های تعدیل‌شده با تورم و نرخ بازار آزاد ارز نوسانات و برخی موافق افزایش این نسبت را نشان می‌دهد. این سه مولفه محاسبه‌شده نشان می‌دهد که در واقعیت استهلاک سهم قابل‌توجهی از درآمد شرکت را شامل می‌شود.

کاهش سود تولیدکنندگان برق

شرکت تولید نیروی برق دماوند در سال ۸۷ تاسیس شده است. شرکت توانیر مالک اولیه شرکت بوده که پس از نقل و انتقالات متعدد امروزه ۷۱ درصد از سهام شرکت به بانک دی تعلق دارد و جزو واحدهای فرعی این بانک به‌حساب می‌آید. تولید و فروش انرژی برق در چارچوب ضوابط و مقررات بازار مربوطه به اشخاص حقیقی و حقوقی و انجام اقدامات لازم در راستای ارتقای بهره‌وری، بهینه‌سازی و توسعه ظرفیت نیروگاه از جمله وظایف اصلی این شرکت است. سهام این شرکت در بازار فرابورس مبادله می‌شود و سود خالص شرکت در سال گذشته حدود ۶۰۰ میلیارد تومان بوده است.

نسبت ابزار تولید این شرکت به‌کل دارایی آن روند کاهشی پیدا کرده است. این کاهش، بیانگر کاهش مقدار استهلاک شرکت و محاسبه سود شرکت دارد. همچنین، توجه به این مسئله ضروری است که به‌دلیل فرآیندهای تولید و عملیات ویژه، دارایی‌های ثابت و به‌طورخاص تجهیزات، تاسیسات و ماشین‌آلات تولیدی همواره سهم بزرگی از دارایی‌های نیروگاه‌های برق را به خود اختصاص می‌دهند.

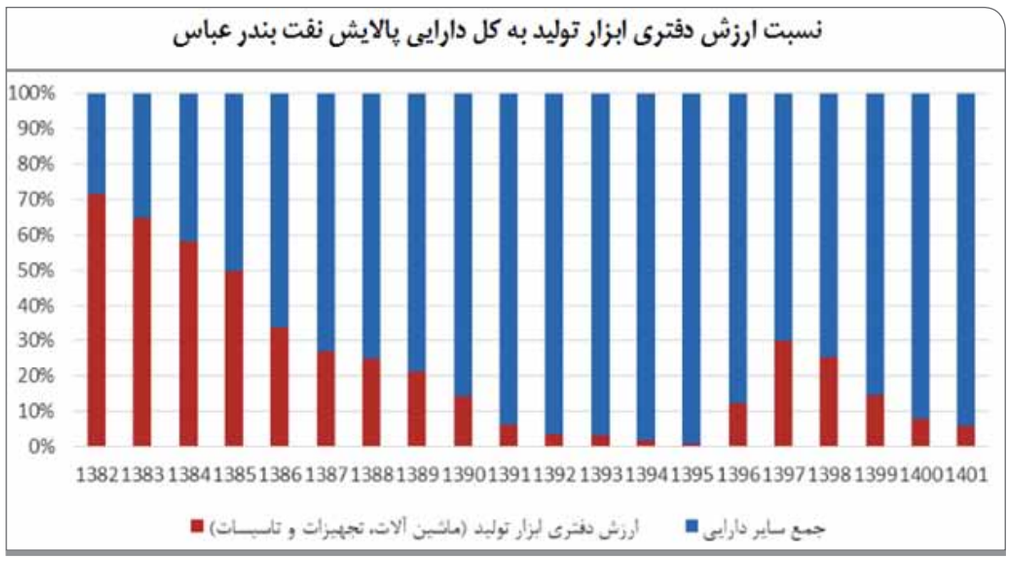
با گذشت ۱۱سال از سالی که در آن رقم دفتری استهلاک برابر با ارزش آن فرض شده، فاصله زیادی میان ارقام گزارش‌شده در صورت‌های مالی و استفاده‌شده در محاسبه نرخ سود شرکت‌ها با ارزش واقعی استهلاک دارایی‌های تولیدی شرکت تولید نیروی برق دماوند به‌میزان ۷۷ درصد برای استهلاک تعدیل‌شده با تورم مصرف‌کننده و ۸۵ درصد انحراف برای استهلاک تعدیل‌شده با نرخ دلار ایجاد شده است.

میزان تعدیل‌شده استهلاک در سال گذشته به‌ترتیب برابر با هزار و ۵۵۰و ۲هزار و ۵۵۰ میلیارد تومان برای استهلاک تعدیل‌شده براساس تورم مصرف‌کننده و استهلاک تعدیل‌شده با نرخ دلار بازاری است.

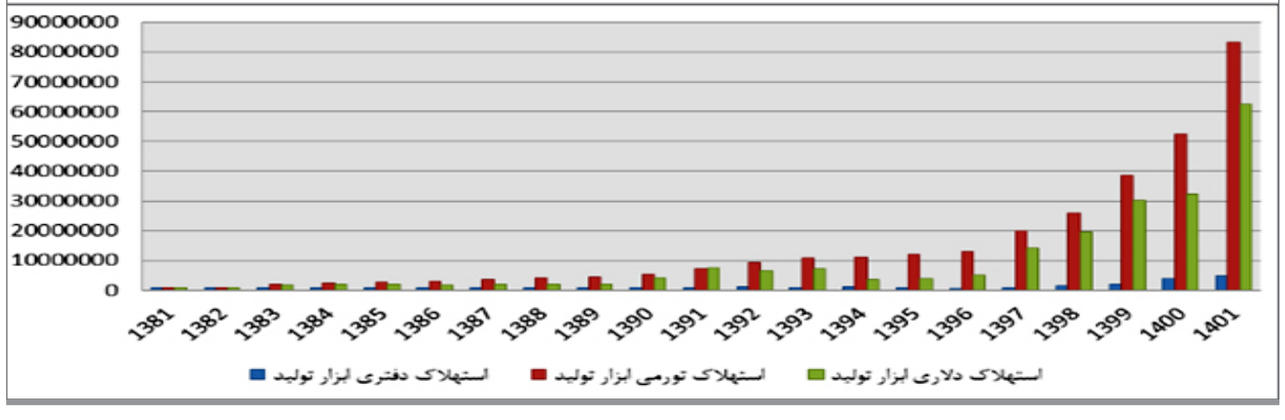
این در حالی است که استهلاک دفتری ثبت‌شده در صورت‌های مالی شرکت در سال گذشته حدود ۲۰۳ میلیارد تومان بوده است.

اثر دوچندان تورم و نرخ ارز برای نفتی‌ها

یکی از شرکت‌های مهم در پالایش نفت و عرضه بنزین در کشور شرکت پالایش نفت بندرعباس است. این شرکت در سال ۱۳۷۵ تاسیس و عملیات شرکت از اواخر سال ۷۷ آغاز شده است. ارزیابی وضعیت مالی و استهلاک این شرکت برای یک دوره ۲۰ساله انجام گرفته و سود خالص شرکت در سال ۱۴۰۱ برابر ۴۱ هزار میلیارد تومان بوده است.

با گذر زمان، سهم دارایی‌های تولید شامل ماشین‌آلات، تجهیزات و تاسیسات با سرعت زیادی در سال‌های گذشته کاهش یافته و از ۷۰ درصد به کمتر از ۱۰ درصد از ارزش ترازنامه رسیده است. سال ۹۶ و ۹۷ شرکت اقدام به خرید دارایی‌های ثابت کرده که منجر به افزایش این نسبت در این سال‌ها و سال‌های پس از آن شده است.

با گذشت ۲ دهه از سال مبنا، فاصله زیادی میان ارقام گزارش‌شده در صورت‌های مالی استفاده‌شده در محاسبه نرخ سود شرکت‌ها با ارزش واقعی استهلاک دارایی‌های تولیدی شرکت به‌میزان ۹۴ درصد برای استهلاک تعدیل‌شده با تورم مصرف‌کننده و ۹۲ درصد انحراف برای استهلاک تعدیل‌شده با نرخ بازار آزاد ارز ایجاد شده است. میزان استهلاک واقعی در سال ۱۴۰۱، برای استهلاک تعدیل‌شده براساس تورم مصرف‌کننده ۸۳۳۲ میلیارد تومان و ۶۲۳۵ میلیارد تومان برای استهلاک تعدیل‌شده با نرخ دلار آزاد در مقابل استهلاک دفتری بوده است. برای غلبه بر این چالش، بروزرسانی دارایی‌های شرکت از راه افزایش سرمایه شرکت یکی از روش‌های موثر است. با به‌روزکردن دارایی‌های شرکت و ثبت افزایش آن در قسمت حقوق سهامداران، می‌توان ارزش واقعی دارایی‌ها و به‌تبع آن، میزان استهلاک واقعی شرکت را به‌دست آورد. با این حال، کاهش سودآوری شرکت و سود تقسیمی در مجامع یکی از چالش‌های این روش است که برای شرکت‌هایی که نیاز به سود تقسیمی زیادی از زیرمجموعه دارند، انگیزه منفی به‌وجود می‌آورد. این چالش باتوجه به اینکه بسیاری از شرکت‌های فعال اقتصادی کشور زیرمجموعه صندوق‌های بازنشستگی هستند، مشهودتر است. تورم بالا در اقتصاد ایران موجب ایجاد چالش‌هایی برای سرمایه‌گذاری و جانشینی سرمایه ثابت می‌شود. به‌همین‌دلیل، توصیه مهمی که در این‌باره باید به تصمیم‌گیران اقتصادی کشور و به‌ویژه دولت ارائه کرد، کنترل تورم است که موجب دلالت‌های متعددی از جمله کاهش سودآوری واقعی شرکت‌ها و افزایش استهلاک واقعی آن خواهد شد.

یک اقتصاددان در گفت‌وگو با صمت:

ابزار پولی در کنترل تورم بی‌اثر می‌شود

یکی از اعضای انجمن اقتصاددان ایران ضمن تایید کاهش اثرگذاری ابزار پولی در کنترل نرخ تورم می‌گوید: «بحران‌ها و مشکلات اقتصاد ایران به سطحی رسیده که دیگر با سیاست‌گذاری پولی نمی‌توان به‌نحوی چشمگیر و محسوس تورم را که یک بیماری قدیمی و مزمن در اقتصاد ماست، کاهش داد. نرخ رشد نقدینگی به‌نحوی در گذشته بالا رفته بود که مانند یک بهمن تمام اقتصاد را در بر گرفته است. هرچند اجرای سیاست‌های انقباضی پولی به کاهش شیب رشد نقدینگی و کاهش شدت جهش قیمت‌ها منجر می‌شود، اما دیگر اقتصاد ما در شرایطی نیست که به‌قول میلتون فریدمن، با ابزار پولی بتوانیم شدت تورم را کاهش دهیم.»

پیمان مولوی، کارشناس حوزه اقتصاد کلان، تصریح می‌کند: «من فکر می‌کنم تا پایان سال، برمبنای همان محاسباتی که آقای همتی انجام دادند و از آنجایی که نرخ تورم ماهانه به‌طور میانگین تا پایان سال بیش از ۲ درصد خواهد بود، نرخ تورم سالانه هم در حدود ۴۰ تا ۴۵ درصد به ثبت خواهد رسید. همچنین فکر می‌کنم نرخ رشد سالانه نقدینگی به حدود ۳۰ درصد برسد و کمی نسبت به نرخ فعلی افزایش یابد. باوجود اینکه نرخ رشد اقتصادی را هم در ۳ ماه نخست بسیار بالا برآورد کردند، من فکر نمی‌کنم نرخ این شاخص در پایان سال هم بیش از ۳ درصد شود.»

آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی صمت با این اقتصاددان است.

◉ بانک مرکزی در گزارش اخیر خود رشد نقدینگی را در پایان مهر ۲۶.۴ درصد و رشد پایه پولی را ۳۹.۶ درصد اعلام کرد. با اعلام این ارقام پرسشی ایجاد شده مبنی بر اینکه چرا باوجود کاهش رشد نقدینگی، تورم سالانه همچنان بیش از ۴۵ درصد است؟

این جمله تبدیل به یک کلیشه شده، اما من باز هم در آغاز این بحث آن را تکرار می‌کنم تا جهت‌گیری کلی بحث را انجام دهم. هنگامی که گفته می‌شود رشد نقدینگی در اقتصاد ایران کاهش یافته و به ۲۶ درصد رسیده، به این معنا است که همچنان نقدینگی خلق می‌شود، اما شیب آن کمتر از گذشته که حدود ۴۰ درصد بوده، شده است. به این ترتیب کل موضوعی که گاه دولتمردان هم حول آن مانور می‌دهند کاهش شیب و شدت نرخ رشد نقدینگی یا تورم است.

◉ این کاهش نرخ رشد نقدینگی را ناشی از چه می‌دانید؟

پیش از هر چیز باید به این نکته توجه شود که از سال ۹۷ به این سو، نقدینگی و خلق پول چنان در کشور ما رشد کرده که مانند بهمنی مهیب که تمام کوهستانی بزرگ را درمی‌نوردد، اقتصاد ما را درنوردیده و همچنان پیامدهای سنگینی را تحمیل می‌کند.

> از سال ۹۷ به این سو، نقدینگی و خلق پول چنان در کشور ما رشد کرده که مانند بهمنی مهیب که تمام کوهستانی بزرگ را درمی‌نوردد

از آنجایی که اقتصاد ایران رشد لازم تولید ناخالص داخلی و همچنین منابع ارزی را نداشته، ظرفیت و زمینه کافی جذب این حجم عظیم پول در اقتصاد ما به‌وجود نیامد و این پول هرازگاهی به یک بازار می‌رسید و تمام قیمت‌ها را متاثر می‌کرد.

به این ترتیب تا اندازه زیادی زمینه افزایش نقدینگی در اقتصاد ایران خودبه‌خود از بین رفته است. هرچند نمی‌خواهم بگویم این کاهش شیب رشد نقدینگی و پایه پولی خودبه‌خودی بوده و به‌اصطلاح سیاست‌گذار در آن نقشی ندارد، اما منظورم این است که زمینه‌های رشد نقدینگی هم نسبت به گذشته محدودتر است.

◉ چرا کاهش شیب رشد نقدینگی منجر به کاهش نرخ تورم به‌نحوی ملموس نشده و همچنان نرخ تورم سالانه بیش از ۴۵ درصد است؟

به این دلیل که بحران‌ها و مشکلات اقتصاد ایران به سطحی رسیده که دیگر با سیاست‌گذاری پولی نمی‌توان به‌نحوی چشمگیر و محسوس تورم را که یک بیماری قدیمی و مزمن در اقتصاد ماست، کاهش داد.

نرخ رشد نقدینگی به‌نحوی در گذشته بالا رفته بود که مانند یک بهمن تمام اقتصاد را در بر گرفته است. هرچند اجرای سیاست‌های انقباضی پولی به کاهش شیب رشد نقدینگی و کاهش شدت جهش قیمت‌ها منجر می‌شود، اما دیگر اقتصاد ما در شرایطی نیست که به‌قول میلتون فریدمن، با ابزار پولی بتوانیم شدت تورم را کاهش دهیم. این امر به‌نظر من در آینده مشکلات بیشتری هم به‌وجود می‌آورد، زیرا باور دارم ابزار پولی به‌تدریج، بی‌اثرتر خواهد شد و تا یک‌سال و نیم آینده بعید می‌دانم دیگر سیاست‌گذار پولی هم امیدی به کارساز بودن این ابزار داشته باشد.

◉ فکر می‌کنید با چه اقدامی می‌توان به‌نحوی چشمگیر تورم را کنترل کرد؟

به‌طور خیلی مشخص و خلاصه تاکید دارم که بدون رفع معضلی چون تحریم‌ها که به‌طور چشمگیر و شدید درآمدهای ارزی دولت را کاهش داده، مشکلات دیگر و به‌طور مشخص معضل تورم برطرف نخواهد شد؛ به‌زبان ساده‌تر معتقدم اگر تحریم‌ها رفع شده بود و کشور در بخش تجارت در شرایطی عادی و نرمال قرار داشت، به‌طور قطع رویکرد انقباضی سیاست‌گذار پولی، اثرات بزرگ‌تر و بیشتری از خود بر جای می‌گذاشت.

گفتنی است اتکای یکسویه به ابزار پولی و داشتن رویکردی انقباضی در سیاست‌گذاری این بخش، نمی‌تواند شدت افزایش نقدینگی در گذشته را کاهش دهد و به همین دلیل قدر مطلق ارقام حاصل‌شده، از جمله در نرخ رشد نقدینگی، کاهش نخواهد یافت. به‌طور مثال امروز می‌توانم بگویم تا پایان سال و با فرض اینکه نرخ رشد نقدینگی همچنان در کانال ۲۵ تا ۲۶ درصدی باقی بماند، نقدینگی موجود در اقتصاد ما به بیش از ۸ هزار هزار میلیارد تومان برسد.

این میزان نقدینگی موجب می‌شود یک تقاضای بزرگ برای دلار هم در بازار شکل بگیرد و از آنجایی که تحت تحریم هستیم و درآمد ارزی کافی نداریم و چند ماهی است نرخ دلار هم ۵۰ هزار تومان مانده، منجر به یک جهش قیمتی در نرخ ارز و متعاقب آن، افزایش چشمگیر تورم می‌شود.

هرچند دوباره تاکید می‌کنم که سیاست‌گذار پولی هم با استفاده از ابزار پولی و کنترل ضریب فزاینده و نرخ رشد نقدینگی تا حدی از شدت تورم خواهد کاست، اما در نهایت نمی‌توان امیدی به این داشت که تورم حتی به نرخ میانگین بلندمدت ۵۰ ساله که ۲۰ درصد است، برسد.

◉ فکر می‌کنید تا پایان سال شاخص‌های کلان در چه وضعیتی قرار می‌گیرند؟

من فکر می‌کنم تا پایان سال، برمبنای همان محاسباتی که آقای همتی انجام دادند و از آنجایی که نرخ تورم ماهانه به‌طور میانگین تا پایان سال بیش از ۲ درصد خواهد بود، نرخ تورم سالانه هم در حدود ۴۰ تا ۴۵ درصد به ثبت خواهد رسید.

همچنین فکر می‌کنم نرخ رشد سالانه نقدینگی به حدود ۳۰درصد برسد و کمی نسبت به نرخ فعلی افزایش یابد. باوجود اینکه نرخ رشد اقتصادی را هم در ۳ ماه نخست بسیار بالا برآورد کردند، من فکر نمی‌کنم رقم این شاخص در پایان سال هم بیش از ۳درصد شود.

آگهی فقدان سند مالکیت

م الف ۲۸۲۶

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
حوزه ثبت ملک طرقبه شاندیز

وکیل مالک **آقای الیاس رضائی** با ارائه استشهاد محلی گواهی امضاء شده تقاضای صدور سند مالکیت المثنی به میزان **مالکیت ۱,۵ دانگ مشاع از ششدانگ پلاک ۱۳ فرعی از ۱۵- اصلی بخش ۶ مشهد** را نموده که پلاک فوق‌الذکر به نام **آقای الیاس رضائی ذیل دفتر ۱۸۵ صفحه ۱۷۰ ثبت ۲۳۷۷۲ ثبت و سند به شماره ۸۰۹۳۹۲ الف ۸۹ صادر گردید و** فاقد بازداشت و رهن می‌باشد حسب اعلام متقاضی صدور سند المثنی در اثر سهل‌انگاری مفقود شده در اجرای ماده ۱۲۰ اصلاحی آئین‌نامه قانون ثبت مراتب در یک نوبت آگهی تا چنانچه اشخاصی مدعی انجام معامله یا وجود اصل سند مالکیت نزد خود می‌باشند ظرف ۱۰ روز از تاریخ انتشار آگهی اعتراض خود را همراه اصل سند مالکیت یا سند معامله به اداره ثبت محل ارائه تا مراتب صورت‌جلسه گردد. چنانچه پس از اتمام مدت مقرر اعتراض ارائه نگردد و یا در صورت اعتراض اصل سند مالکیت یا سند معامله ارائه نشود این اداره مطابق مقررات اقدام به صدور سند المثنی به نام مالک خواهد نمود.

حسن ابوترابی، مدیر واحد ثبتی حوزه ثبت ملک طرقبه شاندیز

آگهی فقدان سند مالکیت

م الف ۲۸۲۵

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
حوزه ثبت ملک طرقبه شاندیز

وکیل مالک **آقای رحیم رضائی** با ارائه استشهاد محلی گواهی امضاء شده تقاضای صدور سند مالکیت المثنی به میزان **مالکیت ۱,۵ دانگ مشاع از ششدانگ پلاک ۱۳ فرعی از ۱۵- اصلی بخش ۶ مشهد** را نموده که پلاک فوق‌الذکر به نام آقای **رحیم رضائی ذیل دفتر ۵۶۸ صفحه ۳۷۹ ثبت ۱۰۵۲۹۷ ثبت و سند به شماره ۸۰۹۳۹۱ الف ۸۹ صادر گردید و** فاقد بازداشت و رهن می‌باشد حسب اعلام متقاضی صدور سند المثنی در اثر سهل‌انگاری مفقود شده در اجرای ماده ۱۲۰ اصلاحی آئین‌نامه قانون ثبت مراتب در یک نوبت آگهی تا چنانچه اشخاصی مدعی انجام معامله یا وجود اصل سند مالکیت نزد خود می‌باشند ظرف ۱۰ روز از تاریخ انتشار آگهی اعتراض خود را همراه اصل سند مالکیت یا سند معامله به اداره ثبت محل ارائه تا مراتب صورت‌جلسه گردد. چنانچه پس از اتمام مدت مقرر اعتراض ارائه نگردد و یا در صورت اعتراض اصل سند مالکیت یا سند معامله ارائه نشود این اداره مطابق مقررات اقدام به صدور سند المثنی به نام مالک خواهد نمود.

حسن ابوترابی، مدیر واحد ثبتی حوزه ثبت ملک طرقبه شاندیز

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

نوبت دوم
م الف ۵۰۱۳

اداره ثبت اسناد و املاک منطقه ۲ مشهد

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۲۰ و ۱- برابر **رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۶۲۷۲۰۰۰۶۲۰ مورخه ۱۴۰۲/۰۵/۲۴** هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی منطقه شش مشهد تصرفات مالکانه و بلامعارض **متقاضی خانم زهره اعتمادرضائی فرزند محمدرضا شماره شناسنامه ۵۴۹ صادره از مشهد** نسبت به دو دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین مشتمل بر ساختمان به مساحت ۳۵۸۳/۳۰ متر مربع قسمتی از پلاک ۱۸۳ اصلی واقع در اراضی پاچنار بخش ۱۰ مشهد خریداری با واسطه / بدون واسطه از محل مالکیت محمدرضا اعتمادرضائی و خانم امجد کاظمیان مروی مالک رسمی محرز گردیده است.

۳- برابر **رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۶۲۷۲۰۰۰۶۲۱ مورخه ۱۴۰۲/۰۵/۲۴** هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی منطقه شش مشهد تصرفات مالکانه و بلامعارض **متقاضی خانم شهره اعتمادرضائی فرزند محمدرضا شماره شناسنامه ۱۲۸۲ صادره از مشهد** نسبت به دودانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین مشتمل بر ساختمان به مساحت ۳۵۸۳/۳۰ متر مربع قسمتی از پلاک باقیمانده ۱۸۳ اصلی واقع در اراضی پاچنار بخش ۱۰ مشهد خریداری با واسطه / بدون واسطه از محل مالکیت محمدرضا اعتمادرضائی و خانم امجد کاظمیان مروی مالک رسمی محرز گردیده است. لذا به استناد ماده ۱۳ آئین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت در دو روزنامه به فاصله ۱۵ روز از طریق یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار اعلام شده در شهرها منتشر و در روستاها رای هیات الصاق تا در صورتی که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند و باید از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به اداره ثبت محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض؛ گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل را ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۸/۰۱ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۱۵

هادی ریحانی، رئیس ثبت اسناد و املاک منطقه شش مشهد

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

نوبت دوم
م الف ۵۰۱۱

اداره ثبت اسناد و املاک منطقه ۲ مشهد

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۲۰ و ۱- برابر **رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۶۲۷۲۰۰۰۴۵۸ مورخه ۱۴۰۲/۰۴/۱۰** هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی منطقه شش مشهد تصرفات مالکانه و بلامعارض **متقاضی خانم زهره اعتمادرضائی فرزند محمدرضا شماره شناسنامه ۵۴۹ صادره از مشهد** نسبت به دو دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین محصور مشتمل بر ساختمان به مساحت ۱۳۸۱ متر مربع قسمتی از پلاک باقیمانده ۱۸۳ اصلی واقع در اراضی پاچنار بخش ۱۰ مشهد خریداری با واسطه / بدون واسطه از محل مالکیت محمدرضا اعتمادرضائی و خانم امجد کاظمیان مروی مالک رسمی محرز گردیده است.

۳- برابر **رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۶۲۷۲۰۰۰۴۶۰ مورخه ۱۴۰۲/۰۴/۱۰** هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی منطقه شش مشهد تصرفات مالکانه و بلامعارض **متقاضی خانم شهره اعتمادرضائی فرزند محمدرضا شماره شناسنامه ۱۲۸۲ صادره از مشهد** نسبت به دودانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین محصور مشتمل بر ساختمان به مساحت ۱۳۸۱ متر مربع قسمتی از پلاک باقیمانده ۱۸۳ اصلی واقع در اراضی پاچنار بخش ۱۰ مشهد خریداری با واسطه / بدون واسطه از محل مالکیت محمدرضا اعتمادرضائی و خانم امجد کاظمیان مروی مالک رسمی محرز گردیده است. لذا به استناد ماده ۱۳ آئین‌نامه این آگهی در دو نوبت در دو روزنامه به فاصله ۱۵ روز از طریق یکی از روزنامه‌های محلی و یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار اعلام شده در شهرها منتشر و در روستاها رای هیات الصاق تا در صورتی که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه اعتراض خود را به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم و رسید اخذ نمایند و باید از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل نماید و گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل تحویل دهد که در این صورت اقدامات ثبت موکول به ارائه حکم قطعی دادگاه است و در صورتی که اعتراض در مهلت قانونی واصل نگردد یا معترض؛ گواهی تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل را ارائه نکند اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نیست.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۸/۰۱ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۱۵

هادی ریحانی، رئیس ثبت اسناد و املاک منطقه شش مشهد

روایتی از ظرفیت‌های دست‌نخورده فناورانه در جای‌جای ایران

ایران فقط تهران نیست!

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

عموما در سال‌های اخیر، توسعه اکوسیستم دانش‌بنیان و فناوری در کشور موضوعی شعاری و سمیناری بود و همین امر چالش‌های عدیده‌ای را برای دانش‌بنیان‌ها به‌وجود آورد. به‌گفته کارشناسان، توسعه اکوسیستم دانش‌بنیانی در برخی از استان‌ها هنوز محوریت جدی ندارد، چراکه تمرکز سازمانی این اکوسیستم در تهران، موجب رشد سریع‌تر دانش‌بنیان‌های تهرانی نسبت به فعالان در شهرستان‌ها شده است. بنا به اعتقاد کارشناسان، می‌توان مهم‌ترین دلیل جذابیت پایتخت را برای دانش‌بنیان‌ها در ابتدا نزدیکی به متولیان دولتی این اکوسیستم دانست. نهادهایی که مسئولیت حمایت‌های مادی و معنوی از اکوسیستم نوآوری دارند، تمامی آنها در تهران مستقر هستند. از این موارد که بگذریم، وجود کارگاه‌های تولیدی و صنعتی زیاد و دانشگاه‌های برتر در تهران، سالانه افراد باسواد و باتجربه زیادی را به بازار کار تحویل می‌دهد؛ همان مولفه‌ای که شرکت‌های دانش‌بنیان به آن نیاز دارند. آنها با دسترسی به این افراد به‌راحتی می‌توانند در مسیر تجاری‌سازی گام بردارند، همچنین دسترسی به بازار، مسیر راحت‌تری را پیش‌پای دانش‌بنیان‌ها می‌گذارد، بنابراین با یک حساب ساده سرانگشتی درمی‌یابیم که دانش‌بنیان‌ها حق دارند، بخواهند برای همیشه ترک دیار کنند و به تهران بیایند.

صمت در گزارش پیش‌رو به چالش‌های فناوران در استان‌های کشور پرداخته است.

توزیع ناعادلانه امکانات

در ادامه، سراغ عبدالرضا واعظی، رئیس سابق پارک علم و فناوری استان آذربایجان‌شرقی رفتیم. وی در گفت‌وگو با صمت درباره مزایای استقرار استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان در تهران گفت: اینکه شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها تمایل دارند در تهران مستقر شوند و به ادامه فعالیت بپردازند، چند علت اصلی دارد. بخشی از این دلایل به سیاست‌های غلط متمرکز بودن امکانات بر می‌گردد؛ از آنجایی که در واقع، هیچ‌گاه در کشور توزیع عادلانه امکانات اتفاق نیفتاد و محقق نشد، امروز شاهد کوچ بسیاری از فناوران برای ادامه فعالیت هستیم. به‌عبارت دیگر، وقتی همه امکانات در تهران که کلونی جمعیتی ۱۵ میلیونی دارد، متمرکز شده، طبیعی است که بیشتر فعالان اکوسیستم نوآوری علاقه داشته باشند که کسب‌وکار خود را در تهران توسعه دهند.

وی گفت: دانش‌بنیان‌ها با استقرار در تهران، افزون بر اینکه به بازار ۱۵ میلیونی متصل می‌شوند، بازاری به بزرگی ایران را در اختیار خواهند داشت. این در حالی است که اگر دانش‌بنیانی مستقر در استان‌های دیگر باشد، محدود به استان خود است که این امر به سیاست‌های غلط تمرکززدایی در تهران بر می‌گردد.

■ مدیران روشنفکر تهرانی

واعظی گفت: دلیل دیگری که دانش‌بنیان‌ها خواهان استقرار در تهران هستند، نگرش‌های دست‌وپاگیر مدیرانی است که در شهرستان‌ها فعالیت می‌کنند. گفتنی است، این افراد نگرش بسته‌تری نسبت به مدیران پایتخت‌نشین به دانش‌بنیان‌ها دارند. واقعیت این است که دید مدیران در حوزه‌های مختلف دانش‌بنیانی بازتر است و ریسک بیشتری برای سرمایه‌گذاری می‌کنند.

به‌گفته رئیس سابق پارک علم و فناوری استان آذربایجان‌شرقی، به استناد قانون دانش‌بنیان، پروژه‌های صنعتی و غیرصنعتی را می‌توان به این شرکت‌ها سپرد. خوشبختانه این نگرش در مدیران تهرانی وجود دارد و به‌همین‌دلیل در بیشتر موارد ریسک همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان را می‌پذیرند؛ اما در شهرستان‌ها چنین فرآیندی وجود ندارد و بیشتر محافظه‌کارانه با دانش‌بنیان‌ها برخورد می‌کنند. گفتنی است، این نوع محافظه‌کاری‌ها بسان دست‌اندازهایی است که سد راه دانش‌بنیان‌ها قرار گرفته است.

واعظی بااشاره به فرآیند دریافت مالیات در استان‌ها گفت: با اینکه دانش‌بنیان‌ها معاف از مالیات هستند، اما نگرش ممیزی‌های مالیاتی در شهرستان‌ها موجب شده است که آنها از این قوانین پیروی نکنند. به‌طورضمنی، در اداره مالیاتی هر استان یا شهرستان ۲ گزینه در برخورد با شرکت‌های دانش‌بنیان وجود دارد. گزینه نخست، دانش‌بنیان‌ها را به‌رسمیت می‌شناسد و آنها را معاف از مالیات می‌کند. گزینه دوم، تفاوتی میان آنها با دیگر شرکت‌ها قائل نمی‌شود که بیشتر ممیزی‌ها در شهرستان‌ها معمولا گزینه دوم را در برخورد با دانش‌بنیان‌ها انتخاب می‌کنند و دید محافظه‌کارانه دارند.

به‌گفته وی، حتی موردی بوده که ممیز مالیاتی به شرکت دانش‌بنیانی گفته است که هیچ تفاوتی ندارد که شرکتی دانش‌بنیان باشید یا خیر، باید مالیات بدهید.

■ شهرستانی‌ها قانون جهش دانش‌بنیان را اجرا نمی‌کنند

واعظی بااشاره به تفاوت روند اجرا شدن قانون جهش دانش‌بنیان در شهرستان‌ها با تهران گفت: در شهرستان‌ها معمولا قانون جهش دانش‌بنیان اجرا نمی‌شود و طبق قوانین تولید با این دست از فعالان برخورد می‌شود. این در حالی است که در تهران علاوه بر توجه به قانون جهش دانش‌بنیان، می‌توان قانون را خم کرد و با تبصره‌هایی به‌نفع شرکت‌های دانش‌بنیان گام‌هایی برداشت. در شهرستان‌ها، نگرش حمایتی از دانش‌بنیان‌ها به‌ندرت در مدیران و سرمایه‌گذاران یافت می‌شود. وی افزود: همچنین، شرکت‌های مستقر در تهران در رقابت‌های صنعتی برنده‌تر هستند. معمولا صاحبان صنایع بزرگ از شرکت‌های مستقر در تهران بیشتر بهره می‌گیرند تا شرکت‌هایی که در شهرستان‌ها فعال هستند. نظارت بر شرکت‌ها در تهران بیشتر است و همین امر باعث شده که تولیدات شرکت‌های مستقر در تهران در نظر بیشتر فعالان صنعتی و غیرصنعتی موجه‌تر باشد.

واعظی افزود: دسترسی به مسئولان در تهران بیشتر است؛ می‌توان این را هم دلیل دیگری دانست که دانش‌بنیان‌های شهرستانی تمایل داشته باشند در تهران مستقر شوند.

■ همه‌چیز تهران هم خوب نیست

وی در ادامه، ضمن اشاره به برخی معایب پایتخت در مسیر توسعه اکوسیستم دانش‌بنیان‌ها گفت: ناگفته نماند که در تهران معایبی هم وجود دارد که در شهرستان‌ها نمی‌توان آنها را مشاهده کرد. یکی از معایب فعالیت در تهران به‌ویژه در پارک‌های علم و فناوری این است که ظرفیت بیشتر پارک‌های علم و فناوری تهران پر شده و فضای کافی وجود ندارد، اما در شهرستان‌ها و در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری، جا برای رشد وجود دارد، در حالی که در تهران این ظرفیت اشباع شده است.

واعظی افزود: از معایب دیگر پایتخت، نبود پارک علم و فناوری استانی است. گفتنی است، بیشتر پارک‌های علم و فناوری در تهران وابسته به دانشگاه‌ها هستند که تنها دانش‌بنیان‌ها یا فناورانی را حمایت می‌کنند که در همان دانشگاه درس خوانده باشند؛ در حالی که پارک‌های علم و فناوری در استان‌های دیگر عمومیت بیشتری دارند؛ نداشتن یک پارک بزرگ استانی در تهران که به حمایت فناوران خارج از دانشگاه بپردازد، ایرادی بزرگ در اکوسیستم نوآوری است.

> با اینکه دانش‌بنیان‌ها معاف از مالیات هستند، نگرش ممیزان مالیاتی در شهرستان‌ها موجب شده آنها از این قانون پیروی نکنند

دانش‌بنیان‌ها پاک‌تر از همیشه

مهم بودن استقرار در تهران برای دانش‌بنیان‌ها از یک‌سو و معضلات استانی از سوی دیگر، سد راه‌حل معضلات استان‌ها با توان دانش‌بنیان‌ها شده است. بسیاری از فعالان دانش‌بنیانی معتقدند که تهران مدینه فاضله فناوران نیست و امروز باتوجه به چالش‌های عدیده زیست‌محیطی بهتر است از توان فناوران برای حل این دست از چالش‌ها چاره‌جویی کنیم. غلامرضا اخوان، مدیرعامل شرکت داروسازی رها و فعال دانش‌بنیان در استان اصفهان در گفت‌وگو با صمت دراین‌باره گفت: باتوجه به اینکه اصفهان یکی از صنعتی‌ترین استان‌های کشور است، چند دهه‌ای می‌شود که مردم این استان متحمل آثار زیانبار انتشار آلاینده‌های صنعتی شده‌اند. با اینکه رشد شرکت‌های بزرگ صنعتی، کمک شایسته‌ای به استقلال و خودکفایی کشور کرده‌اند اما از یک‌سو بلای جان مردم این استان هم شده‌اند، چراکه تعداد روزهای هوای پاک سال به سال کمتر می‌شود و به‌مراتب هوای اصفهان از تهران که یکی از آلوده‌ترین شهرهای ایران است، آلوده‌تر شده است. بی‌شک تمامی این آثار زیست‌محیطی به استقرار انواع صنایع در استان اصفهان بر می‌گردد.

■ اشتغالی سبز

وی گفت: توسعه این صنایع برای مردم ساکن در استان اصفهان مضر است و امروز وقت آن رسیده که به‌دنبال واحدهایی با فناوری بالا نظیر دانش‌بنیان برویم؛ چراکه فناوری و دانش، خود راهکاری برای کاهش آلایندگی صنایع در استان‌ها است و اغلب به‌عنوان اشتغال سبز شمرده می‌شود. ثابت شده است که اغلب شرکت‌های داروسازی جزو صنایع سبز به‌شمار می‌روند. گفتنی است، بزرگ‌ترین شرکت‌های داروسازی دنیا از سیستم‌های تاسیساتی بسیار پیشرفته برخوردارند و هیچ‌گونه آلودگی در اطراف آنها یافت نشده است.

■ انفجار صنعتی در اصفهان

به‌گفته وی، قطعا وجود دانشگاه‌های صنعتی و قرارگیری اصفهان در مسیر بینابین دیگر استان‌ها به‌عنوان شاه‌راه مبادلاتی، دلیل دیگری برای انفجار صنعتی این استان است.

اخوان گفت: باتوجه به تعداد بالای فارغ‌التحصیلان و وجود دانشگاهی‌های مهم صنعتی و علمی، همچنین تعداد بالای شرکت‌های دانش‌بنیان، باید کاری کنیم که نه‌تنها نگذاریم صنایع آلوده‌کننده، رشد پیدا کنند، بلکه باید با گسترش و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان از این میزان آلودگی بکاهیم. در واقع، باید با هدف استفاده و بهره‌گیری از انرژی فناوران و دانش‌بنیان و حتی فارغ‌التحصیلان رشته‌های معتبر که اغلب بانو هستند، نهایت استفاده را در صنعت و تولید ببریم.

■ زاینده‌رود، قربانی صنعتی شدن

این فعال دانش‌بنیان گفت: برای نجات مردم استان اصفهان از ابتلا به انواع بیماری‌های متاثر از انتشار آلاینده‌ها و برای بقای این استان به‌گونه‌ای که زندگی در آن جریان یابد، باید به‌سمت دانش‌بنیان شدن برویم. به‌اعتقادمن، برگزاری نمایشگاه «فن‌نما» می‌تواند بستری برای اشاعه اهداف و نگرش‌های گفته‌شده باشد.

به‌گفته وی، اگر تمام پروژه‌هایی که منجر به خشک شدن زاینده‌رود شده‌اند، مسکوت می‌شدند، امری بجا بود، چراکه اقتصاد با گردشگری راه نجاتی داشت و می‌توانست سالیان طولانی هزاران توریست را به کشور بکشاند. علاوه بر آن، تاثیر جدی در سلامت روح و روان مردم دارد. اما بی‌برنامگی‌ها باعث شده است سرمایه‌های زیست‌محیطی نابود شوند.

■ از علم ثروت‌اندوزی کنیم

وی بااشاره به اینکه افزایش اشتغال باید در شرکت‌های دانش‌بنیان اتفاق بیفتد و به‌تدریج به سمت فناوری‌های هایتک برویم، گفت: باید اشتغال در شرکت‌های دانش‌بنیان ایجاد شود، نه در صنایع آلوده‌ساز و به توسعه شرکت‌های با رویکرد سبز با تسهیلات مهم بپردازیم. از آنجایی که شرایط نامناسب زیستی در اصفهان منجر به مهاجرت شمار زیادی از شهروندان اصفهانی شده، خوب است که اندوخته‌های علمی پژوهشگران را تبدیل به ثروت کنیم؛ بی‌شک این از توان دانش‌بنیان‌ها برمی‌آید.

■ معضل فارغ‌التحصیلان بیکار

اخوان بااشاره به شمار زیاد فارغ‌التحصیلان بیکار گفت: متاسفانه امروز در استان اصفهان نظیر دیگر استان‌های کشور، تعداد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی در رشته‌های داروسازی بیشتر از کارگران ساده است. بنابراین، رشد دانش‌بنیان‌ها به‌ویژه در حوزه فناوری اطلاعات در استان اصفهان امری حیاتی است. نباید دل به توسعه صنایع فولاد و ذوب‌آهن خوش کرد. بی‌شک نمایشگاه «فن‌نما» فرصت خوبی برای اشاعه چنین اطلاعاتی است. باید کاری کنیم شرکت‌هایی که از فناوری بالا و برخوردارند، بیشتر رشد کنند.

> متاسفانه امروز در استان اصفهان نظیر دیگر استان‌های کشور، تعداد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی در رشته‌های داروسازی بیشتر از کارگران ساده است

سخن پایانی

عدم‌بکارگیری درست از ظرفیت‌های دانشگاهی، جامعه نخبگان و پژوهشگران در بخش‌های مختلف از یک‌سو و همچنین نبود مدیریت واحد، برنامه‌محور، تصمیم‌ساز و منسجمی در حوزه پارک علم و فناوری استان‌ها در ادوار مختلف سبب شده تا حجم عظیمی از ظرفیت‌های علمی و دانش‌بنیان در بسیاری از استان‌ها موردغفلت واقع شود. این در حالی است که به‌موجب ماده ۱۲ قانون جهش تولید دانش‌بنیان، استانداران سراسر کشور موظف شده‌اند در راستای حل مسائل بومی، منابع استانی و اختیارات خود را با اولویت تقویت فعالیت‌های نوآورانه با استفاده از توان شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور در استان به کار گیرند.

یادداشت

کارمندی برخورد نکنید

مجید یساری، دبیر ارتباط با صنعت دانشگاه علم و صنعت

موضوع تحول دیجیتال بر کسی پوشیده نیست. انقلاب صنعتی چهارم نیز در حوزه صنعت تغییرات زیادی ایجاد خواهد کرد. در این انقلاب، ما وارد فضای جدیدی می‌شویم و تکنولوژی‌های گوناگون چون اینترنت اشیا و بزرگ داده هم‌افزا می‌شوند. تغییر و تحولات نیز از سال ۲۰۱۵ در کل دنیا آغاز شده است و اگر می‌خواهیم شکاف تکنولوژی را کاهش دهیم، باید به‌سمت این تغییرات حرکت کنیم.

همکاری با شرکت‌های بزرگ، مزایای بسیار زیادی برای استارت‌آپ‌ها دارد. تجربه و دانش بازار، بازده ناشی از مقیاس، شبکه‌های موجود با افراد و سازمان‌های دیگر و قدرت برند نمونه‌هایی از مزایایی است که می‌تواند در کنار دیگر منابع قابل‌ملاحظه موجود نام برده شود. کار با کسب‌وکارهای بزرگ می‌تواند یک ابزار مهم برای استارت‌آپ‌ها به‌منظور تست محصول از جهت تناسب با بازار باشد. این در شرایطی است که طبق گزارش‌های بین‌المللی بیشتر استارت‌آپ‌ها به این دلیل شکست می‌خورند که نیازی در بازار برای محصول‌شان وجود ندارد. تامین شدن از جانب یک سازمان بزرگ به‌عنوان شریک، همچنین در افزایش مقیاس فرآیندها و جذب مشتریان می‌تواند بسیار کمک کند.

بنابراین، باید امروز هر کسب‌وکاری بداند که برای رفع چه نیازی شکل گرفته است؛ در واقع پیش از شکل‌گیری کسب‌وکارها، دلیل به‌وجود آمدن آنها می‌تواند نیازهای رفع‌نشده در آن حوزه خاص باشد؛ اما اینکه چگونه باید به این نیازها دسترسی داشت، خود فرآیندی زمانبر است که بیشتر رهبران استارت‌آپ‌ها به آخرین موردی که می‌رسند، نیازسنجی بازار است. در واقع، آنها در فرآیند تولید محصول کالا یا خدمات قرار می‌گیرند و بعد در ارائه آن به بازار با مشکل مواجه می‌شوند و می‌فهمند که محصول‌شان موردنیاز بازار نبوده است، هرچند محصول تولیدشده مبتنی بر فناوری و کاملا مدرن به‌حساب می‌آید.

بزرگ‌ترین معضل استارت‌آپ‌ها در مسیر اشتغالزایی، نحوه ارتباط گرفتن آنها با صنعت و شناختن نیاز آنها است. آنچه می‌توان از اکوسیستم نوآوری در کشور فهمید، این است که تاکنون ارتباط موثر و کارآمدی میان استارت‌آپ‌ها با صاحبان صنایع برقرار نشده است.

برای همکاری میان استارت‌آپ‌ها با صاحبان صنایع به‌منظور ایجاد اشتغال جای خالی یک گفتمانی اساسی، احساس می‌شود. این گفتمان باید موثر، سازنده و ایجادکننده تعاملات شغلی میان رهبران استارت‌آپ‌ها با صاحبان صنایع باشد.

همکلام شدن استارت‌آپ‌ها با صنعت در نهایت منجر به این امر می‌شود که استارت‌آپ‌ها پی به خلأها و نیازهای صنایع می‌برند و می‌توانند جورچین توسعه را قوت بخشند. گفتنی است، بسیاری از نیازهای صنایع در کارگاه‌ها و کارخانه‌ها از دید صاحبان و فعالان صنعتی تنها با بکارگیری یا خرید فناوری‌های بسیار پیشرفته خارجی قابل‌حل است؛ این در حالی است که رفع همان نیاز از دید رهبران استارت‌آپی که از دانش و فن بالایی برخوردار هستند، لزوما به فناوری گفته‌شده، نیاز ندارد و می‌توان به‌راحتی آن را رفع کرد.

ناگفته نماند که البته نیازهایی هم در صنعت وجود دارد که بسیاری از استارت‌آپ‌ها با فناوری‌های پیشرفته می‌توانند به حل آن بپردازند. برای شناخت بیشتر استارت‌آپ‌ها با نیازهای صنایع لازم است در یک بستر واحد خلأهای صنایع دسته‌بندی شود.

یکی دیگر از چالش‌های ارتباط میان صنعت و استارت‌آپ‌ها در مسیر ایجاد اشتغال، بی‌اعتمادی اهالی صنعت به توانایی حل معضلات فناورانه از سوی استارت‌آپ‌ها است. به‌اعتقاد من، برای اعتمادسازی بهتر است، ابتدا نیازهایی از صنعت که برای حل آن به فناوری‌های پیشرفته احتیاجی نیست و از توانایی استارت‌آپ‌ها هم بر می‌آید، از سوی آنها حل شود تا در این شرایط صنعتگران بتوانند به توانایی استارت‌آپ‌ها اعتماد کنند.

معضل مهم اینجا است که دید برخی صاحبان صنایع مختلف در کشور ما نسبت به نوآوری با آن روشی که یک استارت‌آپ باید برای توسعه خود در پیش گیرد، تداخل دارد. به‌عبارت روشن‌تر، صاحبان صنایع نگرش کارمندی به استارت‌آپ‌ها دارند، در حالی که ماهیت استارت‌آپ‌ها به‌گونه‌ای است که به‌طورمعمول باید آزادانه و بدون قید و بندهای کارمندی به فعالیت با توان خلاقیت خود بپردازند. حال کارمند شمردن فعالان استارت‌آپی در واحدهای صنعتی به‌ضرر آنها تمام می‌شود و پس از گذشت مدت زمانی، خلاقیت و چابک بودن آنها از بین می‌رود.

در میان صنایع گوناگون، صنعت خودروسازی، پتروشیمی و غذایی نیاز بیشتری به دستاوردهای استارت‌آپی و دانش‌بنیان داخل دارند. باتوجه به تحریم‌های موجود، این مجموعه‌ها می‌توانند با فعالیت بهینه‌تر در حوزه تولید مواد شیمیایی و ساخت قطعات الکتریکی بهتر کار کنند. بسیاری از صاحبان این صنایع اقلام موردنیاز خود را به‌سختی وارد می‌کنند، در حالی که تولیدات داخلی می‌توانند این نیاز را حل کنند.

بنا بر گفته برخی کارشناسان در بعضی از صنایع منبع‌محور با رشد مواجه بوده‌ایم، اما این رشد با رتبه‌بندی جهانی تناسبی نداشته است، چون به‌سمت تولید کالا با ارزش‌افزوده بالا حرکت نکرده‌ایم. به‌گفته زرندی، حرکت به‌سمت تولید با ارزش‌افزوده تغییر نگاه جدی در حاکمیت را می‌طلبد، در غیر این‌صورت در این حوزه رشدی نخواهیم کرد.

یادداشت

مشکلات تکراری زغال‌سازان

سعید صمدی
فعال صنعت زغال‌سنگ

ذخایر زمین‌شناسی زغال‌سنگ در کشور ما حدود ۱۲ میلیارد تن برآورد می‌شود. به این ترتیب، امکان تامین نیاز کشور به زغال‌سنگ از منابع داخلی وجود دارد. مصرف کنسانتره زغال‌سنگ در کشور نیز سالانه حدود ۳.۵ میلیون تن برآورد می‌شود. بااین‌وجود، در سال‌های اخیر شاهد افت تولید این محصول معدنی بوده‌ایم. همزمان هیچ اقدام سازنده‌ای برای ارتقای تولید و توسعه برداشت از ذخایر زغال‌سنگ کشور اجرایی نشده است. از این‌رو بخشی از نیاز کشور به این محصول با تکیه بر واردات انجام می‌گیرد.

در حال حاضر واردات بدون منطق زغال‌سنگ با نرخ ۳برابر بهای این محصول در بازار داخلی، یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های پیش‌روی فعالان صنعت زغال‌سنگ است. زغال‌سنگ تولیدشده در کشور با نرخ تکلیفی یا دستوری به‌فروش می‌رسد. متاسفانه در شرایطی که هزینه تولید این محصول تحت‌تاثیر تورم و سایر پارامترهای اقتصادی هر روز بیش از قبل افزایش می‌یابد، هیچ امکانی برای تعدیل نرخ آن متناسب با شاخصه‌های اقتصادی وجود ندارد. در چنین فضایی رغبت معدنکاران به سرمایه‌گذاری در این بخش کاهش می‌یابد و در نتیجه از میزان تولید این محصول هر سال کاسته خواهد شد.

با افت تولید زغال، واردات به گزینه اصلی تامین نیاز کشور به زغال‌سنگ بدل خواهد شد. سال گذشته، بخش بزرگی از نیاز کشور به زغال‌سنگ از طریق واردات تامین شده که به‌منزله خروج قابل‌توجه ارز از کشور است. ارزبری واردات زغال‌سنگ به کشور در سال گذشته حدود ۸۰۰ میلیون دلار برآورد می‌شود که رقم قابل‌توجهی است و نباید به‌سادگی از کنار آن گذشت.

متوسط بهای زغال‌سنگ داخلی سال گذشته به‌ازای هر تن ۴ میلیون تومان بود، در حالی که متوسط بهای زغال‌سنگ وارداتی ۱۶ میلیون تومان به‌ازای هر تن گزارش شده است. همین تفاوت نرخ، حکایت از آن دارد که دیگر تولید زغال‌سنگ در کشور صرفه اقتصادی ندارد. یعنی واحدهای تولید زغال‌سنگ از مرحله سوددهی خارج می‌شوند و حتی بسیاری از آنها در رده واحدهای زیانده قرار می‌گیرند و ناچار خواهند بود که کسب‌وکار خود را تعطیل کنند. این تعطیلی به‌منزله از دست رفتن موقعیت‌های شغلی متعددی به‌ویژه در مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته کشور است. به‌این ترتیب، باید اذعان کرد که فشار قابل‌توجهی به اقتصاد ما تحمیل خواهد شد.

کاهش سودآوری یک کسب‌وکار بر نوسازی و بازسازی تجهیزات آن، مکانیزه کردن معادن و... تاثیر منفی خواهد داشت. در مواردی این افت سودآوری حتی زمینه کاهش توجه به شاخص‌های ایمنی را هم فراهم می‌کند. بنابراین، تجدیدنظر در فرآیند قیمت‌گذاری و سرکوب قیمتی زغال‌سنگ ضرورتی است که منافع تولید، تولیدکننده، فعالان بخش تولید و حتی اقتصاد ایران را به‌دنبال دارد.

زغال‌سنگ با مارک‌ها و مشخصات مختلف تولید می‌شود. ترکیبی از انواع مشخصات زغال‌سنگ و انجام فرآیند متالورژی به تولید کک منتهی می‌شود. تفاوت بهای زغال‌سنگ‌های متفاوت در بازار جهانی حداکثر به ۳۵ درصد می‌رسد. در حالی که نرخ زغال‌سنگ وارداتی به ایران ۴۰۰ درصد گران‌تر از بهای محصولی است که در بازار داخل تولید می‌شود. بنابراین، نباید به بهانه واهی کیفیت، مانع سودآوری این صنعت و تعطیلی واحدهای فعال در این بخش شد.

وزارت صمت در طول سال‌های گذشته با اقدامات گوناگون از تولید محصولات مختلف داخلی حمایت کرده است. همان‌طور که شاهد فروش خودرو، لوازم‌خانگی و... با کیفیت پایین و نرخ به‌مراتب بالاتر از بهای فروش واقعی این محصولات در بازار داخلی بوده‌ایم. این دست حمایت‌ها در سایر صنایع همچون فولادسازی نیز جریان دارد. اما هیچ حمایتی از نرخ زغال‌سنگ نمی‌شود و حتی موانع بسیاری در مسیر واقعی‌سازی نرخ آن نیز تراشیده می‌شود، چراکه این محصول به‌عنوان ماده اولیه تولید فولاد شناخته می‌شود. دولت هم به‌دنبال کاهش هزینه تمام‌شده تولید فولاد یا حمایت از این صنعت به هر بهایی است.

اما این سیاست برای مدت زمان طولانی نتیجه‌بخش نیست، چراکه صنایع داخلی تعطیل می‌شوند و فولادساز داخلی نیز ناگزیر به واردات خواهد بود. باتوجه به ظرفیت‌های این صنعت، چنانچه نرخ واقعی شود، در یک بازه چندساله، میزان تولید زغال بیشتر می‌شود و نیاز بازار داخل را تامین خواهد کرد.

وعده‌های دولت سیزدهم، بار اضافی بر دوش صنایع معدنی

مسکن ارزان وعده‌ای ناممکن

عکس: آیدا فریدی

گروه گزارش
editor@smtnews.ir

مطابق اصل ۳۱ قانون اساسی، داشتن مسکن متناسب با نیاز، حق هر فرد و خانواده ایرانی است. دولت موظف است با رعایت اولویت برای آنها که نیازمندترند، به‌ویژه روستانشینان و کارگران، زمینه اجرای این اصل را فراهم کند. بااین‌وجود، تامین مسکن به‌دلیل نرخ بالای آن برای قشر کارمند، کارگر و روستانشین در دهه‌های اخیر به آرزویی دست‌نیافتنی بدل شده است. دولت سیزدهم نیز با شناخت این چالش جدی که زیست مردم را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است، با وعده ساخت سالانه یک میلیون مسکن روی کار آمد. انتظار می‌رفت با تامین کمبودهای این بخش، شاهد کاهش نرخ مسکن باشیم. اما از همان ابتدا بسیاری از کارشناسان تحقق وعده ابراهیم رئیسی را باتوجه به چالش‌های اقتصادی کشور، نشدنی دانستند. اکنون با گذشت بیش از ۲ سال از عمر دولت سیزدهم، گام اساسی برای تحقق این هدف برداشته نشده است. چندی پیش، سیاست‌گذاران به‌جای پذیرش اشتباهات خود و رفع مشکلات، نرخ بالای فولاد و سیمان را علت اصلی هزینه بالای تمام‌شده ساخت مسکن عنوان کرده‌اند. عجیب‌تر آنکه، خروج این محصولات از بورس کالا را راهکار رفع مشکلات موردبحث دانستند. پس از بحث‌های متعدد پیرامون شیوه تامین مصالح ارزان ساختمانی، احسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی گفته است: «برای رفع ایرادات نحوه عرضه مصالح ساختمانی در بورس کالا کمیته سه‌جانبه‌ای با حضور وزارتخانه‌های راه و شهرسازی، صمت و سازمان بورس تشکیل می‌شود. موضوع عرضه محصولات ساختمانی توسط ستاد اقتصادی دولت تعیین‌تکلیف شد که قرار بر این است تا همچنان عرضه این کالاها در بورس انجام شود. وزارت راه و شهرسازی چند نکته درباره فرآیند عرضه فولاد و سیمان در بورس کالا دارد که در کمیته مذکور موردبررسی قرار می‌گیرد.» باتوجه به حاشیه‌های یادشده در این گزارش به اثرگذاری نرخ فولاد و سیمان در ساخت‌وساز و فرآیند فروش این محصولات پرداخته شده است.

> بهترین راهکار فروش شمش فولاد، بورس کالا است؛ هرچند انتظار می‌رود نظارت دقیقی بر این فرآیند وجود داشته باشد

ریشه گرانی محصولات فولادی

مجید سعیدیان، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: در سال‌های گذشته در برهه‌های زمانی مختلف شاهد بروز نوساناتی در بازار فولاد بودیم. این تنش‌ها در حوزه فروش محصولات فولادی یا آهن‌آلات به‌چشم آمد، اما مقصر اصلی گرانی مواد اولیه بود. محصولات طویل فولادی جزو اساس و پایه صنعت ساخت‌وساز و در زندگی مردم یا خرید مسکن اثرگذار هستند. بر همین اساس نیز، نوسانات قیمتی در این بخش از زنجیره فولاد به‌چشم می‌آید، اما نباید فراموش کرد که نرخ محصولات فولادی تابعی از بهای شمش فولاد در رینگ معاملاتی بورس کالا است. در نتیجه، راهکار کنترل نرخ محصولات فولادی که بر زندگی مردم اثرگذار هستند، کنترل فرآیند فروش شمش فولاد است. بهترین راهکار فروش شمش فولاد، بورس کالا است؛ هرچند انتظار می‌رود نظارت دقیقی بر این فرآیند وجود داشته باشد و با عرضه حداکثری مانع قیمت‌سازی شود.

وی افزود: در طول سال‌های گذشته، هموا تامین مواد اولیه چالش اساسی صنعت فولاد بوده است. تولیدکنندگان محصولات طویل فولادی اغلب ناچار بوده‌اند شمش فولاد را با بهای گران خریداری کنند، در نتیجه نرخ تمام‌شده تولید آنها نیز افزایش خواهد یافت. در این‌میان، همواره انگشت اتهام آشفتگی بازار فولاد نیز به‌سوی این صنعتگران گرفته می‌شود. این در حالی است که صنایع فولادی خود قربانی شرایط و نرخ بالای مواد اولیه تولید هستند.

سعیدیان گفت: در سال‌های گذشته برای از میان رفتن بازار سیاه و چندقیمتی، شاهد عرضه و فروش فولاد در بورس کالا بوده‌ایم. همان‌طور که بارها تکرار شده، انتقال فرآیند فروش در این بستر به‌سبب شفافیت، موثر و نتیجه‌بخش بوده است. بااین‌وجود، هرازگاهی مشکلاتی در مسیر فرآیند فروش شمش فولاد در بورس کالا پدید می‌آید. میزان تولید شمش فولاد در کشور پاسخگوی نیاز صنایع پایین‌دستی است، حتی برآورد می‌شود که ظرفیت تولید در این حلقه از صنعت فولاد بیشتر از نیاز بازار داخلی است، اما در موارد متعددی شاهد کمبود شمش فولاد در رینگ عاملاتی بورس کالا هستیم. همین موضوع نیز به شکل‌گیری رقابت گسترده برای خرید شمش فولاد و رشد قابل‌توجه بهای نهایی معامله آن می‌شود. در نتیجه باید اذعان کرد که انتقاداتی هم به عملکرد بورس کالا وارد است. مدیریت عرضه، مهم‌ترین چالشی است که فعالان صنایع پایین‌دستی فولاد نسبت به آن گلایه دارند. چنانچه شرکت‌های بالادستی ملزم به عرضه ماهانه بخشی از محصولات خود در بورس کالا باشند و ضمانت اجرایی مناسبی برای این الزام وجود داشته باشد، چالش موردبحث مرتفع خواهد شد. در واقع انتظار می‌رود تامین نیاز بازار داخلی در اولویت تولیدکنندگان باشد.

این فعال صنعت فولاد خاطرنشان کرد: باوجود تمام انتقاداتی که به روند خریدوفروش شمش فولاد در بورس کالا مطرح می‌شود، امکان اصلاح چالش‌های یادشده وجود دارد. در واقع معامله در فضایی شفاف از اهمیت بالایی برخوردار است. در نتیجه انتظار می‌رود فروش مواد اولیه زنجیره فولاد در همین رینگ رقابتی و تحت ضوابط خاص انجام شود. بهای محصولات طویل فولادی براساس نرخ شمش و با احتساب هزینه تمام‌شده تولید تعیین می‌شود. میزان تولید محصولات طویل در کشور ما به‌مراتب بالاتر از نیاز بازار داخلی است؛ به‌ویژه آنکه در سال‌های گذشته بازار خریدوفروش این محصولات از رونق کافی نیز برخوردار نبوده، در نتیجه فروش این محصول چندان چالش‌زاده نبوده و نخواهد بود. حتی الزامی برای عرضه ۱۰۰ درصدی این محصولات در بورس کالا نیز وجود ندارد و عاملان توزیع و فروش یا همان صنف آهن‌فروشان می‌توانند مدیریت بازار این محصول را در اختیار بگیرند.

> رونق ساخت‌وساز با تحریک تقاضا، به رشد تولید سیمان منتهی می‌شود

شعارهای غیرعملیاتی، گریبان سیمان را گرفت

شهریار گراوندی، فعال صنعت سیمان در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: قیمت‌گذاری دستوری و حضور واسطه‌ها در این صنعت، چه در حوزه فروش داخلی و چه در بخش فروش بین‌الملل، از بزرگ‌ترین چالش‌هایی بودند که روند فعالیت در این صنعت را در سال‌های گذشته تحت‌تاثیر منفی قرار داده بودند. خوشبختانه با ورود سیمان در بورس کالا و فراهم شدن بستری برای عرضه آن در این رینگ رقابتی و شفاف، بخش بزرگی از چالش‌های ناشی از نبود شفافیت مرتفع شده‌اند. بااین‌وجود، هرازگاهی دوباره صحبت از خروج سیمان از بورس کالا می‌شود. خروج سیمان از بورس به‌منزله قدرت گرفتن دوباره واسطه‌ها و سرازیر شدن سود فروش سیمان در جیب آنهاست. واسطه‌ها با تکیه بر توان مالی و نفوذ گسترده‌شان، در طول سالیان متمادی با خرید فله‌ای سیمان، بازار خریدوفروش این محصول را کنترل می‌کردند.

وی افزود: باتوجه به مشکلاتی که در روند عرضه و فروش سیمان وجود داشت، جلسات کارشناسی در وزارت صنعت، معدن و تجارت برگزار و شرایط مالی واحدهای سیمانی کشور بررسی شد. در ادامه، اصلاح تدریجی نرخ سیمان در دستور کار وزارتخانه قرار گرفت و سپس در خرداد سال ۱۴۰۰، نخستین عرضه سیمان در بورس کالای ایران انجام شد. در گام نخست، شرکت‌های سیمانی زیرمجموعه شستا اقدام به عرضه محصول خود در بورس کردند. در حال حاضر نیز تمام سیمان تولیدشده در صنایع، از طریق بورس، عرضه می‌شود.

■ سیاه‌نمایی و زمزمه بازگشت دلالان

این فعال صنعت سیمان در ادامه گفت: اغلب تولیدکنندگان و واحدهای سیمانی قبل از ورود فرآیند فروش به بورس، از سوی دلالان با مشکلات متعددی روبه‌رو شده بودند. واحدهای سیمانی کشور به‌دلیل کمبود نقدینگی در سال‌های گذشته، بخش بزرگی از محصولات خود را به دلالان می‌فروختند. این فرآیند فروش، فاقد شفافیت بود و اسامی افراد مختلفی به‌عنوان خریدار سیمان معرفی می‌شد که در مواردی حتی وجود خارجی نداشتند. به‌این‌ترتیب، واسطه‌ها از پرداخت مالیات، طفره می‌رفتند. علاوه‌براین، کنترل بازار عملا در اختیار همین واسطه‌ها بود که به چندنرخی شدن سیمان و شکل‌گیری بازار سیاه برای فروش این محصول منتهی شده بود. اما با عرضه سیمان در بورس کالا، عملا حضور دلالان و واسطه‌ها محدود و حتی قطع شد. با عرضه سیمان از طریق بستر بورس، خریدار و فروشنده مشخص هستند و امکان فرار مالیاتی به حداقل کاهش می‌یابد. علاوه‌براین، شفافیت به معاملات بازمی‌گردد. در نتیجه، در سال‌های اخیر از فساد حاکم بر این بخش کاسته شده است.

گراوندی افزود: در این میان، هرازگاهی شاهد زمزمه‌هایی مبنی بر خروج مجدد سیمان از بورس کالا به بهانه‌های واهی هستیم. سیاه‌نمایی درباره فروش سیمان در بورس کالا، از سوی دلالان قدیمی نشأت می‌گیرد که به‌نوعی به قدرت نیز وابسته هستند. این واسطه‌ها به‌دنبال کسب سود دوباره از محل فروش سیمان هستند.

وی تاکید کرد: متاسفانه در مواردی از نرخ بالای سیمان و اثرگذاری آن بر بهای ساخت مسکن به‌عنوان بهانه‌ای واهی برای خروج این محصول از بورس یاد می‌شود. مطرح‌کنندگان این دست موضوعات، نگاه کارشناسی به موضوع ندارند.

برای ساخت هر مترمربع ساختمان، حداکثر ۴ کیسه سیمان استفاده می‌شود. هر کیسه سیمان، حداکثر ۷۰ هزار تومان نرخ دارد. یعنی سهم سیمان از هر مترمربع مسکن برابر است با ۲۸۰هزار تومان. سهم سیمان از هزینه مسکن به‌ازای هر مترمربع ساختمان در شهرستان‌ها کمتر از یک درصد و در شهرهای بزرگ حدود یک تا ۱.۱ درصد برآورد می‌شود. بنابراین باید اقرار کرد که سهم بهای سیمان در هزینه مسکن بسیار ناچیز است.

اگر برای ساخت یک واحد مسکونی ۱۰۰متری از ۴۰۰کیسه سیمان استفاده شود، یعنی ۲۸میلیون تومان سیمان مصرف شده است. این اعداد و ارقام در حالی مطرح می‌شوند که هزینه ساخت کابینت برای یک واحد مسکونی، رقمی به‌مراتب بالاتر خواهد بود. در واقع باید اقرار کرد که بهای سیمان و اثرگذاری آن در ساخت مسکن، بسیار ناچیز است.

■ شعارهای نشدنی

گراوندی بااشاره به وعده ابراهیم رئیسی مبنی بر ساخت سالانه یک میلیون واحد مسکونی گفت: دولت سیزدهم با هدف ساخت سالانه یک میلیون مسکن، فعالیت خود را آغاز کرد. چنانچه این طرح اجرایی می‌شد، زمینه رونق صنعت سیمان را فراهم می‌کرد، چراکه در حال حاضر میزان تولید سیمان کشور در مقایسه با ظرفیت تولید در این صنعت به‌مراتب پایین‌تر است.

در واقع رونق ساخت‌وساز با تحریک تقاضا، به رشد تولید سیمان منتهی می‌شود. بااین‌وجود، دولت سیزدهم خلاف شعارهای مطرح‌شده، در اجرای پروژه مسکن ملی تاکنون موفق نبوده، بدین‌ترتیب به‌جای اصلاح عملکرد خود به‌دنبال مقصر برای این شرایط است.

همگان می‌دانند که نرخ مسکن در کشور ما تابع تورم است. در تمام طول این سال‌ها، مسکن به کالای سرمایه‌ای بدل شده است و بهای فروش آن در مواردی حتی از نرخ تورم نیز پیشی می‌گیرد. علاوه‌براین، باید خاطرنشان کرد که بهای سیمان برای سالیان طولانی ثابت بود، اما در همان دوره نیز هرساله شاهد رشد بهای مسکن بوده‌ایم. بنابراین، نمی‌توان و نباید، انگشت اتهام را به سوی تولیدکنندگان سیمان نشانه رفت. علاوه بر این، رفع مشکلات اقتصادی و دلال‌بازی باید در اولویت تصمیمات سیاست‌گذاران باشد.

سخن پایانی

بورس کالا با هدف رفع کاستی‌های بازار سنتی و ارتقای مبادلات کالایی فعال شده است. در واقع فضایی برای تقابل میان عرضه‌کنندگان یک محصول و خریداران آن ایجاد می‌شود تا در فضایی شفاف محصولات خود را به‌فروش برسانند. به این ترتیب، یک مرجع قیمت‌گذار، نرخ پایه را مشخص می‌کند و از بروز هرج‌ومرج در فرآیند مبادلات تجاری جلوگیری خواهد کرد.

آمار و اطلاعات دقیقی از فروش در دسترس سیاست‌گذاران و حتی سایر افراد قرار می‌گیرد که برنامه‌ریزی در حوزه‌های مختلف را تسهیل می‌کند. امکان کلاهبرداری یا فرارهای مالیاتی کاهش خواهد یافت. از مجموع موارد یادشده، می‌توان این‌طور جمع‌بندی کرد که شفافیت و نظم در معاملات، مهم‌ترین ویژگی فروش یک محصول در بورس کالا است. در ادامه نیز، می‌توان با طراحی ابزارهای جدید مالی به توسعه تجارت یک محصول کمک کرد.

کشف نرخ عادلانه مورداقبال بازار با تقابل میان عرضه و تقاضا، کشف نرخ حاشیه بازار و جلوگیری از توزیع رانت مخرب سوداگری و هدایت نقدینگی به‌سمت تولید، تقویت بنیه مالی تولیدکنندگان، توسعه طرح‌های صنعتی، حضور بخش خصوصی و جذب سرمایه در فرآیندهای تولید صنعتی، حذف واسطه‌ها و کاهش نرخ برای مصرف‌کننده نهایی و... از مهم‌ترین امتیازاتی بوده که در سال‌های اخیر و به‌دنبال عرضه فولاد و سیمان در بورس کالا، حاصل شده است.

البته انتقاداتی به عملکرد بورس وارد است و برخی فعالان صنایع پایین‌دستی عرضه نامنظم یا برنامه‌ریزی‌شده را عامل قیمت‌سازی می‌دانند، اما این مشکلات قابلیت رفع‌ورجوع دارد.

آمارهای رسمی کشور نشان می‌دهد که طی سال‌های اخیر، افزایش نرخ فولاد و سیمان همواره کمتر از نرخ تورم عمومی کشور بوده، بنابراین شرایط اقتصادی کشور مقصر اصلی گرانی مسکن است. در چنین شرایطی، از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با اصلاح شرایط موجود، جذب سرمایه حداکثری به کشور و برقراری تعاملی سازنده با دنیا، مشکلات موجود را مرتفع کنند و برای بار دیگر، دلالان را بیش از پیش قدرتمند نکنند.

گاوخونی همچنان تشنه

«آب» حقی که به تالاب نمی‌رسد

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

روند بیابانزایی در شرق اصفهان با شیبی تند در حال پیشروی است. از هزاران هکتار اراضی کشاورزی که بر اثر کمبود آب و شوری خاک کشت نمی‌شود تا دشت سجزی با کانون‌های فوق بحرانی گردوغبار و برهوتی که این بار از دل تالابی به وسعت ۴۷ هزار هکتار پدیدار شده، حاصل نبود مدیریت منابع آبی است که محیط‌زیست فلات مرکزی را شکننده کرده و طرح‌های بیابان‌زدایی با آن اعتبارات کم به گرد کانون‌های ریزگرد نمی‌رسد. غول خفته گاوخونی، به اذعان مسئولان و کارشناسان بیدار شده است؛ بهار و تابستانی که گذشت ریزگردهای تالاب گاوخونی نه‌تنها شهر ورزنه که به اصفهان هم رسید و در بسیاری از روزها هوای اصفهان در شرایط ناسالم قرار گرفت. بیش از ۴۰روز از سال آبی جدید می‌گذرد و باوجود ذخیره مناسب سد زاینده‌رود، تالاب بین‌المللی گاوخونی از آب و حقابه محروم و بستر آن کامل خشک است.

آن‌طور که احمد جلالیان، استاد گروه خاک شناسی دانشگاه آزاداسلامی اصفهان به مهر می‌گوید آخرین مطالعاتی که سال گذشته در حوضه آبریز تالاب گاوخونی انجام داده، نشان می‌دهد مقدار نرخ فرونشست گردوغبار در حوضه آبریز تالاب که سال ۱۳۹۷ به میزان ۴۶ تن در کیلومتر مربع در سال بود در مطالعات نهایی ۱۴۰۱ به ۲۲۴ تن در کیلومتر مربع در سال رسیده و تقریبا پنج برابر شده است.

افزایش ۵ برابری فرونشست گردوغبار در گاوخونی

مجری طرح بررسی اثرات زیست‌محیطی خشک شدن تالاب بین‌المللی گاوخونی افزود: افزایش پنج برابری نرخ فرونشست گردوغبار به معنای آن است که گردوغبار در آن منطقه زیاد شده و شرایطی را فراهم می‌کند که مناطق بیشتری را تحت تاثیر قرار دهد. وی با بیان اینکه مقدار رس در بافت گردوغبار پهنه ۳۶۰ هزار هکتاری حوضه آبریز تالاب گاوخونی افزایش یافته است، خاطرنشان کرد: این تالاب اگر احیا نشود در زمان کوتاهی چشمه‌های ریزگرد سمی آنکه عمدتا در مصب و در شرق تالاب است، فعال خواهند شد. جلالیان تصریح کرد: تالاب می‌تواند با جریان پایدار آب در رودخانه و تامین حقابه زیست‌محیطی ۱۷۶ میلیون مترمکعبی در سال، احیا شود و در غیر این صورت چشمه‌های ریزگرد تالاب فعال خواهند شد که ریزگردهای بسیار سمی با ذرات بسیار ریز از نوع رس‌های اسمکتیت تولید می‌کنند که ظرفیت کاتیونی بالا دارند و می‌توانند مقدار زیادی از این فلزات سنگین را در خود جمع کنند.

برهوتی به نام گاوخونی

این استاد دانشگاه افزود: در نتیجه با توجه به اینکه به‌ویژه در تابستان گل‌بادهای ایستگاه سینوپتیک ورزنه سمت و سوی شرقی و غربی دارد، ریزگردهای تالاب نه‌تنها اصفهان که حتی به تهران خواهند رسید و حتی معتقد هستیم کشورهای همسایه را نیز تحت تاثیر قرار خواهند داد. زیرا وقتی ذرات ریز ارتفاع بالا روند و مسافت زیادی را طی می‌کنند همانطور که ریزگردهای هورالعظیم تا رشت هم آمد، ریزگردهای گاوخونی نیز مناطق وسیعی را درگیر خواهد کرد. به گزارش مهر، طی ۳ سال اخیر تنها آبی که به گاوخونی رسیده است سیلاب ناچیز هشتم مرداد سال ۱۴۰۱ و سرریز رودخانه شور دهاقان به زاینده‌رود در ۲۷ بهمن‌ماه سال گذشته بوده و جریان کمتر از ۵۰۰ لیتر پساب فاضلاب جنوب و زهاب‌های کشاورزی تنها رطوبت بند شاخ کنار در فاصله ۱۰ کیلومتری تالاب را توانسته حفظ کند. تجربه سال‌های گذشته نشان داده است وزارت نیرو حتی با وجود بارش‌های مطلوب در سرشاخه‌های حوضه آبریز زاینده‌رود حاضر به تخصیص و رهاسازی حقابه تالاب بین‌المللی گاوخونی نیست. در سال آبی ۱۳۹۷- ۱۳۹۸ که بیش از ۲ هزار میلیمتر در سرشاخه اصلی حوضه آبریز زاینده‌رود بارندگی شد سهم تالاب گاوخونی ۵میلیون مترمکعب سیلاب بود و در سال آبی ۱۴۰۱- ۱۴۰۲ که حدود یک‌هزار و ۵۰۰ میلیمتر و فراتر از بارش‌های یک سال‌های آبی نرمال کوهرنگ در سرشاخه اصلی حوضه آبریز زاینده رود بارش داشتیم سهم تالاب گاوخونی ۷میلیون مترمکعب از سرریز رودخانه شور و آب‌های بین حوضه‌ای بود.

گاوخونی خشکید

در همین ارتباط حسین اکبری معاون محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی اداره کل حفاظت محیط زیست استان اصفهان به خبرنگار مهر گفت: سطح تالاب گاوخونی چون حقابه‌ای دریافت نکرد و در ادامه عدم تامین حقابه‌های سال‌های قبل و استمرار خشکسالی، هم اینک کاملا خشک است.

وی خاطرنشان کرد: در سال آبی ۱۴۰۱- ۱۴۰۲ هیچ آبی برای تالاب گاوخونی رهاسازی نشد جز حدود ۸میلیون مترمکعبی که در اسفند ۱۴۰۱ به تالاب رسید و آن‌هم زمانی اتفاق افتاد که آب برای بخش کشاورزی رهاسازی شده بود.

معاون محیط‌زیست طبیعی و تنوع زیستی اداره کل حفاظت محیط زیست استان اصفهان می‌افزاید: متاسفانه از آن تاریخ به بعد به رغم اینکه ذخیره سد زاینده رود نسبت به سال‌های پیش مناسب بود و به ۶۰۰ میلیون مترمکعب هم رسید و حتی رودخانه شور دهاقان نیز جاری بود و حدود ۵۵۰ میلیون مترمکعب هم آب برای کشاورزی شرق و غرب اصفهان رها سازی شد اما دیگر حقابه‌ای برای تالاب گاوخونی با وجود پیگیری‌های زیست محیطی، رها سازی نشد.

وعده رهاسازی حقابه تالاب در پاییز و زمستان

اکبری با بیان اینکه ما در ادامه، این موضوع را از طریق مراجع حقوقی و قضائی پیگیری کردیم، گفت: مسئولان شرکت آب منطقه‌ای اصفهان و وزارت نیرو در جلساتی که داشتیم به ما گفتند در نیمه دوم سال ۱۴۰۲ (پاییز و زمستان) حقابه خوبی را به تالاب خواهیم داد. وی افزود: البته این در حد صحبت است و ما تلاش می‌کنیم که این موضوع در جدول منابع و مصارف به صورت مشخص و عددی برای تالاب بین‌المللی گاوخونی تعیین شود و پیگیری می‌کنیم که در پاییز و زمستان با همکاری شرکت آب منطقه‌ای و وزارت نیرو بتوانیم رهاسازی آبی برای تالاب گاوخونی داشته باشیم. معاون محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی اداره کل حفاظت محیط‌زیست استان اصفهان خاطرنشان کرد: پیگیری قضایی حقابه تالاب بین‌المللی گاوخونی نیز در جریان است و روال اداری خود را طی می‌کند.

پیگیری قضایی حقابه تالاب ادامه دارد

اکبری گفت: تلاش می‌کنیم که به یک تفاهمی بین محیط‌زیست و وزارت نیرو و شرکت آب منطقه‌ای اصفهان برسیم که در پاییز و زمستان امسال متناسب با جدول منابع و مصارف آب لحاظ شود و متناسب با آبی که در سد زاینده‌رود خواهیم داشت، حقابه تالاب با هم‌افزایی و همکاری بین دستگاه‌ها رهاسازی شود اما پرونده قضائی هم دنبال می‌شود؛ اگر برای رهاسازی حقابه تالاب، توافق حاصل شد، روند پیگیری قضایی حقابه تالاب متاثر از نتایج این توافق خواهد بود.

همچنین منصور شیشه فروش مدیرکل مدیریت بحران استانداری اصفهان با اشاره به اینکه در شش ماهه ابتدای امسال ۵۲ روز هوای ناسالم در شهر اصفهان ثبت شد، به خبرنگار مهر گفت: علت افزایش شمار روزهای آلوده در شش‌ماهه اول سال، فعالیت کانون‌های گردوغبار و ریزگردهای داخل استان بود.

وی با بیان اینکه خشکی تالاب گاوخونی باعث شکل‌گیری کانون‌های گرد و غبار و تقویت کانون‌های فرسایش بادی می‌شود، افزود: در شهریور و مهر امسال با وزش باد، ریزگردها تا اصفهان و شهرهای اطراف نیز رسید. مدیرکل مدیریت بحران استانداری اصفهان گفت: با توجه به وسعت تالاب گاوخونی، تپه‌زارها و ماسه‌هایی که در اطراف آن وجود دارد؛ وقوع بیابانزایی در آنجا رایج است.

وی گفت: یکی از تهدیدهایی که با نرسیدن آب پایدار به تالاب گاوخونی قابل توجه است شور شدن منابع آب زیرزمینی است.

شیشه فروش با بیان اینکه یکی از عوامل مهم خشکی تالاب این است که در ۲۰ سال گذشته هیچ آبی به صورت مستمر وارد تالاب نشده که باعث خشک شدن زاینده‌رود شده است، خاطرنشان می‌کند: تنها راه تامین آب برای تالاب، زاینده رود است که بارگذاری‌های بیش از حد دو دهه گذشته، باعث شده است که رودخانه کمتر آب داشته باشد.

> ریزگردهای تالاب نه تنها اصفهان که حتی به تهران رسید و حتی معتقدیم کشورهای همسایه را نیز تحت تاثیر قرار دهند

> با توجه به وسعت تالاب گاوخونی، تپه‌زارها و ماسه‌هایی که در اطراف آن وجود دارد، وقوع بیابانزایی در آنجا رایج است

سخن پایانی

پهنه ۴۷ هزار هکتاری تالاب گاوخونی برای اینکه بتواند کارکردهای اکوسیستمی و زیست‌محیطی خود را داشته باشد نیازمند دریافت منابع آبی است اما متاسفانه در سال آبی جدید تاکنون آبی برای گاوخونی رهاسازی نشده است.

سرانه مصرف گوشت بوقلمون در ایران یک و نیم کیلو است

مدیر هندوشکا گفت: سرانه مصرف گوشت بوقلمون در ایران تنها یک و نیم کیلو و در کشورهای اروپایی ۳۰کیلو است. جواد قربانی مدیرعامل شرکت هندوشکا در گفت‌وگو با خبرنگار صمت با اشاره به اینکه این شرکت تعاونی به‌عنوان صنعت یکپارچه بوقلمون شمال غرب با ۳۰ سال سابقه در زمینه پرورش و تولید مرغ و بوقلمون گوشتی پیشرو بوده است اظهار کرد: ایجاد زنجیره تولید و یکپارچه‌سازی تولید توانسته در این صنعت خدمات و فعالیت‌های گسترده کند.

وی گفت: این شرکت در سال ۱۳۹۴ با برند هندوشکا در استان زنجان تاسیس شد و با فعالیت‌های رو به گسترش خود توانسته نسبت به ارائه سویه‌های مختلف جوجه یک‌روزه بوقلمون گوشتی، باکیفیت بالا در سراسر کشور با نام تجاری هندوشکا اقدام کند. قربانی ادامه داد: حدود ۱۰سال قبل که جوجه‌های بوقلمون از کشور انگلیس و فرانسه وارد کشور می‌شد و تکنولوژی پرورش مادر در استان زنجان وجود نداشت این شرکت تکنولوژی جدیدی را وارد کرد.

وی با اشاره به اینکه آن زمان از یک بوقلمون مادر ۱۱۲ قطعه تخم به عمل می‌آمد ادامه داد: هندوشکا این تعداد را به ۱۲۰ تخم رساند و شرکت فرانسوی تنها توانست به ۱۱۸قطعه برساند- این تولیدکننده با بیان اینکه شرکت هندوشکا ۴ مادر دارد که جوجه تولید می‌کنند و ۲۴ فارم گوشت زیرمجموعه و ۳۰شرکت مشارکتی در کل کشور وجود دارد گفت: ۵۰۰نیروی مستقیم و بیش از ۲۰۰۰نیروی غیرمستقیم وجود دارد.

قربانی با اشاره به اینکه سرانه مصرف گوشت بوقلمون در ایران ادامه داد: گوشت بوقلمون برای بسیاری از امراض بسیار موثر است و در کشور ما فرهنگ‌سازی درستی انجام نشده است. مدیرعامل شرکت هندوشکا با اذعان به اینکه در ابتدای ورود به این کار چالش‌های زیادی را پشت سر گذاشتیم گفت: بازار روس، ارمنستان و عراق را داشتیم و بستر لازم برای صادرات فراهم است و با پشت سر گذاشتن برخی از مشکلات صادرات را در دستور کار قرار خواهیم داد.

ویلاسازی، معضلی نفسگیر برای کشاورزی آذربایجان‌غربی

معضل ساخت ویلا همواره اراضی کشاورزی را در هرکجای دنیا و کشورمان، ایران تهدید می‌کند اما این روزها این معضل، نفس زمین‌های کشاورزی را در آذربایجان‌غربی به‌ویژه شهر ارومیه گرفته و رشد قارچ گونه این خانه‌های بسیار مجلل و با ارزش‌افزوده بالا، کل کشاورزی منطقه را با تهدیدی جدی مواجه کرده است. هرچه می‌گذرد ویلاسازی در طبیعت و باغ‌های ارومیه شتاب بیشتری به خود می‌گیرد و روز به روز بر تعداد ویلاسازان افزوده می‌شود. ویلاهای لوکس و رنگارنگ محل تفریح و خوشگذرانی کسانی می‌شوند که در طول ایام تعطیل سال روزها و ساعت‌ها طبیعت تاراج کرده را با صداهای آزاردهنده بیش از بیش آزار می‌دهند؛ این افراد رابطه‌ای با کشاورزی و کشت و زرع ندارند و تنها دنبال تفریح و خوشگذرانی هستند.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان‌غربی در این خصوص با بیان اینکه ۵۷۹ مورد ساخت‌وساز غیرمجاز در اراضی کشاورزی آذربایجان‌غربی طی سال‌جاری قلع و قمع شد، گفت: ویلاسازی و خرد شدن اراضی، مانعی در جهت توسعه کشاورزی مدرن و مکانیزه است و ایجاد آنها و بهره‌برداری نادرست از منابع آبی یکی از علل کاهش سطح آب سفره‌های زیرزمینی به شمار می‌رود. خسرو شهبازی اظهار کرد: در سال ۱۴۰۲ بیش از یک‌هزار و ۲۰۰ مورد تغییرکاربری غیرمجاز در سطح استان توسط گشت‌های یگان حفاظت شناسایی شده که ۲۳۴ مورد ساخت‌وساز در راستای ماده ۳ قانون حفظ کاربری با تشکیل پرونده به مراجع قضایی اعلام جرم شده است. وی ادامه داد: در این مدت ۴۵۴ قطعه مستحدثات غیرمجاز تفکیکی نیز در راستای پیشگیری از گسترش تغییر کاربری طبق قانون با حضور نماینده دادستان قلع و قمع شده و ۱۲۵ حکم قطعی قلع و قمع قضایی نیز اجرا شده است. وی اظهار کرد: با توجه به اینکه امنیت غذایی آحاد جامعه به حفاظت از خاک و کشاورزی بستگی دارد، با فرهنگ‌سازی و اطلاع رسانی مردم نسبت به جوانب و تبعات منفی و غیرقابل جبران تخریب مزارع و باغ‌ها از طریق ساخت‌وسازهای غیرمجاز می‌توان ارزش و باورهای عمومی را به سمت قباحت تغییرکاربری غیرمجاز سوق داد. رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان‌غربی گفت: در واقع زمانی می‌شود از تخریب اراضی جلوگیری کرد که افکار عمومی ارزش خاک را درک کرده و حفظ کشاورزی را بر ویلاسازی ترجیح دهند، در غیر این صورت مطابق قانون هرگونه ساخت‌وساز بدون مجوز مساوی با تخریب و قلع و قمع آن است. وی بیان کرد: ساختمان‌هایی مشمول تخریب می‌شوند که در اراضی زراعی و باغ‌ها بدون اخذ مجوز لازم از کمیسیون تبصره یک ماده یک احداث شده باشند؛ که مطابق قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها مصوب یک آبان ماه ۱۳۸۵،فعل تغییرکاربری غیرمجاز جرم‌انگاری شده و قلع و قمع و پرداخت جزای نقدی به‌عنوان مجازات برای مرتکبان در نظر گرفته شده است. شهبازی افزود: قانون‌گذار به جهاد کشاورزی این اختیار را داده است که به محض مشاهده ساخت‌وساز با هماهنگی دادستانی بدون تشکیل پرونده قضایی رأسا مستحدثات را قلع و قمع و عرصه را به حالت زراعی برگشت دهد. وی اضافه کرد: متاسفانه برخی از مالکان بعد از تخریب اطلاعی از مجازات قانونی تکرار جرم تغییرکاربری غیرمجاز نداشته و بعد از قلع و قمع بنا، توسط جهاد کشاورزی اقدام به بازسازی دیوار و ایجاد بنا می‌کنند که مطابق ماده ۳ قانون حفظ کاربری به حداکثر جزای نقدی و حبس از یک تا شش ماه محکوم می‌شوند. وی گفت: تکلیف مالک بعد از تخریب این است که زمین را به حالت اول بازگرداند و در صورتی که نیاز به اتاق نگهبانی داشته باشد و حائز شرایط دریافت مجوز تغییرکاربری باشد، اقدام به ثبت درخواست تغییرکاربری کند. رئیس سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان‌غربی تاکید کرد: شهروندان قبل ازانجام هرگونه معامله زمین کشاورزی از دارا بودن مجوز بنای احداثی اطمینان حاصل کنند و از خرید املاکی که دارای ساخت‌وساز غیرمجاز هستند، خودداری کنند. وی بیان کرد: مالکان و متصرفان و کشاورزانی هم که قصد ایجاد بنا اعم از اتاق نگهبانی یا طرح کشاورزی و صنعتی و تولیدی در زمین کشاورزی را دارند، قبل از هرگونه خرید مصالح و اقدام به ساخت با مراجعه به مدیریت‌های جهاد کشاورزی شهرستان مجوز مربوطه را دریافت کنند در غیر این صورت قانون هیچ‌گونه مماشاتی با مرتکبان تغییرکاربری غیرمجاز نخواهد داشت.

روی خط خبر

پیش‌بینی افزایش ۲۰ درصدی میزان مشارکت مردم در انتخابات

رئیس ستاد انتخابات استان زنجان گفت: بر اساس نتایج نظرسنجی‌ها شاهد افزایش ۲۰درصدی مشارکت مردم در انتخابات مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان خواهیم بود. ابوالفضل رفیعی روز سه‌شنبه نهم آبان در نشست خبری با اشاره به پایان مهلت ثبت‌نام انتخابات پیش‌رو دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی و ششمین دوره انتخابات خبرگان رهبری اظهار کرد: رسانه‌ها تحلیل‌های درست از اهمیت انتخابات و تشویق مردم برای حضور پر شور در انتخابات در راستای منافع ملی برعهده دارند. وی برگزاری دو انتخابات پیش‌رو را مهم ارزیابی کرد و انتخابات را نماد مردم‌سالاری و از ارکان اصلی نظام عنوان کرد و افزود: افتخارات نظام، حضور پرشور مردم در شکل‌گیری ارکان نظام است. رئیس ستاد انتخابات استان زنجان با اذعان به اینکه از استان زنجان پنج کرسی در مجلس شورای اسلامی وجود دارد افزود: طبق زمان‌بندی ده مرحله در فرایند انتخابات انجام شده است. رفیعی افزود: فضای خوبی برای جلب مشارکت داوطلبین و ایجاد فضای رقابتی فراهم شد و ۷۶۰نفر داوطلب در انتخابات مجلس ثبت‌نام کرده‌اند. این مسئول با اشاره به افزایش ۶۰درصدی ثبت‌نام‌کنندگان در انتخابات گفت: ۴۲نفر از ثبت‌نام‌کنندگان، بانوان هستند.

رفیعی ادامه داد: ۱۶نفر مدرک تحصیلی لیسانس، ۲۹۹ فوق دکترا، ۴۸ نفر دکترا و ۱۱ نفر مدارک حوزی دارند. وی با اذعان به اینکه در مرحله رسیدگی، مدارک ثبت‌نامی و استعلام ثبت‌نام‌کنندگان انجام می‌شود افزود: هیات‌های اجرایی درمورد صلاحیت کاندیداتوری داوطلبان اظهارنظر می‌کنند و هشتم آبان نتایج و صورت جلسات به هیات نظارت ابلاغ می‌شود. رفیعی با اشاره به اعلام نتایج و تایید صلاحیت، عدم تایید و یا عدم احراز ثبت‌نام‌کنندگان ادامه داد: در موارد عدم احراز و عدم تایید ظرف دو روز هیات‌های اجرایی، نتایج را به‌صورت مستند اعلام خواهند کرد. رئیس ستاد انتخابات استان زنجان با اشاره به تدوین قانون جدید در مورد تبلیغات انتخاباتی گفت: در قانون جدید از ظرفیت‌های مختلف برای تبلیغات داوطلبان مجلس فراهم شده است و شهرداری‌ها و صدا و سیما باید این امکان را برای کاندیداها به صورت عادلانه فراهم آورند. رفیعی با اشاره به اینکه نظارت بر فضای انتخابات و جرائم انتخاباتی در قانون پیش‌بینی شده است، تصریح کرد: سلامت، امنیت رقابت و مشارکت چهار اصل انتخابات است. وی تاکید کرد: اصل بی‌طرفی توسط مجریان انتخابات اصل اساسی است و افراد با سابقه و امانتدار آرای مردم در سر صندوق‌های رأی خواهند بود. رئیس ستاد انتخابات استان زنجان در پاسخ به سوالی درخصوص پیش‌بینی‌های نگران‌کننده از میزان مشارکت مردم در انتخابات گفت: نتایج نظرسنجی‌ها افزایش ۲۰درصدی میزان مشارکت مردم در انتخابات پیش رو دارد و ادبیات دولت رضایتمندی مردم، خدمت‌رسانی به مردم است. رفیعی تاکید کرد: مدیران دولتی موظف هستند تا تمام همت خود را برای جذب رضایت مردم و سرمایه اجتماعی به کار بگیرند.

نظارت هوشمند بر توزیع و عرضه کالاها در استان البرز

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان البرز اعلام کرد: از امروز ۶۰ اکیپ بازرسی در قالب گشت مشترک بازرسی و با حضور ناظران دستگاه‌های مسئول طرح نظارتی ویژه‌ای را در سطح استان البرز اجرا می‌کنند.

به گزارش خبرنگار صمت از استان البرز محمد انصاری در جلسه هم‌اندیشی و هماهنگی برگزاری طرح ویژه نظارتی برخورد با تخلفات صنفی گفت: با توجه به دستور ویژه وزیر صمت و تاکیدات استاندار البرز این طرح نظارتی با مشارکت بازرسان اداره کل صمت، جهادکشاورزی، اتاق اصناف، تعزیرات حکومتی، دانشگاه علوم پزشکی و غذا دارو، پلیس امنیت اقتصادی و سایر دستگاه‌های مسئول اجرا می‌شود و برخورد با تخلفات صنفی از جمله عدم‌درج قیمت، عدم صدور صورتحساب و گران‌فروشی کالاهای پرتقاضا در اولویت کار قرار دارد. وی با اشاره به همکاری ویژه اتحادیه‌های صنفی در طرح نظارتی ویژه استان تصریح کرد: با توجه به ظرفیت‌های فنی سامانه‌های جامع تجارت و جامع انبارها، تمرکز بر هدفمندی بازرسی‌ها و نظارت هوشمند بر روند توزیع و عرضه کالاها یک ضرورت است و باید روی این امکان برنامه‌ریزی و اقدام کنیم. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان البرز همچنین با اشاره به رشد ۱۵ درصدی تعداد بازرسی‌های صنفی از ابتدای امسال تاکنون افزود: در همین مدت کشفیات انواع کالای قاچاق افزایش ۳۶ درصدی و بازرسی‌های حوزه خدمات رشد ۴۰ درصدی داشته است.

انصاری گفت: از ابتدای ۱۴۰۲، اجرای طرح‌های نظارتی در قالب گشت مشترک بازرسی در دستور کار ویژه بوده و بیش از ۳ هزار مورد گشت بازرسی در سطح استان اجرایی شده است. وی با تاکید بر ضرورت بررسی‌های کاملا کارشناسانه و مبتنی بر مدارک و مستندات در روند تنظیم گزارش‌ها از سوی بازرسان گفت: تنها خط قرمز ما در برخورد با متخلفان حقوق مصرف‌کنندگان و الزامات تامینی به هنگام و با نرخ مناسب مایحتاج عمومی مردم است.

گفتنی است؛ جلسه هماهنگی برگزاری طرح ویژه نظارتی با حضور دکتر محمد انصاری مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان البرز، دکتر علی رمجی معاون دادستان مرکز استان، دکتر پاشایی معاون اداره کل تعزیرات حکومتی، دادخواه رئیس اتاق اصناف مرکز البرز و بازرسان معاونت نظارت و بازرسی اداره کل صمت، جهاد کشاورزی، اتاق اصناف و اتحادیه‌های تحت پوشش، کارشناسان دانشگاه علوم پزشکی و سازمان غذا و دارو در محل اتاق اصناف مرکز البرز برگزار و به صورت همزمان ۶۰ اکیپ بازرسی در قالب گشت‌های مشترک نظارتی به سطح شهر اعزام شدند. این طرح نظارتی تا اطلاع ثانوی به‌صورت ویژه در همه شهرستان‌ها و مرکز استان البرز اجرا خواهد شد؛ شهروندان محترم استان در صورت مواجهه با هرگونه تخلفات صنفی می‌توانند با ۱۲۴ تماس بگیرند و شکایات خود را ثبت کنند.

دوشنبه
۱۵ آبان ۱۴۰۲- ۲۱ ربیع‌الثانی ۱۴۴۵ - ۶ نوامبر ۲۰۲۳- شماره ۲۴۴۱-پیاپی ۳۷۵۹

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۰۳۵۱۰۰۹۴۲
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

یادداشت

بودجه‌ریزی ۱۴۰۳ و لزوم توجه جدی به بازنشستگان

حسن خسروی - مدرس دانشگاه و تحلیلگر مسائل مدیریت دولتی ایران

بازنشستگان؛ خرج و مخارج بسیار بیشتری نسبت به شاغلان داشته و متاسفانه دولت‌ها به این امر توجه لازم و کافی را ندارند. اکنون که در فصل بودجه‌ریزی سال ۱۴۰۳ قرار داریم لازم و ضروری است که مجموعه دولت به‌طور جدی رفاه، آسایش و معیشت بازنشستگان مظلوم و شریف را سرلوحه قوانین و مقررات و مصوبات خود قرار دهد. صندوق بازنشستگی تامین اجتماعی و صندوق بازنشستگی کشوری اگر به حال و روز فاجعه‌آمیز و غم‌انگیز امروز رسیده‌اند؛ تماما ناشی از عملکرد نادرست دولتمردان و سیاست‌های غلط اقتصادی و بکارگیری مدیران ضعیف سفارشی و تحمیلی و غیرمتخصص در این صندوق‌ها بوده که برآیند آن شده ورشکستگی و کمبود منابع و.... بازنشسته‌ای که در طول دوران خدمت؛ تمام جوانی و انگیزه و تخصص و علاقه خود را صرف پیشبرد امور این مملکت کرده که در روزگار ضعف و پیری و ناتوانی از یک حمایت و پشتیبانی و دلگرمی برای ادامه حیات خود و خانواده برخوردار باشد واقعا چرا الان باید دغدغه نان شب داشته باشد؟! توجه به انسانیت؛ شرافت و کرامت شهروندان ایجاب می کند که دولتمردان از هر چه می‌زنند؛ از آب و نان بازنشستگان نزنند و با تصمیمات و نقشه‌های ناصواب و ناعادلانه؛ زندگی را به کام بازنشستگان تلخ‌تر از این نکنند. اگر در اثر سوءمدیریت‌ها و بی کفایتی مدیران صندوق‌ها و شرکت‌های تابعه آنان؛ صندوق دچار ورشکستگی و کمبود منابع است؛ آیا بازنشسته مقصر این آشفته‌بازار مدیریتی و اقتصادی است؟!؟ چرا هیچ مدیر بی کفایت صندوق‌های بازنشستگی محاکمه و جریمه و تنبیه نمی‌شود؟ چه کسانی ترک فعل کرده‌اند که بازنشسته شریف و مظلوم امروز ما باید شرمنده عروس و داماد خود شود؟ کمترین کاری که دولتمردان در حال حاضر می بایست به قید فوریت در حق بازنشستگان انجام دهند؛ ابتدا به سرانجام رساندن قطعی و بدون قید و شرط موضوع همسان‌سازی و ترمیم حقوق بازنشستگان و همزمان؛ ترسیم و تصویب سازکارهای حمایتی و رفاهی برای بازنشستگان در بودجه‌ریزی سال ۱۴۰۳ و به‌تبع؛ ضوابط اجرایی بودجه سال ۱۴۰۳ است که بعدا ابلاغ می‌شود و هم چنین؛ اضافه کردن بندها و تبصره‌های حمایتی لازم و کافی و انواع معافیت‌ها در لابه‌لای احکام برنامه پنج‌ساله هفتم توسعه نیز مورد انتظار حداقلی است. خیل عظیمی از بازنشستگان امروز همان‌هایی هستند که بار انقلاب و جنگ و انواع گرفتاری‌های کشور را بر دوش کشیده‌اند و چنانچه قدر و منزلت آنان به‌خوبی شناخته و جبران زحمات‌شان نشود؛ فاجعه مصیبت باری خواهد بود نابخشودنی. شأن و جایگاه بازنشستگان عزیز و گرامی آن‌چنان والا و ارزشمند است که هیچ امکان مادی و رفاهی ولو در حد اعلای آن‌هم جوابگوی رشادت و ازخودگذشتگی‌شان نخواهد بود. لازم است دولتمردان کمی تحقیق و مطالعه کنند؛ ببینند در کشورهای پیشرفته بازنشستگان از چه جایگاهی برخوردارند لااقل جهت رضای خدا آنها را در کشورمان به‌درستی پیاده‌سازی کنند.

یادمان باشد بازنشستگان اگر دارای گرفتاری و دغدغه باشند چیزی به نام خانواده هم وجود نخواهد داشت و جامعه‌ای زنده و پویا و کارآمد هم نداریم. بازنشستگان؛ کانون مهر و محبت و صله‌رحم و تعلیم و تربیت و تجربه‌آموزی و انتقال‌دهنده راه درست و مربی زندگی سعادتمندانه هستند. قدرشان را نیک بدانیم و حق‌شان را تمام و کمال ادا کنیم.

یادداشت

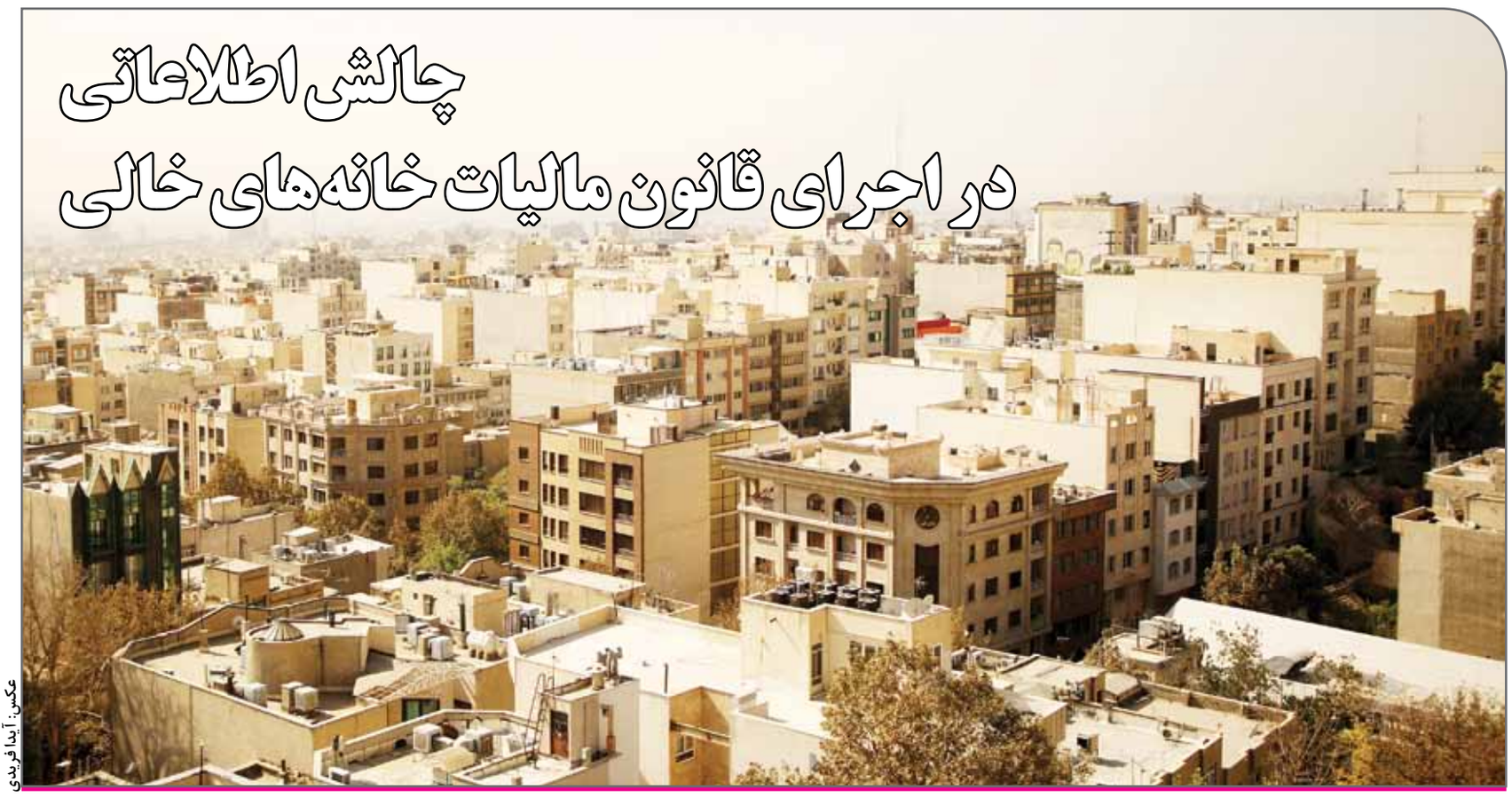
رابطه بین تمرکز ذهن و موفقیت

محمود سریع‌القلم
پژوهشگر حوزه توسعه

یکی از شرایطی که زمینه‌ساز توسعه یک جامعه می‌شود، فرصتی است که به افراد داده می‌شود تا «خاص بودن» خود را پرورش داده، استعداد خود را کشف کرده و به ظهور برسانند. به میزانی که دخالت دولت در کلیت یک جامعه افزایش یابد، فرصت رشد فردی و خاص بودن کاهش می‌یابد. کافی است به تاریخ صنعت هواپیما در اواخر قرن ۱۹ و اوایل قرن ۲۰ توجه کرد. حدود ۲۰۰۰ نفر طی ۲۰ سال تلاش، بالاخره هواپیما را به پرواز در آوردند. نه دولت دخالت کرد و نه گروهی مانع شد. بانک‌ها و افرادی که می‌خواستند خاص باشند صنعت هواپیمایی را به راه انداختند. هرچند اروپایی‌ها در علوم، دانشمندان فراوانی از سال‌های ۱۷۰۰ به بعد داشته‌اند، اما عموم فناوری‌ها از علم به تولید، در امریکا تحقق یافته و از اختراع برق تا چاپ سه بعدی طی چهار دوره صنعتی شدن در امریکا بوده است. در امریکا است که فرید زکریای هندی، ادوارد سعید فلسطینی، هنری کیسینجر آلمانی، دارا خسروشاهی متولد تهران و ایلان ماسک افریقای جنوبی، فرصت تبلور استعداد و «خاص بودن» را پیدا کرده‌اند. هرچند کانادا، انگلستان و استرالیا تا حدی این ظرفیت را دارند اما هیچ کشوری به اندازه امریکا به فرد فرصت شکوفایی در علم، هنر، ورزش، تجارت، سیاست، تولید و آنچه توان ذهنی و باطنی اوست را نمی‌دهد. با مذهب، جنسیت، نژاد، فرهنگ، محل تولد، لهجه و روحیات فرد کاری ندارند، بلکه می‌پرسند: چه می‌دانی؟ چه هنری داری؟ کدام کار را به خوبی و نهایت دقت و کارآمدی می‌توانی انجام دهی؟ روسیه طی ۹۰۰ سال سابقه تاریخی، در هیچ مقطعی باوجود وسعت و منابع طبیعی بی‌نظیر، نتوانسته چنین فرهنگی را بسازد. در روسیه تزار، شوروی و فدراسیون روسیه، فرد معمولا در حال انطباق فکر و عمل خود با دولت و حکومت زندگی کرده و خروجی آن ترس، امتناع و عقب‌ماندگی بوده است. چین، اندونزی، سنگاپور و ویتنام، حداقل در فعالیت اقتصادی به فرد فرصت داده و جواب گرفته‌اند. در سنگاپور، مسئولان یک دبیرستان با هم‌اندیشی اولیای دانش‌آموزان، فرآیندی را طراحی می‌کنند تا در ۱۵-۱۴ سالگی، استعداد فرد را شناسایی کنند و او را در مسیر تبلور آن استعداد یاری بخشند. اگر دانش‌آموز مهارت‌های هنری دارد، او را ملزم نمی‌کنند که حتما باید مهندسی برق بخواند. اگر دانش‌آموز دیگری در یک ورزش خاص استعداد فوق‌العاده‌ای دارد، در فضای جامعه و خانواده، او را مجبور نمی‌کنند که باید در پزشکی مدرک بگیرد. این سیستم آموزشی باعث می‌شود هر فردی، فرصت شکوفایی استعداد خود را پیدا کند. نتیجه آن می‌شود که سنگاپور با ۵.۵ میلیون جمعیت، منابع صفر و مساحتی معادل شهر تهران، تولید ناخالص داخلی فراتر از ایران داشته باشد. در بسیاری از کشورهای جهان سوم، کانونی‌ترین مانع پیشرفت و خلاقیت افراد، نهاد دولت است. یکی از ویژگی‌های منطقه خاورمیانه، تمایل شدید فرهنگی نسبت به کنترل فرزند، کارمند، شهروند و کلا زیر مجموعه است و این باعث می‌شود نوآوری‌های افراد به حداقل برسد. در اوایل دهه ۱۳۵۰، دولت در ایران اعلام کرد که کشور باید سهم مهمی در تامین امنیت اقیانوس هند ایفا کند. این در شرایطی بود که ۶۰۰۰ روستا از آب آشامیدنی محروم بودند و حتی نیمی از زنان کشور، سواد خواندن و نوشتن را نداشتند. اولویت‌ها را چگونه باید تعیین کرد؟ یک، دو و سه یک کشور چیست؟ یک، دو و سه یک بنگاه اقتصادی چیست؟ یک، دو و سه یک فرد چیست؟ چگونه یک شهروند می‌تواند با ده‌ها شغل همزمان، تمرکز، کارآمدی و جواب گرفتن از زندگی را داشته باشد؟ بودجه یک کشور چگونه طراحی و تنظیم می‌شود؟ انگلیسی‌ها می‌گویند یکی از راه‌های شناخت یک فرد این است که چگونه پول خود را خرج می‌کند. چرا سوئیس خاص است؟ چون حدود خود را می‌شناسد. چرا روسیه مشکل دارد؟ چون فراتر از توان اقتصادی خود، ادعا دارد. چرا شرکت‌ها ورشکسته می‌شوند؟ چون اولویت‌های خود را تشخیص نمی‌دهند، گنشر در اوج قدرت خود زمانی که دو آلمان متحد شدند و او را همگان معمار وحدت آلمان شناخته بودند از وزارت خارجه کناره‌گیری کرد. این تفاوت بین سیاستمدار آلمانی و جهان سومی است: در جهان سوم، بیشتر سیاستمداران به سیاست علاقه دارند چون می‌خواهند خوب زندگی کنند. اما در آلمان، سیاستمداری یعنی حل مشکلات و باز کردن گره‌ها. نلسون ماندلا باوجود اصرار نخبگان سیاسی و عامه مردم، از شرکت در دوره دوم ریاست‌جمهوری امتناع کرد و گفت: یک دوره پنج‌ساله برای انتقال به جمهوریت کافی است. او متوجه شد که «خاص بودن» او در بیرون ماندن از قدرت است.

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

چالش اطلاعاتی در اجرای قانون مالیات خانه‌های خالی

عکس: آیدا فریدی

قانون مالیات بر خانه‌های خالی با هدف کاهش قیمت اجاره‌بها، افزایش عرضه مسکن و مبارزه با احتکار مسکن تصویب شده است. این قانون از آذر ۹۹ تصویب شد اما به دلیل ضعف در مکانیسم دقیق شناسایی و کمبود اطلاعات، اجرای آن شکل جدی به خود نگرفت.

مالیات بر خانه خالی طبق ماده ۵۴ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم، به خانه‌هایی که بیش از ۱۲۰ روز در طول سال خالی بمانند، تعلق می‌گیرد. در تاریخ ۲۲ تیر سال ۹۹ این طرح با ۱۱ تبصره تصویب و در دستور کار دولت قرار گرفت. بر این اساس تمامی خانه‌ها مشمول مالیات نمی‌شوند مگر خانه‌ای که تبصره‌های قانونی شامل حال آن شود. امروزه یکی از راه‌های افزایش سرمایه‌گذاری و درآمدزایی، خرید ملک و اجاره آن است. در چنین شرایطی ملاکان کشور که صاحب چندین ملک هستند، با خالی نگه داشتن خانه‌های خود، بر قیمت ملک تاثیر می‌گذارند و موجب ضرر عده کثیری می‌شوند. بر این اساس دولت، قانونی را مقرر کرده تا دست سودجویان را ببندد و به تمامی اقشار جامعه کمک کند. تمامی افرادی‌که ساکن ایران یا خارج از کشور هستند، به‌عنوان اشخاص حقیقی و حقوقی موظفند املاک خود را اجاره دهند.

علت کمبود مسکن در کشور ما نه به‌خاطر نبود مسکن، بلکه ناشی از وجود خانه‌های خالی است. بعضی از سرمایه‌داران در زمان‌های خاص از فروش یا اجاره املاک‌شان خودداری می‌کنند تا با این کار باعث افزایش قیمت شده و سپس به سودهای کلان دست پیدا کنند. جریمه خانه‌های خالی با هدف مبارزه با این مشکل به وجود آمد. طرح مالیات بر خانه‌های خالی در تیر ۹۹ به تصویب مجلس رسید و سپس به شورای نگهبان ارسال شد. هرچند در وهله اول این طرح مورد تایید واقع نشد، اما بعد از رفع ایرادات شورای نگهبان به مالیات خانه‌های خالی توسط مجلس، این طرح به مرحله اجرا درآمد.

اجرای قانون مالیات بر خانه‌های خالی در دولت سیزدهم

با شروع به کار دولت سیزدهم، دستگاه‌های دولتی از جمله امور مالیاتی و وزارت راه و شهرسازی اجرای این قانون را در دستورکار خود قرار داده و با همکاری یکدیگر در قالب جمع‌آوری اطلاعات این خانه‌ها و بروزرسانی آنها در تلاش هستند تا خانه‌های خالی را شناسایی و مالیات موردنظر را برای این خانه‌ها اعمال کنند.

شناسایی ۳۳۰ هزار مسکن خالی جدید تا خرداد

بر اساس لایحه بودجه ۱۴۰۲، دولت قصد دارد طی امسال ۲ هزار میلیارد تومان از مالکان خانه‌های خالی، مالیات دریافت کند؛ در این بین هر اطلاعاتی که به دست سامانه مالیاتی برسد فرآیند وصول انجام می‌شود و تا تیر سال ۱۴۰۲ وزارت راه و شهرسازی مهلت دارد تا وضعیت نهایی خانه‌های خالی را بررسی کند.

نحوه شناسایی خانه‌های خالی برای پرداخت مالیات

به گزارش مهر، همه مالکان و صاحبان خانه‌ها باید اطلاعات املاک و خانه‌های خود را در سامانه اسکان و املاک کشور ثبت کنند. این سامانه متعلق به وزارت مسکن و شهرسازی برای ثبت نام مالیات بر خانه‌های خالی است و اطلاعات کاملی از کدپستی و وضعیت سکونت هر خانه توسط مالک یا مستاجر را در خود دارد. مطابق با قانون مالیات بر خانه‌های خالی شورای نگهبان، همه نهادهای دولتی و بانک‌ها موظف‌اند فقط با دریافت نشانی و کد پستی، به مردم خدمت‌رسانی کنند. به‌این‌ترتیب فرآیند شناسایی محل سکونت افراد به‌سرعت و بادقت انجام می‌شود.

علاوه بر این، دولت پیامکی حاوی درخواست برای شفاف‌سازی تعیین وضعیت واحدهای مسکونی به مردم ارسال می‌کند. افراد بعد از دریافت پیامک، ۲ ماه فرصت دارند تا وضعیت خانه یا ملک خود را در سامانه اسکان و املاک کشور، ثبت کنند. در غیر این صورت ملک موردنظر به‌عنوان خانه خالی شناسایی شده و مشمول طرح مالیاتی می‌شود. مالکان خانه‌های خالی باید در زمان مناسب اظهارنامه مالیاتی را پر کرده و به سازمان مالیاتی کشور تحویل دهند.

چگونگی محاسبه خانه‌های خالی برای مالیات

بسیاری از افراد تصور می‌کنند مالیات بر خانه‌های خالی به عواملی مانند قدمت خانه یا فرسودگی آن بستگی دارد. در صورتی که مالیات خانه‌های خالی کلنگی دقیقا مشابه با قوانین مالیات خانه‌های خالی نوساز است و هیچ تفاوتی با آن ندارد. از همین رو، اگر خانه‌ای قدیمی از کسی به شما به ارث رسیده، باید علاوه بر پرداخت مالیات بر ارث، بعد از گذشت مدت زمان معین، مالیات خانه خالی هم بپردازید.

مالیات بر خانه‌های خالی بر اساس عوامل مختلفی مانند زمان خالی بودن ملک، تعداد خانه‌های خالی و میزان ارزش اجاری ملک محاسبه می‌شود. ضریب مالیات بر خانه‌های خالی در تهران و سایر شهرهای بیش از ۱۰۰ هزار نفر جمعیت برای دارندگان یک تا ۵ خانه عبارتند از:

- سال اول: ۶ برابر ارزش اجاری ملک
- سال دوم: ۱۲ برابر ارزش اجاری ملک
- سال سوم: ۱۸ برابر ارزش اجاری ملک

ضریب مالیات برای کسانی که بیشتر از ۵ خانه خالی دارند، به شرح زیر است:

- سال اول: ۱۲ برابر ارزش اجاری ملک‌ها
- سال دوم: ۲۴ برابر ارزش اجاری ملک‌ها
- سال سوم: ۳۶ برابر ارزش اجاری ملک‌ها

مالک خانه در صورت نداشتن اعتراض می‌تواند یک ماه بعد از ارسال برگ تشخیص مالیات، برای پرداخت آن اقدام کند. در صورت دیرکرد در پرداخت مالیات، به‌ازای هر ماه ۲.۵ درصد جریمه به فرد تعلق خواهند گرفت.

خانه‌های خالی معاف از مالیات

مواردی که از شمول مالیات بر خانه‌های خالی معاف هستند، به‌شرطی که در سامانه املاک و اسکان ثبت شوند اقامتگاه اصلی خانوار، علاوه بر اقامتگاه اصلی، هر خانوار می‌تواند یکی از واحدهای تحت تملک خود را در شهری غیر از شهر محل اقامتگاه اصلی، به عنوان اقامتگاه فرعی ثبت کند، در این صورت واحد مزبور مشمول مالیات بر خانه‌های خالی نمی‌شود.

در صورتی که اقامتگاه اصلی خانوار، تحت تملک یکی از اعضای خانوار باشد، خانوار مذکور می‌تواند حداکثر یک واحد دیگر از واحدهای تحت تملک خود را در همان شهر محل اقامتگاه اصلی به عنوان اقامتگاه فرعی ثبت کند، در این صورت واحد مزبور مشمول مالیات بر خانه‌های خالی نمی‌شود.

دانشجویان، طلاب، دانش‌آموزان، شاغلان و مبتلایان به بیماری‌های خاص در صورت اقامت در شهری غیر از اقامتگاه اصلی و فرعی خانوار، تنها با ارائه اسناد مثبته ازجمله گواهی پرداخت حق بیمه برای شاغلان و گواهی اشتغال به تحصیل، امکان ثبت یک واحد مسکونی دیگر جهت معافیت از مالیات از خانه‌های خالی را دارند.

واحد مسکونی محل اشتغال صاحبان صنوف، مشاغل از جمله گردشگری و زیارتی، موسسات یا شرکت‌های فعال که مجوز از دستگاه مربوطه دارند و ممنوعیتی برای فعالیت در واحدهای مسکونی ندارند، به شرط ثبت اطلاعات در سامانه املاک و اسکان کشور و در صورت اطلاع سازمان امور مالیاتی کشور و سازمان تامین اجتماعی از مالیات موضوع قانون مالیات از خانه‌های خالی معاف هستند.

واحدهای مسکونی واقع در شهرهای زیر یکصد هزار نفر جمعیت و روستاهای کشور به شرط ثبت در سامانه ملی املاک و اسکان مشمول مالیات بر خانه‌های خالی نیستند.

واحدهای مسکونی موقوفه که بر اساس استعلام از سازمان اوقاف و امور خیریه امکان اجاره آنها حسب وقفنامه وجود ندارد، مشمول مالیات بر خانه‌های خالی نخواهند بود.

قانون مالیات واحدهای خالی باید با جدیت پیگیری شود

در ادامه موضوع گرفتن مالیات از خانه‌های خالی، داوود بیگی‌نژاد، نایب‌رئیس اتحادیه املاک تهران گفت: چالش گرفتن مالیات از خانه‌های خالی در تمام دنیا در حال بررسی است. واحدهای مسکونی که در حال حاضر در کشور تولید می‌شود سرمایه ملی محسوب می‌شود زیرا دولت هزینه می‌کند تا مسکن تولید و عرضه بازار کند و قطعا فردی یا سازمانی حق این را ندارد که منافع را تماما در اختیار خود قرار دهد. واحدهای خالی باید به دست افراد حقیقی در بازار مسکن برسد.

نایب رئیس اول اتحادیه املاک تهران در ادامه تاکید کرد: دولت ابتدا باید میزان خانه‌های که به دست افراد حقیقی است را شناسایی کند سپس مقدار سرمایه‌گذاری که بانک‌ها در راستای تولید مسکن انجام دادند را محاسبه کند. در سال ۱۴۰۰ با توجه به صورت‌حساب مالی بانک‌ها ۹۱ هزار میلیارد سرمایه‌گذاری شده که البته نه برای تولید افراد حقیقی صرفا برای خرید واحدهای مسکونی اقدام کردند.

وی خاطرنشان کرد: اگر سال ۱۴۰۰ بررسی شود متوجه خواهیم شد در این سال تولید با کاهش رو به رو شد در مقابل به همین منوال خروجی وام‌های بانکی نیز به افراد تولیدکننده مسکن و حقیقی با روند کاهشی مواجه شد.

بیگی‌نژاد گفت: دولت می‌تواند با گرفتن مالیات از خانه‌های خالی بازار عرضه و تقاضای مسکن را به تعادل برساند و روند گرفتن مالیات خانه‌های خالی را با جدیت پیگیری کند.

آیا گرفتن مالیات شرایط بازار مسکن را مطلوب می‌کند؟

بر اساس پیگیری‌ها از سوی سازمان امور مالیاتی کشور بنا به این شد که وزارت راه و شهرسازی طی ۶ ماه گذشته هیچ‌گونه اطلاعاتی درخصوص خانه‌های خالی در اختیار این سازمان قرار نداده است.

اجرای طرح مالیات بر خانه‌های خالی به دلیل آماده نبودن زیرساخت‌ها با مشکلاتی از جمله به روز نبودن اطلاعات، عدم توجه و مراجعه مالکان به پیامک‌های سامانه مالیاتی، بارگذاری اطلاعات، تکمیل نبودن سامانه اسکان و اعتراض مالکان به مالیات ابلاغی روبه‌رو بود. مالیات بر خانه‌های خالی نه‌تنها باعث ساماندهی بازار مسکن می‌شود بلکه ابزار کنترلی در برابر افزایش قیمت اجاره‌بها و مسکن است که بعضی از سوداگران با احتکار خانه‌های خالی به دنبال سود بیشتر و تورم هستند.

کارشناسان اقتصادی معتقد هستند که دریافت مالیات از خانه‌های خالی، با رویکرد مالیات ستانی عادلانه، بازار اجاره‌بهای مسکن را ساماندهی می‌کند و نیاز عرضه و تقاضای بازار را تامین می‌کند.

سخن پایانی

مالیات بر خانه‌های خالی یکی از مهم‌ترین ابزارهای قانونی است که در کنترل و تخصیص بهینه منابع موجود مسکن در شرایطی که فاصله زیادی میان عرضه و تقاضا وجود دارد، می‌تواند کمک‌رسان شرایط فعلی بازار مسکن باشد اما برای گرفتن مالیات از خانه‌های خالی نیاز به اطلاعاتی دقیق است و با توجه به چالش‌های فراوانی که درباره اطلاعات و آمار خانه‌های خالی وجود دارد این پرسش مطرح است که آیا اجرای این قانون موجب رسیدن به شرایط مطلوب در بازار مسکن خواهد شد؟